

1977
HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

DNR HS 2020/797

ÅRSREDOVISNING 2020

Årsredovisning 2020

Årsredovisningen är fastställd av styrelsen 2021-02-12

Dnr HS 2020/797

Väsentliga uppgifter – Högskolan i Skövde

Utbildning och forskning	2020	2019	2018	2017	2016
Totalt antal helårsstudenter ¹	3 944	3 722	3 492	3 404**	3 696**
-varav andel kvinnor/män	55/45	54/46	54/46	52/48	54/46
Kostnad per helårsstudent	90 388	92 085	101 815	95 075	91 261
Totalt antal helårsprestationer ¹	3 159	2 842	2 759	2 868**	3 020**
-varav andel kvinnor/män	57/43	55/45	55/45	55/45	56/44
Kostnad per helårsprestation	112 849	120 605	128 860	112 832	111 903
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (hst) ²	81	83	57	47	40
-varav andel kvinnor/män (%)	45/55	45/55	46/54	36/64	35/65
Totalt antal nyantagna doktorander ³	11	7	15	17	16
-varav andel kvinnor/män (%)	27/73	86/14	20/80	47/53	31/69
Totalt antal doktorander med någon aktivitet ⁴	72	69***	66	76	72
-varav andel kvinnor/män (%)	32/68	35/65***	33/67	38/62	35/65
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarb)	32	32	34	32	24*
-varav andel kvinnor/män (%)	41/59	37/63	35/65	34/66	29/71*
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag (årsarb)	-	-	-	-	-
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen ⁵	0	7	5,5	1,1	3,5
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen ⁶	7,75	5	5	7,5	7
Totalt antal doktorsexamina ⁷	6	5	10	5	9
-varav andel kvinnor/män (%)	33/67	40/60	30/70	20/80	22/78
Totalt antal licentiatexamina ⁸	0	1	2	2	4
-varav andel kvinnor/män (%)	0	100/0	100/0	50/50	50/50
Totalt antal refereegranskade vetenskapliga publikationer	296	280	302	262	280
Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation	509 932	539 839	508 509	536 589	448 550

¹Exkl. uppdragsutbildning och beställd utbildning

²Exkl. beställd utbildning

³Varav 8 i egen regi 2020, 2 i egen regi 2019, 12 i egen regi 2018 samt 10 i egen regi 2017 och 2016

⁴Varav 46 i egen regi 2020, 45 i egen regi 2019, 46 i egen regi 2018, 47 i egen regi 2017 samt 41 i egen regi 2016

⁵Varav 7 år i egen regi 2019, 5,5 år i egen regi 2018 – Uppgifter för tidigare år saknas

⁶Varav 6,9 år i egen regi 2020, 6,8 år i egen regi 2019, 5 år i egen regi 2018 – Uppgifter för tidigare år saknas

⁷Varav 5 i egen regi 2020, 2 i egen regi 2019, 8 i egen regi 2018, 1 i egen regi 2017 samt 3 i egen regi 2016

⁸Varav 1 i egen regi 2019, 1 i egen regi 2018 och 2017 samt 3 i egen regi 2016

*Uppgifterna är rättade i årsredovisning 2017

**Uppgifterna är rättade i årsredovisning 2018

***Uppgifterna rättade i årsredovisningen 2020

Personal	2020	2019	2018	2017	2016
Totalt antal årsarbetskrafter	472	467	456	458	454
-varav andel kvinnor/män (%)	50/50	51/49	50/50	49/51	47/53
Medeltal anställda	551	552	542	540	538
-varav andel kvinnor/män (%)	50/50	51/49	50/50	49/51	48/52
Totalt antal lärare (årsarb)	261	251	256	270	276
-varav andel kvinnor/män (%)	42/58	43/57	43/57	43/57	41/59
Antal disputerade lärare (årsarb)	171	167	174	177	188
-varav andel kvinnor/män (%)	40/60	41/59	42/58	43/57	40/60
Antal professorer (årsarb)	27	28	29	25	24
-varav andel kvinnor/män (%)	29/71	28/72	36/64	37/63	34/66
Ekonomi	2020	2019	2018	2017	2016
Intäkter totalt (mnkr), varav	509	507	470	459	460
utbildning på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	369	351	326	321	333
- andel anslag	87 %	91 %	93 %	92 %	92 %
- andel externa intäkter	13 %	9 %	7 %	8 %	8 %
forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	140	156	143	138	127
- andel anslag	41 %	34 %	35 %	34 %	37 %
- andel externa intäkter	58 %	66 %	65 %	66 %	63 %
Kostnader totalt (mnkr)	514	502	490	474	463
- andel personal	74 %	73 %	71 %	72 %	71 %
- andel lokaler	12 %	12 %	12 %	12 %	12 %
Lokalkostnader per kvm (kr) ⁹	1 615	1 591	1 653	1 705	1 730
- andel av justerade totala kostnader (%)	13 %	13 %	13 %	13 %	14 %
Balansomslutning (mnkr)	270	280	262	275	300
- varav oförbrukade bidrag	44	45	57	51	42
- varav årets kapitalförändring	-5	5	-21	-15	-3
- varav myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring) ¹⁰	93	98	93	114	129
- i) myndighetskapital inom utbildning grundnivå och avancerad nivå	100	94	93	101	113
- ii) myndighetskapital forskning och utbildning på forskarnivå	-7	4	0	13	16

⁹Redovisas i enlighet med SUHF:s rekommendationer om lokalkostnader i den del som avser sammanställning av lokalkostnader, se bilaga 2 till rekommendationerna (REK2014:1, Dnr 14/069).

¹⁰För stiftelsehögskolorna avses eget kapital och årets resultat

Rektor har ordet

2020 har varit ett märkligt och utmanande år där coronapandemin har präglat samtliga delar av Högskolan i Skövdes (Högskolans) verksamhet.

Några veckor in på det nya året stod det klart 2020 inte skulle likna något annat år i Högskolans historia. På rekommendation från regeringen ställde vi den 17 mars om till att i huvudsak bedriva våra utbildningar i distansform. Coronaläget förbättrades under senvåren och sommaren. Höstterminen startade därför med en anpassad form av campusundervisning. Under andra hälften av oktober försämrades dock smittläget återigen dramatiskt och den 4 november uppmanade jag Högskolans institutioner att återigen öka graden av distansundervisning. Sedan dess har vi arbetat efter förhållningsättet; *distansundervisning om möjligt, campusundervisning om det behövs*.

Under hela 2020 har vi balanserat två viktiga samhällsansvar mot varandra. Det första ansvaret har varit att bidra till minskad spridning av coronaviruset i samhället. Det andra ansvaret har varit att bidra till att försörja samhället med den kompetens som behövs för att Sverige ska ta sig igenom och gå stärkt ur coronapandemin. Det första ansvaret har vi tagit genom att utbilda på distans, arbeta hemifrån och i allt väsentligt skapa en digital version av vår ordinarie verksamhet. Det andra ansvaret har vi tagit genom att hålla igång våra utbildningar och hålla campus öppet för våra studenter. Vi har också framgångsrikt mött det kraftigt ökade uppdrag om sommarkurser, behörighetsgivande utbildning och utbildning för yrkesverksamma inom bristyrkesområden, som vi fått under året.

Högskolans utbildningsvolym har ökat med 222 helårsstudenter under 2020 jämfört med 2019. Ökningen är en direkt konsekvens av regeringens satsning för att möta den samhällsekonomiska nedgången som coronapandemin fört med sig. Regeringens satsning, som kom i vårbudgeten, innebar att vi fick möjlighet att utbilda för ytterligare cirka 22 Mkr sommaren och hösten 2020, vilket motsvarade en ökning om cirka 13 % jämfört med motsvarande period 2019. Pengarna har vi, i linje med regeringens intentioner, använt för antagning av fler studenter till behörighetsgivande utbildningar samt utbildningar som lämpar sig för kompetensomställning och livslångt lärande inom bristyrkesområden.

Under året har det funnits en oro över vad omställningen till distansundervisning skulle innebära för studenternas möjlighet att ta sina poäng. Med facit i hand kan vi dock konstatera att helårsprestationerna inte har sjunkit som en följd av omställningen. Det är mycket glädjande.

Något som däremot har påverkats negativt av coronapandemin är vår forskning. Vi forskar i hög grad i samproduktion med företag och många av våra partners har tvingats prioritera ned sina insatser i gemensamma projekt. Omprioriteringen syns genom att våra externa forskningsintäkter för 2020 har minskat med 20 Mkr jämfört med 2019.

Sammantaget slutar Högskolans ekonomiska resultat för 2020 på -4,8 Mkr. Det är ett resultat vi är nöjda med givet förutsättningarna under året. Genom den samfälliga kraften hos studenter och medarbetare har vi klarat av år 2020. Vi har uppvisat flexibilitet, kompetens och problemlösningsförmåga. Det är något vi är stolta över och som bådar gott inför kommande år.

Lars Niklasson

Rektor

Studentkåren har ordet

Man skulle vilja inleda denna text med början av året, men den perioden bleknar i jämförelse med vad som hände efter att coronapandemin blev mer och mer aktuellt. I någon mening så kan vi säga att detta år verkligen startade den 17 mars då regeringens rekommendationer för högskolor och universitet infördes.

Det gångna året har belyst studenternas krav på utbildning och behov av undervisning ur en ny synvinkel, även vikten av ett socialt studentliv har tydliggjorts. Under våren har det funnits en stor grad av förståelse för tillfälliga lösningar, under året har dock studenternas krav ökat på både god pedagogik i den digitala utbildningen och bättre anpassning av examinationer till distansalternativ. Här finns fortfarande mycket arbete kvar att göra men vi är hoppfulla i att Högskolan kan driva den utveckling i den riktning studenterna förväntar sig.

Studenters psykosociala ohälsa blev något som blev väldigt påtagligt i samband med övergång till distansundervisning. Tillsammans med Högskolan har vi aktivt arbetat med att försöka göra studenter medvetna om studenthälsan och nyttja denna. Studentkåren har under året arbetat med att skapa digitala event för att förse studenter med en plattform där de kan socialisera även i isolation. Vi är stolta över att Högskolan också värderat vikten av social interaktion och valde att arrangera ett fysiskt intro just för att ge studenter möjligheter att träffa varandra och skapa kontakter.

Vi är stolta över den snabba återgång till distansundervisning i större omfattning som Högskolan gjorde efter den 28 oktober då nya rekommendationer började gälla för Västra Götalandsregionen. Utan denna typ av åtgärder, från både vårt eget lärosäte och andra, tror vi att regeringen hade infört hårdare restriktioner för högskolor och universitet. Vi står bakom beslutet att förlänga denna inriktning fram till sommaren, då vi tror att det är viktigt att ge både studenter och lärare en bättre möjlighet att planera för hela vårterminen.

Det har under hösten varit svårt för oss som studentkår att företräda en enad studentröst i frågan om att säkerställa utbildningen parallellt med att följa restriktionerna. Vi har fört åsikten att kvalitén på utbildningen måste upprätthållas och att utbildningen kan fortsätta. 2020 får inte bli året där kvalitén kan ifrågasättas vid varken antagning till utbildning på avancerad nivå eller tillträde till arbetsmarknaden. För att detta ska vara möjligt måste praktiska moment kunna fortsätta genomföras med fokus på att de genomförs på ett smittskyddssäkert sätt. Studentkåren har stått bakom Högskolans inställning denna fråga.

Under året har vi tillsammans med Skövde kommun och Högskolan arbetat med att ansöka om utmärkelsen till årets studentstad 2021/2022. Under detta arbete har vi omarbetat de samarbetsstrukturer som finns mellan Studentkåren och kommunen, i syfte att säkerställa ett bredare studentinflytande i olika frågor. Vi ser att kommunen efterfrågar studenternas åsikter och ser med spänning fram emot kommande år och vad dessa samarbeten kommer resultera i.

Detta år har fått oss alla att omvärdera gamla rutiner och system, vi har alla fått inse att det ibland finns bättre sätt att göra saker på. Både inom vår egen organisation och inom Högskolan tror vi att många saker kommer förbli förändrade när pandemin är förbi. För Högskolan tror vi det finns många lärdomar att dra och vi ser fram emot att representera studenternas röst när vi tillsammans gör morgondagens utbildning bättre.

Studentkåren i Skövde genom

Simon Wallin

Kårordförande 2020

Innehållsförteckning

Väsentliga uppgifter – Högskolan i Skövde	2
Rektor har ordet	4
Studentkåren har ordet	5
Årsredovisningens utformning	8
Kortfattat om Högskolan 2020	9
Resultatredovisning	10
Vision och tema	11
Vision om profilering, excellens och omtanke	11
Profilering	11
Excellens	11
Omtanke	13
Digitalisering för hållbar utveckling – ett samlande tema	14
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	15
Volym, utbud, fördelning och genomströmning	15
Studentvolym och anslagsutnyttjande	16
Utbildningsutbud	18
Särskilda satsningar relaterat till coronapandemin	19
Kvalitetsförstärkning av vissa utbildningar	22
Högskoleingenjörsutbildning och vårdutbildning	23
Studenternas fördelning	27
Genomströmning och examina	30
Aspekter som rör kvalitet i högre utbildning	33
Studentinflytande	33
Pedagogisk utveckling	35
Breddad rekrytering	35
Reell kompetens och tillgodoräknande	36
Internationalisering inom utbildning	37
Forskning och utbildning på forskarnivå	40
Publicering	41
Utbildning på forskarnivå	42
Forskningsfinansiering	45
Samverkan, nyttiggörande och forskningskommunikation	48
Attraktivitet och synlighet för Högskolans utbildning	50
Uppdragsutbildning	51
Bibliotek	52

Lika villkor	53
Jämställdhet	54
Medarbetare	57
Personalstruktur	57
Kompetensförsörjning	59
Arbetsmiljö	61
Bisysslor	62
Ekonomiskt resultat och prestationer	63
Ekonomiskt resultat	63
Samlad verksamhet	63
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	64
Forskning och utbildning på forskarnivå	66
Kostnad per prestation	68
Kostnad för prestationer avseende samverkan	68
Finansiell redovisning	70
Resultaträkning	71
Balansräkning	72
Anslagsredovisning 2020-12-31	74
Tilläggsupplysningar	74
Notupplysningar	77
Redovisning av avgiftsfinansierad verksamhet	83
Redovisning av takbelopp	84
Underskrifter	88

Årsredovisningens utformning

I årsredovisningen lämnas en redogörelse för verksamheten vid Högskolan under 2020. Redovisning görs såväl mot nationella som lokala mål och krav för verksamheten. Nationella mål och krav återfinns främst i högskolelagen (1992:1434) och i regleringsbrevet för 2020 medan de lokala målen anges i Högskolans utvecklingsplan för 2017-2022. Mål, krav och återrapporteringskrav som gäller för de olika delarna av verksamheten återges i rutor i de olika avsnitten.

Under 2019 reviderades Högskolans utvecklingsplan och vissa av planens kvantitativa indikatorer uppdaterades. Denna revidering trädde i kraft 1 januari 2020 efter en översyn som genomfördes av Högskolans styrelse och rektors ledningsgrupp. Endast smärre justeringar av målvärdena för ett fåtal av indikatorerna ansågs vara befogade. I denna årsredovisning är det första gången de nya målvärdena följs upp.

Högskolan redovisar verksamhetens prestationer och kostnad per prestation enligt kraven på väsentliga uppgifter i det gemensamma regleringsbrevet för universitet och högskolor. Enligt bilaga 1 i det gemensamma regleringsbrevet för universitet och högskolor punkt 2.3 Väsentliga uppgifter medges undantag från bestämmelsen i 2 kap. 4 § tredje stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att årsredovisningen ska innehålla redovisning av vissa väsentliga uppgifter. Enligt tabell 2 i avsnitt 3 Väsentliga uppgifter framgår det vilka styckkostnader i enlighet med 3 kap. 1 § andra stycket förordningen om årsredovisning och budgetunderlag som myndigheten ska redovisa. Högskolan hänvisar till väsentliga uppgifter, sid 2-3.

Högskolans årsredovisning består av två huvuddelar - *resultatredovisning* och *finansiell redovisning*. Högskolans kärnverksamhet *utbildning på grundnivå och avancerad nivå* samt *forskning och utbildning på forskarnivå* redovisas i resultatredovisningen.

I resultatredovisningen finns även:

- *samverkan, nyttiggörande och forskningskommunikation*
- *bibliotek*
- *lika villkor*
- *jämställdhet*
- *medarbetare*
- *ekonomiskt resultat och prestationer*

Den finansiella redovisningen består av:

- *resultaträkning*
- *balansräkning*
- *anslagsredovisning*
- *tilläggsupplysningar*
- *notupplysningar*
- *redovisning av avgiftsfinansierad verksamhet*
- *redovisning av takbelopp*

Ledorden för Högskolan i Skövde är *profilering, excellens* och *omtanke* och lärosätets samlande tema är *digitalisering för hållbar utveckling*. En fördjupning av ledorden och temat återfinns i början av resultatredovisningen.

Kortfattat om Högskolan 2020

Coronapandemin har präglat Högskolans verksamhet under 2020. På rekommendation från regeringen ställdes den 17 mars undervisningen om till att i huvudsak bedrivs i distansform. Coronaläget förbättrades under senvåren och sommaren och höstterminen startade därför med en anpassad form av campusundervisning. Under andra hälften av oktober försämrades smittläget återigen och den 4 november uppmanade rektor Högskolans institutioner att återigen öka graden av distansundervisning. Högskolans kvalitetsarbete har under 2020 fokuserat på att förbereda lärosätet inför Universitetskanslersämbetets (UKÄ:s) lärosätesgranskning. Inom ramen för detta arbete har styrdokumenterna för kvalitetssystemet reviderats och rektors kvalitetsråd har samordnat arbetet med den självvärdering som utgör underlag för granskningen.

Utbildning

Utbyggnad av Högskolans utbildningar sker inom fem profilerade utbildnings- och forskningsområden. Det övergripande målet är att skapa kompletta akademiska miljöer. Utbildningsvolymen har ökat under 2020 medan antalet avgiftsfinansierade helårsstudenter i stort är densamma som under föregående år. Ökningen av den anslagsfinansierade utbildningen är i linje med Högskolans långsiktiga mål och beror i hög grad på satsningar som gjorts under de två senaste åren, främst ökningen av antalet fristående kurser år 2019 och ökningen av antalet utbildningsprogram år 2020.

Utbildningsvolymen 2020 utgjorde 103 % av takbeloppet, motsvarande 3 944 helårsstudenter. Antalet helårsstudenter vid Högskolan år 2020 uppgår till 3 944. Detta avser såväl anslags- som avgiftsfinansierad utbildning. Motsvarande siffra föregående år var 3 722 helårsstudenter vilket innebär en ökning med 222 helårsstudenter. Andelen studenter var störst inom utbildningsområdet teknik (40 %) följt av naturvetenskap (19 %). Av helårsstudenterna var 82 % programstudenter. Antalet avgiftsskyldiga studenter minskade från 159 under 2019 till 138 under 2020 (motsvarande 81 avgiftsfinansierade helårsstudenter). Andelen studenter i nätbaserad utbildning ökade från 21 % till 23 %. Den totala studentpopulationen, omfattande 9 253 individer och utgjordes av 57 % kvinnor och 43 % män. Antalet studenter (individer) som tog ut examen minskade marginellt, från 816 studenter 2019 till 805 studenter under 2020, varav kvinnor utgjorde 59 % och männen 41 %.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Intäkter för forskning uppgick till 140 Mkr och 59,2 % av dessa utgjordes av externa medel. Andelen EU-medel av Högskolans totala forskningsintäkter var 11 %, vilket är en nedgång med 5 % jämfört med 2019. Största externa forskningsfinansierare var KK-stiftelsen som stod för nästan 46 % av forskningsbidragsintäkterna. Antalet vetenskapliga publikationer ökade, från 280 under 2019 till 296 år 2020. Andelen tidskriftsartiklar som publicerades som open access ökade från 60 % 2019 till 76 % 2020. Andelen publikationer i de mest ledande och prestigefyllda kanalerna inom respektive fält minskade marginellt. Sex forskarstuderande avlade doktorsexamen, varav fem inom Högskolans eget examenstillstånd i informationsteknologi. Det totala antalet doktorander på Högskolan uppgick till 72 personer under 2020. 46 av dessa var antagna till Högskolans egen forskarutbildning inom informationsteknologi. Det totala antalet doktorander ökade med tre personer i jämförelse med 2019.

Personal och ekonomi

I december 2020 hade Högskolan totalt 551 medarbetare, en minskning med fyra medarbetare jämfört med 2019. 49,5 % var kvinnor och 50,5 % män. Av anställningarna utgjordes 77 % av tillsvidareanställningar och de anställdas genomsnittsalder var 46 år. Av de 321 anställda lärarna hade 215 doktorsexamen. Antalet professorer uppgick till 44, varav 11 kvinnor och 33 män.

Högskolans totala intäkter för året uppgick till 509 Mkr, vilket var 2,4 Mkr mer än för föregående år. Verksamheten resulterade i ett underskott på -4,8 Mkr. Myndighetskapitalet uppgick till 93 Mkr vid årsskiftet.

Resultatredovisning

Vision och tema

Vision om profilering, excellens och omtanke

Vision för år 2022 i Högskolans utvecklingsplan:

- *Högskolan i Skövde är en profilerad högskola, där utbildning och forskning samlas i utvalda och excellenta miljöer. Verksamheten bedrivs i en akademisk kultur som präglas av omtanke om studenter, medarbetare och samhälle.*

Profilering

Högskolans vision är att lärosätet ska vara profilerat. I praktiken innebär detta att Högskolan ska samla sin verksamhet inom noggrant utvalda forsknings- och utbildningsmiljöer, inom de ämnesområden där lärosätet verkar. Idag formas miljöerna av områdena biovetenskap, handel och företagande, hälsovetenskaper, informationsteknologi samt ingenjörsvetenskap. Över dessa områden spänner det samlande temat *Digitalisering för hållbar utveckling*.

Högskolans utbildningsvolym ökade under 2020. Ökningen var till stor del en konsekvens av att regeringen i sin vårbudget tillförde medel till högskolesektorn i avsikt att mildra de samhällsekonomiska konsekvenserna av coronapandemin.

Regeringens satsning var i huvudsak avsedd att öka möjligheterna till behörighetsgivande utbildning, livslångt lärande och kompetensomställning inom bristyrkesområden. I linje med regeringens intentioner använde Högskolan merparten av resurstillskottet, i kombination med andra resurser, för att anta fler studenter till behörighetsgivande utbildningar samt till utbildning för yrkesverksamma med fokus mot näringslivets digitala transformation. Dessa utbildningar har en stark koppling till Högskolans profilerade forsknings- och utbildningsmiljöer inom ingenjörsvetenskap och informationsteknologi, men även biovetenskap. Regeringens satsning på att öka antalet studenter inom dessa områden bidrog därmed samtidigt till att stärka Högskolans profilerade områden.

Hälso- och sjukvården har signalerat stora behov av vissa utbildningar. Inom profilområdet hälsovetenskaper har Högskolan under 2020 inrättat ytterligare en specialistsjuksköterskeutbildning, med inriktning mot intensivvård. Denna utbildning bidrar till att stärka den hälsovetenskapliga miljön och kompletterar Högskolans övriga vårdutbildningar. Utbildningen genomförs som uppdragsutbildning, i nära samverkan med Skaraborgs sjukhus.

Utbildningen är profilerad mot de områden där lärosätet bedriver forskning. Forskningen är inriktad mot områden där samhället har stort behov av ny kunskap och där Högskolan har goda möjligheter att utveckla vetenskaplig excellens. Liksom tidigare år har en stor del av den forskningen utförts i samproduktion med näringslivet, främst inom ramen för den av KK-stiftelsen finansierade forsknings- och utbildningsmiljön INnovationsdriven Forskning i INdustrisamverkan med stöd av IT (INFINIT).

Excellens

Krav enligt högskolelagen (1992:1434) om kvalitet:

- *Verksamheten skall anpassas så att en hög kvalitet nås, såväl i utbildningen som i forskningen och det konstnärliga utvecklingsarbetet. De tillgängliga resurserna skall utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten. Kvalitetsarbetet är en gemensam angelägenhet för högskolornas personal och studenterna (1 kap 4 §).*

All utbildning och forskning – samt all verksamhet som stödjer utbildning och forskning – ska vara excellent, dvs. ha mycket hög kvalitet. Ett väl utvecklat kvalitetsarbete är en förutsättning för att nå detta mål.

Samlat kvalitetsarbete

Rektors kvalitetsråd, som på rektors uppdrag samordnar det övergripande och samlade kvalitetsarbetet, har under år 2020 främst fokuserat på Universitetskanslersämbetets (UKÄ:s) lärosätessgranskning. Granskningen inleddes formellt med ett upptaktsmöte i november. Kvalitetsrådet har samordnat arbetet med utformning av den självvärdering som utgör underlag för granskningen. Inom ramen för detta arbete reviderades styrdokumentet för kvalitetssystemet under våren, dvs. kvalitetspolicyn och riktlinjerna för kvalitetsarbete inom utbildning, forskning, verksamhets- och ledningsstöd samt högskoleövergripande ledning och styrning. Som stöd för revideringen användes externt stöd. Externa referenspersoner har även gett stöd för arbetet med utformning av självvärderingen.

I oktober arrangerades en personaldag med temat kvalitetsarbete. Samtliga medarbetare och även representanter från Studentkåren var inbjudna. De olika programpunkterna handlade om kvalitetskultur och hur det systematiska kvalitetsarbetet sker med hjälp av förbättringsacykler. Syftet var att skapa kunskap, förankring och vidare diskussion kring Högskolans kvalitetssystem och dess processer.

Under 2020 har UKÄ genomfört en lärosätestillsyn vid Högskolan. Rapporten från tillsynen, som publicerades i december, visar att Högskolan, sammantaget, följer det nationella regelverket väl. I några fall identifierades behov av åtgärder och inom dessa områden har utveckling inletts.

Kvalitetsarbete inom utbildning

Kvalitetsarbetet inom utbildning har under året omfattat ett stort antal aktiviteter, såväl på högskoleövergripande nivå som inom olika funktioner och ämnesgrupper. Uppföljningar som relaterar till utbildning har gjorts, främst inom ramen för sexårsuppföljning av utbildning, årlig uppföljning av utbildningsprogram, medarbetarundersökning, doktorandspegel, kursvärdering och andra enkäter till studenter, alumnenkät samt uppföljning av studentkårsskrivelsen.

Sexårsuppföljningen av ämnen och utbildningsprogram som inleddes år 2018 har fortsatt, enligt uppgjord tidsplan. I juni fastställde fakultetsnämnden uppföljningsrapporter för samtliga ämnen inom den biovetenskapliga forsknings- och utbildningsmiljön, nämligen bioinformatik, biovetenskap, filosofi, kemi, kognitiv neurovetenskap och systembiologi. Under hösten hölls uppstartsmöte för uppföljning av ämnena biomedicin, engelska, folkhälsovetenskap, socialpsykologi och svenska språket. Vidare har två ämnen kopplade till forsknings- och utbildningsmiljön inom handel och företagande följts upp, nationalekonomi och industriell ekonomi.

Kursvärderingsprocessen fungerar sammantaget väl, något som bekräftades vid UKÄ:s lärosätestillsyn. Utmaningar finns dock vad gäller svarsfrekvensen som är alltför låg. Fakultetsnämnden har därför under året inlett ett utvecklingsprojekt som rör kursvärderingar. Projektet handlar bland annat om att utveckla rutinerna för återkoppling till studenterna.

Utöver kursvärderingar har även andra enkäter till studenter och doktorander genomförts. Exempel på detta är att Högskolan under våren undersökte hur studenterna upplevt studiemiljön vid de distansstudier som blev nödvändiga på grund av coronapandemin. Frågor kring konsekvenser av pandemin ingick även i den doktorandspegel som genomfördes i slutet av året. På grund av den höga arbetsbelastningen för lärarna som pandemin förde med sig gjordes ett uppehåll i de programvärderingar (enkäter till programstudenter) som inleddes under år 2019. Programvärderingarna kommer att återupptas våren 2021. Under hösten genomfördes för första gången en högskolegemensam alumnenkät, med utskick till studenter som tog examen vid Högskolan år 2017.

Kvalitetsarbete inom forskning

Under 2020 har fakultetsnämnden fastställt styrdokument för såväl årlig uppföljning av forskningsprojekt som sexårsuppföljning av forskningsmiljöer. Vad gäller den årliga uppföljningen har det under året även utvecklats ett särskilt digitalt systemstöd, som en del av Högskolans

verksamhetssystem ELIN, för att effektivisera arbetet. Uppstarten av årlig uppföljning av forskningsprojekt, som tidigare hade planerats år 2020, har därför flyttats till år 2021.

Ytterligare ett antal olika styrdokument som relaterar till kvalitetsarbete inom forskning har fastställts, bland annat riktlinjer för hantering av forskningsdata, riktlinjer för behandling av personuppgifter i forskningsprojekt och examens- och studentarbeten samt riktlinjer för hantering av misstanke om oredlighet i forskning eller andra allvarliga avvikelser från god forskningssed. De två sistnämnda styrdokumenten har handlagts av Högskolans forskningsetiska råd, som haft en aktiv verksamhet under året.

Forsknings- och utbildningsmiljön INFINIT har under hösten genomgått extern utvärdering av Damvads Analytics, på uppdrag av KK-stiftelsen. Utvärderingen har gjorts inom ramen för 10-årsutvärderingen av KK-miljöer vid flera lärosäten. Resultatet av utvärderingen kommer att presenteras för Högskolan i början av år 2021.

Omtanke

I utvecklingsplanen för åren 2017-2022 uttrycks att Högskolans verksamhet ska bedrivas i en akademisk kultur som präglas av omtanke om studenter, medarbetare och samhälle. Denna kultur ska i sin tur vila på den gemensamma värdegrunden för statsanställda men även på det högskoleövergripande temat *Digitalisering för hållbar utveckling*.

År 2020 har inneburit att Högskolans förhållningssätt till det egna värdeordet omtanke har blivit än mer konkret. Studenter, medarbetare och samhället som helhet har på olika sätt påverkats negativt av coronapandemin. Högskolan som organisation har efter bästa förmåga agerat i linje med sitt värdeord.

Omtanken om studenterna har bland annat inneburit att Högskolan, trots omställningen till en hög grad av distansundervisning, har hållit sitt campus öppet. Studentkåren har vittnat om hur viktigt detta har varit för studenternas studiesociala situation. Samma synpunkt framkom i den enkätundersökning som Högskolan genomförde under våren, efter övergången till distansstudier (se ovan).

Omtanken om medarbetare har bland annat inneburit att Högskolan gjort en tillfällig höjning av de anställdas friskvårdsbidrag. Höjningen var ett konkret sätt för arbetsgivaren Högskolan i Skövde att värna om sina medarbetare, som under 2020 har satts på stora prov men ändå lyckats hålla utbildningsverksamheten igång. Under året genomfördes även en uppföljning av den stora medarbetarenkät som Högskolan genomförde 2018. Resultaten av uppföljningen visade att Högskolan utvecklats positivt i de fyra delområden som uppföljningen fokuserades mot. Dessa var Effektivitet, Socialt klimat, Ledarskap och Medarbetarskap.

Omtanken om samhället är dock det som präglat 2020 starkast. Coronapandemin har inneburit att Högskolan har tvingats balansera mellan två samhällsansvar: Ansvar att bidra till minskad spridning av coronaviruset i samhället och ansvar att fortsätta utbilda den kompetens som samhället behöver för att gå ur coronakrisen. Att ställa om till distansundervisning och hemarbete har varit konkreta sätt att bidra till minskad smittspridning i samhället. Att anta fler studenter till bristyrkesområden och hålla utbildningar igång har varit ett sätt att bidra till samhällets långsiktiga krishantering. Omtanken om samhället har också visat sig i form av att Högskolan gav medarbetare med medicinsk specialistkompetens tjänstledigt för att dessa istället skulle kunna arbeta i vården.

Digitalisering för hållbar utveckling – ett samlande tema

Krav enligt högskolelagen (1992:1434) om hållbar utveckling:

- *Högskolorna skall i sin verksamhet främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö, ekonomisk och social välfärd och rättvisa (1 kap 5 §).*

Mål i regleringsbrevet för 2020 om hållbar utveckling:

- *Universitet och högskolor ska redovisa för hur lärosätet har utvecklat sina processer för att främja en hållbar utveckling (1 kap. 5 § högskolelagen) inklusive hur de har följt upp rekommendationerna i Universitetskanslersämbetets tematiska utvärdering 2017.*
- *Lärosätena ska även redogöra för hur relevanta delar av arbetet med att främja en hållbar utveckling har kopplats till miljöledningsarbetet, uppföljningen av resultaten i Naturvårdsverkets ranking och Agenda 2030 och de globala målet för hållbar utveckling.*
- *I redovisningen ska även framgå hur lärosätet avser att arbeta under kommande år för att ta ytterligare steg för att stärka arbetet med att främja en hållbar utveckling.*

Förordning om miljöledning i statliga myndigheter:

- *En myndighet [...] ska inom ramen för sitt ordinarie uppdrag ha ett miljöledningssystem som integrerar miljöhänsyn i myndighetens verksamhet så att man tar hänsyn till verksamhetens direkta och indirekta miljöpåverkan på ett systematiskt sätt (3 §).*

Tema i Högskolans utvecklingsplan:

- *Digitalisering för hållbar utveckling ska vara ett samlande tema för Högskolan i Skövde. Detta innebär att perspektiv som rör digitalisering och hållbarhet på olika sätt ska integreras i lärosätets verksamhet. Främst handlar detta om att digitaliseringens möjligheter att bidra till ett hållbart samhälle ska tas tillvara.*

Digitalisering för hållbar utveckling ska, enligt Högskolans utvecklingsplan, vara ett samlande tema för lärosätet. Detta innebär att perspektiv som rör digitalisering och hållbarhet på olika sätt ska integreras i verksamheten.

Särskilda medel för integrering av temat har avsatts i ett strategiskt investeringsprogram finansierat av medel från Högskolans myndighetskapital. I UKÄ:s tematiska värdering lyftes programmet fram, tillsammans med Högskolans samlande tema som exempel som borgar för en god kvalitetssäkring och uppföljning med avseende på digitalisering för hållbar utveckling. Programmet omfattar 20 Mkr som har fördelats till projekt som pågår under perioden 2018-2020. Projekten är fokuserade mot insatser för utveckling av Högskolans egna processer, exempelvis systemstöd för kursföreläggning, digital examination och utveckling av kursmoduler för distansutbildning, men även mot insatser för samhällsutveckling, exempelvis kurser för yrkesverksamma riktade mot näringslivets digitala transformation. Därutöver har ett antal öppna seminarier erbjudits med det samlande temat som fokus. Deltagare har huvudsakligen kommit från offentlig sektor. För att ytterligare sprida kunskap om Högskolans tema har en särskild webbsida skapats där det är möjligt att ta del av de aktiviteter som genomförts.

En viktig del av arbetet med integrering av temat inom utbildningen utgörs av utvecklingsplanens mål att varje utbildningsprogram senast år 2022 ska ha ett lokalt mål som rör *Digitalisering för hållbar utveckling*. Alla nya program som inrättades under 2020 har ett sådant mål. Arbeta pågår att föra in detta även i etablerade utbildningsprogram.

Temat stöds även av Högskolans samlade kvalitetssystem. Exempel från kvalitetsarbetet inom utbildning är att *Digitalisering för hållbar utveckling* beaktas som en viktig aspekt vid såväl inrättande som uppföljning av utbildningsprogram. Exempel på temats integrering i forskningen är de interna ansökningsprocesserna inom forsknings- och utbildningsmiljön INFINIT. *Digitalisering för hållbar utveckling* är en aspekt som ska beaktas när forskningsprojekten skrivs fram.

Digitalisering för hållbar utveckling var även tema för en halvdag med Högskolans samtliga chefer där extern föreläsare med expertkunskap inom området medverkade.

Temat för Högskolan som lärmiljö, arbetsmiljö och myndighet

Till följd av coronapandemin har 2020 för Högskolan inneburit ett stort omställningsarbete inom området digitalisering med bäring på hållbar utveckling. Detta omställningsarbete har konkret handlat om förändrat arbetssätt och i än högre grad nyttjande av digitala verktyg. Inte minst gällde detta inom utbildning och undervisning där Högskolan i stora delar av 2020 ställt om sitt arbetssätt till distansundervisning, men även gjort omställningen från campusbaserat arbete till hemarbete för stora delar av personalen. Konkreta exempel på detta är att användandet av e-mötesverktyget zoom har ökat kraftigt, där bl. a webbmöten, chatt och telefoni är ett naturligt stöd för undervisningen och kontakten mellan studenter och lärare. E-mötesverktyg tillsammans med lärplattformen Canvas gör utbildningsmiljön i princip helt digitaliserad, med undantag för de utbildnings- och examinationsmoment som behöver genomföras på campus.

Detta har ställt ökade krav på Högskolans IT-infrastruktur, som också har tilldelats extra medel för att snabbare kunna möta behoven. För att fånga upp erfarenheter och ytterligare behov av utveckling, men även för att vidta och kommunicera åtgärder och förhållningssätt med koppling till pandemin, har en scenariogrupp etablerats.

I samband med omställningen till distansutbildning och distansarbete prioriterades arbetet med införande av krypterad anslutning till Högskolan för att säkerställa full och säker åtkomst till Högskolans IT-infrastruktur.

Miljöledning i statliga myndigheter

Under 2020 har ett arbete pågått med att revidera Högskolans miljöledningssystem så att det ska vara i linje med Högskolans kvalitetssystem och gällande lagstiftning. Beslut kommer att tas under 2021. Det uppdaterade systemet kommer att inkludera det sektorsgemensamma klimatrådet och de långtgående beskrivningarna av arbete med Agenda 2030 och de förbättringsområden som beskrivs där. Ett konkret exempel är att Högskolan deltar i ett projekt (IRIS) tillsammans med Chalmers, Göteborgs Universitet, Chalmersfastigheter och Akademiska Hus i syfte att inhämta och analysera fastighetsbeståndets energimätvärden. Därigenom erhålls en bättre bild av vilka åtgärder som kan vidtas för att minska den direkta negativa miljöpåverkan som Högskolan bidrar till. Projektet blir därmed ett viktigt verktyg i arbetet med att främja hållbar utveckling.

Coronapandemin har på ett högst påtagligt sätt medfört att tjänsteresor i princip har upphört och därmed de CO₂-utsläpp de medför. Istället har möten och undervisning på distans ökat markant.

En detaljerad beskrivning av Högskolans systematiska arbete med miljöledning lämnas varje år i februari till Naturvårdsverket, Energimyndigheten och Utbildningsdepartementet.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Utvecklingen av Högskolans utbildning på grundnivå och avancerad nivå under 2020 presenteras i två avsnitt. Det första avsnittet rör *volym, utbud, fördelning och genomströmning* medan det andra avsnittet behandlar *aspekter som rör kvalitet i högre utbildning*. Indelningen grundar sig på den struktur som finns i Högskolans utvecklingsplan 2017–2022 samt de mål och återrapporteringskrav som anges i högskolelagen (1992:1434) och i regleringsbrevet för budgetår 2020.

Volym, utbud, fördelning och genomströmning

I detta avsnitt redogörs för ett antal faktorer som främst rör utbildningens utveckling under året mätt i kvantitativa tal.

Studentvolym och anslagsutnyttjande

Takbeloppet för ramanslaget till grundutbildning för Högskolan i Skövde enligt regleringsbrevet för budgetår 2020 är:

- 321 195 tkr

Antalet helårsstudenter vid Högskolan år 2020 uppgick till 3 944. Motsvarande siffra föregående år var 3 722 helårsstudenter vilket innebär en ökning med 222 helårsstudenter. Ökningen gäller den anslagsfinansierade utbildningen inklusive de som finansieras via studieavgifter. Antalet helårsstudenter inom den avgiftsfinansierade utbildningen är i stort sett detsamma som föregående år, trots den negativa påverkan som coronapandemin medfört för denna verksamhet. Den avgiftsfinansierade utbildningen presenteras mer ingående i avsnittet om internationalisering.

Volymen inom den anslagsfinansierade utbildningen uppgår under året till 3 863 helårsstudenter, en ökning med 224 helårsstudenter jämfört med år 2019. Ramanslaget utnyttjas till 103 %, vilket framgår av tabell 1.

Tabell 1: Anslagsutnyttjande

	2020	2019	2018
Ramanslag i tkr	321 195	313 775	309 935
Utfall i tkr	329 227	321 184	304 900
Andel anslagsutnyttjande i procent	103	102	98

Källa: Regleringsbrev 2020, Ladok

De olika satsningar som gjorts under de två senaste åren, främst ökningen av antalet fristående kurser år 2019 och ökningen av antalet utbildningsprogram år 2020, har inneburit att studentvolymen successivt har ökat under jämförelseperioden. Utbildningssatsningarna som gjorts under sommar och höst, relaterat till coronapandemin och de särskilda medel som avsattes för detta i vårbudgeten, har i hög grad bidragit till årets volymökning. Högskolans mål är att utbildningsvolymen ska fortsätta att öka, främst beroende på de behov av utbildning som finns i närregionen. Enligt den planering som finns ska anslagsutnyttjandet ligga på 103 %.

I tabell 2 presenteras utvecklingen under åren 2018-2020 av helårsstudenter, helårsprestationer och personer registrerade i någon form av utbildning. Som framgår ovan redovisas en markant ökning av antalet helårsstudenter.

Mätt i antal registrerade studenter syns också en tydlig ökning. År 2020 registrerades 9 253 personer i utbildning, jämfört med 9 009 föregående år. Detta innebär att antalet personer som under året studerade vid Högskolan, på heltid eller deltid, var 244 fler än år 2019.

Särskilda satsningar relaterade till coronapandemin

Under året har Högskolan bedrivit utbildning inom ramen för de särskilda satsningar som regeringen gjort relaterade till coronapandemin. Utbildningen har genomförts med de medel som tilldelats Högskolan via Kammarkollegiets anslag 2:64. Huvuddelen av utbildningen ingår i redovisningen ovan av utbildningsvolymen. Utöver detta har även icke poänggivande utbildning bedrivits, i form av öppen nätbaserad utbildning och kortare kurser för yrkesverksamma. Utbildningen inom ramen för de särskilda satsningarna presenteras i särskilt avsnitt (sid 19-21).

Tabell 2: Antalet helårsstudenter, helårsprestationer och registrerade

	2020	2019	2018
Antalet helårsstudenter totalt	3 944	3 722	3 492
-varav andelen kvinnor/män (%)	55/45	54/46	54/46
varav anslagsfinansierade helårsstudenter totalt	3 863	3 639	3 435
-varav andelen kvinnor/män (%)	55/45	54/46	54/46
varav helårsstudenter som finansieras via studieavgifter totalt	81	83	57
-varav andelen kvinnor/män (%)	45/55	45/55	46/54
Antalet helårsprestationer totalt	3 159	2 842	2 759
-varav andelen kvinnor/män (%)	57/43	55/45	55/45
varav prestationer från anslagsfinansierade studenter totalt	3 095	2 790	2 716
-varav andelen kvinnor/män (%)	57/43	56/44	55/45
varav prestationer från studenter som finansieras via studieavgifter totalt	64	52	42
-varav andelen kvinnor/män (%)	46/54	47/53	50/50
Antalet personer registrerade i utbildning totalt*	9 253	9 009	8 418
-varav andelen kvinnor/män (%)	57/43	57/43	58/42
varav anslagsfinansierade studenter totalt	9 115	8 850	8 309
-varav andelen kvinnor/män (%)	58/42	58/42	58/42
varav studenter som finansieras via studieavgifter totalt	138	159	109
-varav andelen kvinnor/män (%)	47/53	42/58	46/54

Källa: Ladok. *Varje person räknas bara en gång.

Volymen av helårsprestationer har ökat med drygt 300 prestationer, från 2 842 år 2019 till 3 159 år 2020. Som angetts tidigare är ökningen av helårsstudenter drygt 200, vilket innebär att prestationerna ökat avsevärt mer än registreringarna. Skälet är främst att det under året har införts nya och mer effektiva rutiner för registrering av resultat. De nya rutinerna innebär ett mer utvecklat stöd, med påminnelser, till de lärare som rapporterar in resultat i Ladok. Bakgrunden är att resultatrapporteringen ändrades i och med övergången till nya Ladok i slutet av år 2018. Ändringen innebar att lärarna själva rapporterar resultat, något som tidigare gjordes av administratörer.

Könsfördelning

I den samlade gruppen av studenter inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå är könsfördelningen relativt jämn, dock med något fler kvinnor än män. År 2020 utgjorde kvinnorna 55 % av det totala antalet helårsstudenter och 57 % av det totala antalet registrerade personer i utbildning. Könsfördelningen var i stort sett densamma år 2019.

Utbildningsutbud

Mål i regleringsbrevet för 2020 om utbildningsutbudet:

- *Utbudet vid universitet och högskolor ska svara mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov.*
- *Universitet och högskolor ska redovisa vilka bedömningar, prioriteringar och behovsanalyser som ligger till grund för beslut om utbildningsutbudet. Ett universitets eller en högskolas avvägningar när det gäller t.ex. fördelningen mellan program och kurser på olika nivåer och med olika förkunskapskrav samt fördelningen mellan campus och nätbaserad undervisning ska redovisas. Därutöver ska en redovisning lämnas över hur lärosätet möter det omgivande samhällets behov av utbildning.*

Krav enligt högskolelagen (1992:1434) om forskningsanknytning:

- *Staten ska som huvudman anordna högskolor för*
 - 1. utbildning som vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet, och*
 - 2. forskning och konstnärligt utvecklingsarbete samt annat utvecklingsarbete.**(1 kap 2 §).*
- *Verksamheten skall bedrivas så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning (1 kap 3 §).*

Utbildningsutbudet under år 2020 speglar resultatet av den inriktning som anges i Högskolans utvecklingsplan.

De prioriteringar som gjorts grundas på utvecklingsplanens mål om stark forskningsanknytning och nära koppling mellan utbildning och forskning, som i sin tur grundas på kravet i högskolelagen om forskningsanknytning av utbildningen. Andra vägledande mål i utvecklingsplanen är en ökad andel utbildning på avancerad nivå samt en hög grad av samverkan med det omgivande samhället. Det samlande temat för all verksamhet vid Högskolan, *Digitalisering för hållbar utveckling*, har också i hög grad påverkat utbudet av utbildning 2020.

Som framgår av tabell 3 erbjöds under året 61 utbildningsprogram. Av dessa var knappt hälften magister-, master- eller yrkesprogram på avancerad nivå. Antalet program har ökat i förhållande till föregående år då 55 program fanns i utbudet. Såväl programmen på grundnivå om 180 hp som programmen på avancerad nivå har blivit fler. En minskning noteras vad gäller program om 120 hp på grundnivå där endast ett program gavs under året.

Antalet fristående kurser ligger på samma nivå som föregående år, cirka 300 kurser. Som framgår av tabell 3 har en ökning av kursutbudet skett tidigare, mellan åren 2018 och 2019.

Tabell 3: Utbud av program och kurser

	2020	2019	2018*
Utbildningsprogram totalt	61	55	55
Behörighetsgivande utbildningar	2	2	2
Utbildningsprogram på grundnivå	33	31	31
-varav program om 180 hp	32	28	28
-varav program om 120 hp	1	3	3
-varav med internationell antagning	2	1	2
Utbildningsprogram på avancerad nivå	26	22	22
-varav magisterprogram	15	13	11
-varav masterprogram	8	6	7
-varav yrkesprogram inom vårdområdet	3	3	4
-varav med internationell antagning	20	17	16
Fristående kurser	299	302	266
-varav med internationell antagning	-	-	-

Källa: KursInfo. *I uppgifterna för år 2018 kan program som ställts in i ett sent skede ingå. Från och med år 2019 har mätmetoden justerats och endast de utbildningsprogram som faktiskt har erbjudits ingår i redovisningen.

Det omgivande samhällets behov av utbildning

Analyser sker ständigt för att, inom ramen för ovan angivna förutsättningar, anpassa utbudet av program och kurser till studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Efterfrågan och behov i det omgivande samhället är, tillsammans med det fokus på profilering och excellens som framgår av utvecklingsplanen, den viktigaste grunden för Högskolans beslut om utbildningsutbud.

De nya program som startade 2020 har alla utvecklats i samverkan med arbetsmarknaden. Programmen finns inom områdena bioinformatik, folkhälsovetenskap och informationsteknologi. Under året har ytterligare beslut fattats om nya program inom produktionsteknik, systembiologi och vård. Även dessa utbildningar har en stark koppling till det omgivande samhällets behov. Ett tydligt exempel på detta är den nya vårdutbildningen som utgörs av ett specialistsjuksköterskeprogram med inriktning mot intensivvård. Utbildningen av intensivvårdssjuksköterskor, som planeras att starta som en uppdragsutbildning år 2021, möter det omfattande kompetensförsörjningsbehov som finns inom hälso- och sjukvården.

Utbudet av fristående kurser, som ökat mellan åren 2018-2020 från 266 till 299, syftar bland annat till att ge yrkesverksamma möjlighet till fortbildning.

Särskilda satsningar relaterat till coronapandemin

Regeringen har, inom ramen för de medel som tilldelats lärosätena via Kammarkollegiets anslag 2:64, uppdragit åt Högskolan i Skövde att under år 2020 genomföra särskilda utbildningsinsatser relaterat till coronapandemin:

- Sommarkurser (anslagspost 28)
- Behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning (anslagspost 30)
- Bristyrkesutbildning (anslagspost 31)
- Distansundervisning och öppen nätbaserad utbildning (anslagspost 32)
- Livslångt lärande (anslagspost 34)
- Korta kurser (anslagspost 35)

Under år 2020 har särskilda satsningar gjorts i enlighet med medlen regeringen tilldelat Högskolan

via Kammarkollegiets anslag 2:64. Nedan redovisas respektive anslagspost i enlighet med regleringsbrevets frågeställning. För den finansiella redovisningen hänvisas till sid 84-85.

Sommarkurser anslagspost 28

Platserna på flera av Högskolans sommarkurser utökades. Kurserna i fråga var följande: *Brittisk deckarlitteratur*, *Folkhälsovetenskapens grunder*, *Grundläggande programmering*, *Business Intelligence* och *Introduktion till cybersäkerhet*. Dessutom genomfördes en ny sommarkurs - *Litteratursammanfattning i biovetenskap*.

Behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning anslagspost 30

Under året har programmen för behörighetsgivande utbildning, *Naturvetenskapligt och tekniskt basår* samt *Teknisk basutbildning*, getts såväl på campus som på distans. Distansvarianten av basåret utgjorde en särskild satsning då programmet normalt endast ges på campus. Vidare utökades antalet platser på campusvarianten av basåret. Högskolan har under året utökat den behörighetsgivande utbildningen med totalt 180 utbildningsplatser.

I redovisningen av denna anslagspost har Högskolan räknat alla helårsstudenter och helårsprestationer som producerats på den behörighetsgivande utbildningen på Högskolan under 2020. Dels för att det ger en bättre säkerhet i redovisningen, dels för att det i beskrivningen av anslagsposten inte finns någon angiven tidsbegränsning av anslagsposten och dess redovisning.

Bristyrkesutbildning anslagspost 31

Anslagspostens medel ska användas för att finansiera utbildning på grund- och avancerad nivå. I första hand ska medel användas för att öka antal studenter inom programutbildningar riktade mot områden där det råder kompetensbrist på arbetsmarknaden. Högskolan har flera så kallade bristyrkesutbildningar, t.ex. ingenjörutbildning och vårdutbildning. Dessa program har dock inte fyllt sina platser under året. Däremot har Högskolan ökat antalet utbildningsplatser på master- och magisterutbildningar inom ämnet informationsteknologi. Dessa utbildningar ger kompetens för att arbeta inom ett område där det enligt SCB¹ råder kompetensbrist på arbetsmarknaden:

- *Integritet, informationssäkerhet och cybersäkerhet (PICS)* - master, programmet utökade med fem studenter. Det genererade en ökning med tre helårsstudenter höstterminen 2020.
- *PICS* - master (program på distans) utökade med 22 studenter. Det genererade en ökning med elva helårsstudenter höstterminen 2020.
- *PICS* - magister, programmet utökade med fem studenter. Det genererade en ökning av en helårsstudent höstterminen 2020.
- *PICS* - magister (program på distans) utökade med 14 studenter. Det genererade en ökning med sex helårsstudenter höstterminen 2020.
- *Data Science* - master, programmet utökade med fyra studenter. Det genererade en ökning av fyra helårsstudenter höstterminen 2020.

I andra hand ska medel användas för att öka antalet studenter inom utbildningar som möjliggör omställning samt inom utbildningar där söktrycket är högt. Högskolan har under hösten genomfört en utökad antagning till program där söktrycket är högt, två på grundnivå och ett på avancerad nivå:

- *Socialpsykologiskt program* utökade antagningen från 75 till 100 studenter, vilket genererade en ökning med tio helårsstudenter under höstterminen.

¹ https://www.scb.se/contentassets/c01e86dd979246a3affoad6fc4d236c7/uf0505_2020a01_am78br2002.pdf

- *Folkhälsovetenskapligt program* utökade antagningen från 90 till 100 studenter till höstterminen 2020. Det genererade en ökning med fem helårsstudenter. Dessutom kommer dessa utökade platser att permanentas.
- *Folkhälsovetenskap - magisterprogram - Smittskydd och vårdhygien*, utökade alla kurser med tio fristående platser. Under höstterminen innebar detta en total ökning med fem helårsstudenter.

Distansundervisning och öppen nätbaserad utbildning anslagspost 32

Under året har rektor tillsatt medel för inköp av utrustning för undervisning på distans. Lärarna har i och med det kunnat arbeta med undervisning på distans på ett bättre sätt än tidigare. (Mer information finns på sid 15 i avsnittet *Temat för Högskolan som lärmiljö, arbetsmiljö och myndighet.*)

Det har genomförts sex Öppna Nätbaserade utbildningar under året, kurser som är tillgängliga för alla. I dessa kurser behövs ingen registrering och det ges heller inga högskolepoäng. På grund av detta kan aktiviteten från deltagarnas sida inte avgöras. Information om kurserna har funnits på Högskolans Web och information har också spridits via nätverk inom STRukturutveckling för en långsiktig kOMpetensförsörjning av tillverkande Small and Medium-sized Enterprises (STOMME). Följande kurser har genomförts: *PLC Programming with CoDeSys and Simumatik 3D*, *RobotStudio*, *Produktionssimulering med FACTS*, *Fysik I*, *Fysik III* och *Fysik V*.

Dessa öppna fortbildningar har lett till kontakter med företag utomlands som upptäckt materialet och efterfrågat ett fördjupat samarbete.

Livslångt lärande anslagspost 34

I första hand ska medlen användas för att möjliggöra att fler personer med tidigare arbetslivserfarenhet kan läsa kortare utbildningar som bidrar till omställning och eller vidareutbildning. På detta sätt ska det livslånga lärandet stärkas. Högskolan har många kurser som vänder sig till yrkesverksamma. Dessa kurser kan sökas av yrkesverksamma inom industrin men de kan också sökas inom ramen för det ordinarie kursutbudet.

Dessutom har ett antal befintliga kurser omarbetats för att öka tillgängligheten för yrkesverksamma inom ramen för projektet STOMME. Vidare har ett tiotal befintliga programkurser tillgängliggjorts via ordinarie kommunikationskanaler som riktar sig till företag inom tillverkningsindustrin.

Korta kurser anslagspost 35

Under 2020 har Högskolan accelererat sin utveckling rörande det livslånga lärandet, där Högskolan erbjudit korta modulära kurser för yrkesverksamma. Dessa kurser har utvecklats och genomförts inom ramen för två initiativ finansierade av KK-stiftelsen: *Expertkompetens steg 1* och *Särskild Utlysning inom Kompetensutveckling för näringslivet*. Totalt har åtta kurser utvecklats och genomförts och sammanlagt har 121 studenter deltagit i dessa utbildningsinsatser.

Följande kurser som beskrivs nedan har alla genomförts under höstterminen 2020, antalet deltagare redovisas samt även en kort beskrivning av kursen:

- *Business Intelligence - datadrivna organisationer*, antal deltagare 22. Kursen tar upp vad som menas med datadrivna organisationer och hur det relaterar till Business Intelligence.
- *Introduktion till människa-robotinteraktion*, antal deltagare 16. Kursen syftar till att introducera området människa robotinteraktion.
- *Tekniskt ledarskap för framtidens industriprocesser*, antal deltagare 26. Kursen ger fördjupad kunskap inom området tekniskt ledarskap, där olika begrepp inom och aspekter av tekniskt ledarskap, såsom ledaregenskaper och ledarstilar går igenom.
- *Agil projektledning för industrin*, antal deltagare 21: Kursen fokuserar på hur agila metoder kan introduceras i en industriell verksamhet, vilka potentiella fördelar detta har på projektens kvalitet, effektivitet och förmåga att hantera förändrade krav.

Kvalitetsförstärkning av vissa utbildningar

Mål i regleringsbrevet för budgetåret 2020 om kvalitetsförstärkning:

- *Den särskilda höjning av ersättningsbeloppen för utbildningsområdena humaniora, teologi, juridik, samhällsvetenskap, undervisning och verksamhetsförlagd utbildning som inleddes 2016 ska användas för kvalitetsförstärkande åtgärder. Medlen ska i första hand användas för att införa fler lärarledda timmar på utbildningar inom dessa områden.*
- *Universitet och högskolor ska redovisa och analysera hur de höjda ersättningsbeloppen har bidragit till högre kvalitet och hur medel har bidragit till fler lärarledda timmar inom berörda utbildningar.*

Kvalitetsförstärkning har skett av Högskolans utbildningar inom utbildningsområdet samhällsvetenskap under de senaste åren, genom ökning av antalet lärarledda timmar. Ökningen har genomförts inom kurser på ekonomiprogrammen (år 2018) samt inom kurser på det socialpsykologiska programmet (både år 2019 och år 2020).

De åtgärder som anges har främst skett genom interna omfördelningar vid berörda institutioner. Den mindre höjning av ersättningsbeloppet som skedde 2016 har endast i liten grad kunna bidra till kvalitetsförstärkning av utbildningarna.

Då endast en mindre del av Högskolans utbildningsvolym är klassificerad i de aktuella utbildningsområdena (cirka en femtedel, se sid 28) blir tillskottet också begränsat, relaterat till de samlade resurserna för utbildning. Det har därför inte varit möjligt att med stöd av medlen göra några mer genomgripande åtgärder för att stärka kvaliteten i utbildningarna.

Högskoleingenjörsutbildning och vårdutbildning

Mål i regleringsbrevet för budgetår 2020 om uppföljning av utbildningar som leder till vissa yrkesexamina samt utbyggnad av vissa utbildningar:

Uppföljning av utbildningar som leder till vissa yrkesexamina

Universitet och högskolor ska redovisa uppgifter om antalet programnybörjare, antalet helårsstudenter samt antalet examinerade de senaste tre åren på utbildningar som leder till följande examina:

- barnmorskeexamen
- högskoleingenjörsexamen
- sjuksköterskeexamen
- specialistsjuksköterskeexamen

Utbyggnad av högskoleingenjörsutbildning 2020

De utbyggnader som inleddes 2018 av ingenjörsutbildningar och samhällsbyggnadsutbildningar ska genomföras under 2020 i enlighet med bilaga 4. Utbyggnaderna ska redovisas.

- Utbyggnad högskoleingenjörsutbildning - Beräknat antal (nya) helårsstudenter 2020, jämfört med utgångsvärdet 2017: 20 (148+20=168 helårsstudenter totalt)
- Utbyggnad samhällsbyggnadsutbildning (treåriga teknikutbildningar) - Beräknat antal (nya) helårsstudenter 2020, jämfört med utgångsvärdet 2017: 10 (0+10=10 helårsstudenter totalt)

Utbyggnaden av hälso- och sjukvårdsutbildningar

Universitet och högskolor ska verka för att de mål avseende utbyggnad av vissa hälso- och sjukvårdsutbildningar som anges i bilaga 7 till regleringsbrevet för budgetåret 2016 avseende universitet och högskolor uppnås eller upprätthålls under 2020. Lärosätena ska redovisa hur utbyggnaden fortlöper samt kommentera utbyggnadens omfattning i förhållande till de uppsatta målen.

I de fall något lärosäte har svårt att nå målen för utbyggnaden ska lärosätet analysera hinder och skäl till varför målen inte uppnås. Vidare ska lärosätet redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att uppnå målen samt kommentera vilka eventuella ytterligare åtgärder som bör vidtas för att målen ska uppnås.

Om målen för en utbildning inte kan nås ska de medel som tidigare tillförts för denna utbildning användas i första hand för utbyggnad av andra hälso- och sjukvårdsutbildningar som omfattas av utbyggnaden.

- Barnmorska: Mål att utöka med 15 utbildningsplatser till och med 2016
- Sjuksköterska: Mål att utöka med 22 utbildningsplatser till och med 2017
- Specialistsjuksköterska: Mål att utöka med 18 utbildningsplatser till och med 2016

Samverkan om kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården

Universitetet och högskolor med tillstånd att utfärda examina inom hälso- och sjukvårdsområdet ska delta i samverkan på sjukvårdsregional nivå om kompetensförsörjningsfrågor i hälso-och sjukvården.

Högskoleingenjörsutbildning

Inom högskoleingenjörsutbildningen ges program inom integrerad produktutveckling, maskinteknik och produktionsteknik. I tabell 4 redovisas samlade uppgifter om nybörjare, helårsstudenter och examina för programmen.

Tabell 4: Uppföljning av utbildning som leder till högskoleingenjörsexamen

Högskoleingenjörsexamen	2020	2019	2018
Antalet programnybörjare*	49	54	67
-varav andelen kvinnor/män (%)	18/82	30/70	30/70
Antalet helårsstudenter	137	152	130
-varav andelen kvinnor/män (%)	27/73	27/73	25/75
Antalet uttagna examina	37	44	53
-varav andelen kvinnor/män (%)	27/73	30/70	9/91

Källa: Ladok. *Uppgifter för studenterna inom programmet Byggingenjör ingår i redovisningen av antal helårsstudenter under år 2018. De ingår dock inte i redovisningen av antalet programnybörjare då några nya studenter inte antagits sedan 2016. Byggingenjörstudenter ingår inte heller i redovisningen av antal examinerade då examen har utfärdats av Jönköping University.

Som framgår av tabellen är den volymmässiga utvecklingen inom högskoleingenjörstuderingen negativ, med ett minskat antal programnybörjare, helårsstudenter och examina. Utbyggnads målet om 168 helårsstudenter år 2020 (20 fler än utgångsvärdet 148 år 2017) har därför inte nåtts.

Olika satsningar har gjorts under året för att öka rekryteringen till – och studentvolymen inom – utbildningen. Arbetet har inkluderat marknadsföringsaktiviteter och olika slag av uppsökande verksamhet, som besök på gymnasieskolor i närområdet. Till viss del hämmades rekryteringssatsningarna av utbrottet av coronapandemin under våren.

Något som förväntas bidra till en positiv utveckling är inrättandet av ett nytt högskoleingenjörsprogram år 2020, nämligen Högskoleingenjör – industriell digitalisering. Programmet kommer att starta höstterminen 2021.

Samhällsbyggnad

Högskolan bedriver inte längre utbildning inom samhällsbyggnad då de satsningar som gjorts på byggingenjörstudering inte kunnat fullföljas (enligt redogörelse i årsredovisningen 2019). Till viss del har de medel som tilldelats samhällsbyggnadsutbildningen använts för dessa satsningar. Resterande medel har förts över till övrig högskoleingenjörstudering.

Könsfördelning inom högskoleingenjörstuderingen

Andelen kvinnor bland årets nybörjare utgör 17 %. Detta är en minskning då andelen under de två föregående åren var 30 %. Liksom föregående år är andelen kvinnor bland de studenter som tagit ut en högskoleingenjörsexamen knappt en tredjedel. Andelen har dock minskat något. Könsfördelningen är olika inom olika inriktningar och antalet examina inom olika inriktningar varierar mellan åren.

Flera negativa trender syns vad gäller könsfördelningen inom ingenjörstuderingen. Åtgärder behövs därför för att nå upp till det mål på minst 40 % kvinnor inom teknisk utbildning år 2022 som anges i Högskolans utvecklingsplan. Under året har flera aktiviteter genomförts i detta syfte, bland annat har ett nätverk för kvinnor inom ingenjörstuderingen (som tidigare funnits) åter aktualiserats.

Vårdutbildning

Inom vårdområdet erbjuds ett sjuksköterskeprogram, ett barnmorskeprogram samt flera specialistsjuksköterskeprogram. Samlade uppgifter för nybörjare, helårsstudenter och examina inom program som leder till yrkesexamen inom vårdområdet redovisas i tabell 5. Då utbyggnaden under 2015-2017 kommenteras inkluderar tabellen uppgifter för sju år, med start år 2014 som var utgångsläget för utbyggnaden. I de redovisade uppgifterna för specialistsjuksköterskeprogram ingår uppgifter för programmen diabetessjuksköterska, distriktssköterska samt skolsköterska.

Tabell 5: Uppföljning av utbildningar som leder till yrkesexamina inom vårdområdet

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Sjuksköterskeexamen							
Antal programnybörjare	182	175	183	195	194	186	180
-varav andel kvinnor/män (%)	88/12	82/18	84/16	85/15	85/15	87/13	90/10
Antal helårsstudenter	424	437	462	435	428	438	417
-varav andel kvinnor/män (%)	86/14	84/16	86/14	86/14	88/12	89/11	88/12
Antal uttagna examina	107	151	123	115	132	113	98
-varav andel kvinnor/män (%)	84/16	87/13	88/12	90/10	90/10	89/11	84/16
Barnmorskeexamen							
Antal programnybörjare	18	26	20	25	20	27	25
-varav andel kvinnor/män (%)	100/0	96/4	95/5	100/0	100/0	100/0	100/0
Antal helårsstudenter	30	30	31	34	33	32	30
-varav andel kvinnor/män (%)	97/3	95/5	99/1	100/0	100/0	100/0	100/0
Antal uttagna examina	19	24	22	21	21	17	21
-varav andel kvinnor/män (%)	95/5	100/0	100/0	100/0	100/0	100/0	100/0
Specialistsjuksköterskeex							
Antal programnybörjare*	71	64	86	76	77	68	57
-varav andel kvinnor/män (%)	99/1	100/0	95/5	97/3	99/1	99/1	100/0
Antal helårsstudenter	56	57	60	64	59	52	46
-varav andel kvinnor/män (%)	99/1	98/2	97/3	97/3	98/2	98/2	98/2
Antal uttagna examina	68	44	54	37	51	48	54
-varav andel kvinnor/män (%)	97/3	98/2	98/2	97/3	96/4	100/0	96/4

Källa: Ladok. *Uppgiften inkluderar nya studenter som fått den första programkursen tillgodoräknad (gäller programmet för diabetessjuksköterska).

Sjuksköterskeutbildning

Programnybörjarna inom sjuksköterskeutbildningen ökade fram till 2017. Målet för utbyggnaden – 202 nya studenter på sjuksköterskeprogrammet detta år – nåddes dock inte. Möjligheten att utöka antalet platser i sjuksköterskeprogrammet har begränsats av tillgången till verksamhetsförlagd utbildning. Jämfört med utgångsläget 2014 har antalet tillgängliga platser i verksamhetsförlagd utbildning minskat. Detta beror främst på att antalet slutenvårdsplatser inom regionen har minskat. Den volymökning som ändå skett har möjliggjorts genom en nära dialog med vårdverksamheterna i frågan om verksamhetsförlagd utbildning.

Under 2020 märks ett ökat söktryck till sjuksköterskeprogrammet och antalet nya programstudenter har återigen ökat. En trolig orsak är det fokus på vårdområdet som utbrottet av coronapandemin medfört.

Under år 2020 har 107 sjuksköterskeexamina tagits ut, vilket är en kraftig minskning jämfört med föregående år. Som framgår av tabell 5 varierar antalet examina kraftigt år från år. Det är inte alltid det finns ett tydligt samband mellan antalet uttagna examina, antalet nya programstudenter och genomströmningen för den aktuella studentkullen. Variationen kan istället bero på tillfälliga orsaker, som till exempel att en grupp studenter som blivit försenade i sin utbildning råkar bli klara och kan ta examen under samma år. Som exempel kan nämnas att av de 151 studenter som tog ut en sjuksköterskeexamen 2019 tillhörde drygt 40 en årskull som påbörjat sin utbildning innan 2016. Detta kan förklara det höga antalet uttagna examina det året. De nya rutinerna för tillgodoräknande (se sid 37) kan också ha påverkat utfallet.

Barnmorskeutbildning och specialistsjuksköterskeutbildning

Barnmorskeprogrammet hade 18 programnybörjare 2020, en minskning jämfört med föregående år då 26 nya studenter registrerades. Detta innebär att problemet med att programmet inte fylls, trots högt söktryck, kvarstår och förvärras. Det främsta skälet till detta är svårigheter för de vårdverksamheter där de sökande är anställda att ge de blivande studenterna tjänstledigt. Dessa svårigheter kan ha varit extra stora under 2020, på grund coronapandemin. En annan orsak som hämmat utbyggnaden av barnmorskeutbildningen är brist på platser för verksamhetsförlagd utbildning. Vad gäller antalet uttagna examina inom utbildningen varierar det mellan åren, med ett genomsnitt på cirka 20 per år. Liksom för sjuksköterskeutbildningen kan variationerna i examensuttag bero på tillfälliga orsaker.

Antalet programnybörjare inom specialistsjuksköterskeutbildningen har ökat – från 64 hösten 2019 till 71 nya studenter hösten 2020. Program erbjöds för distriktssköterskor och skolsköterskor. För distriktssköterskeutbildning gjordes en utökning genom att två program startade, ett på halvfart och ett på helfart. Utbyggnaden av specialistsjuksköterskeutbildningen har varit framgångsrik och det mål som var satt för år 2018 uppnåddes.

Den kraftiga ökning som noteras av antalet specialistsjuksköterskeexamina kan relateras till den uppdragsutbildning inom inriktningarna anestesi och operation som bedrivits. Tjugo specialistsjuksköterskeexamina, varav tio inom vardera inriktningen, har utfärdats under året för uppdragsstudenterna. Ytterligare ett nytt specialistsjuksköterskeprogram har inrättats år 2020, med inriktning mot intensivvård. En ny uppdragsutbildning inom detta område planeras starta år 2021.

När det gäller rekrytering till såväl barnmorske- som specialistsjuksköterskeutbildningen har Högskolan sedan år 2018 använt den nya antagningsomgången med tidigare anmälningdag (15 mars istället för 15 april). Universitets- och högskolerådet har, i samråd med ett antal lärosäten, skapat antagningsomgången med syfte att underlätta planeringen av vidare studier för yrkesverksamma personer. Antagningsbeskedet för höstterminen i denna omgång skickas ut redan i april, i stället för i juli. Målgruppen har främst varit sjuksköterskor som vill vidareutbilda sig till barnmorska eller specialistsjuksköterska. Högskolans bedömning är att den nya antagningsomgången fungerar bra och att den bör finnas kvar. Några tydliga resultat vad gäller antal nya studenter på berörda program syns dock inte.

Könsfördelning inom vårdutbildningarna

Könsfördelningen inom vårdutbildningarna är fortsatt mycket sned, med en mycket stor andel studenter som är kvinnor jämfört med män. Sammantaget är dock könsfördelningen i stort sett densamma som år 2019. Behov finns av olika åtgärder för att attrahera fler män till utbildningen. Högskolans mål för år 2022 är att minst 20 % av studenterna inom vårdområdet är män.

Satsning på utbildning inom folkhälsovetenskap

Då utbyggnad av vårdutbildningarna, främst sjuksköterske- och barnmorskeutbildningarna, inte kunnat ske i tillräcklig omfattning har en satsning gjorts på utbildning inom folkhälsovetenskap. Sedan några år tillbaka ges såväl ett treårigt kandidatprogram som ett magisterprogram inom området. Magisterprogrammet har inriktning mot smittskydd och vårdhygien vilket innebär att den främsta målgruppen för programmet är sjukvårdspersonal som önskar vidareutbildning. Ytterligare ett magisterprogram inom folkhälsovetenskap startade höstterminen 2020. Det nya programmet har en inriktning mot digital hälsa och kommunikation.

Samverkan om kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården

Under hösten 2020 har det pågått förberedelser för att starta ett regionalt vårdkompetensråd i Västra Götaland med representanter från regionen, kommunerna och de lärosäten i regionen som ger vårdutbildningar. Det nya regionala vårdkompetensrådet har sitt första möte i januari 2021. Högskolans representant i detta arbete är prorektor som också är en av de fem personer som representerar lärosätena i det nationella vårdkompetensrådet. Sedan tidigare finns ett väl fungerande

samarbete på regional och lokal nivå inom samverkansgrupper som träffas kontinuerligt. Frågor som rör kompetensförsörjning tas även upp inom dessa grupper.

Studenternas fördelning

Program och fristående kurser samt campus- och nätbaserad utbildning

Andelen studenter inom utbildningsprogram respektive inom fristående kurser är i stort sett oförändrad under jämförelseperioden. Tabell 6 visar att drygt 80 % studerar på program och knappt 20 % på fristående kurser. Som framgår i avsnittet om utbildningsutbud har omfattningen av såväl program som kurser ökat under de senaste åren.

Tabell 6: Andelen helårsstudenter inom program och fristående kurser

	2020	2019	2018
Andelen helårsstudenter inom program (%)	82	81	83
-varav andelen kvinnor/män (%)	54/46	53/47	54/46
Andelen helårsstudenter inom fristående kurser (%)	18	19	17
-varav andelen kvinnor/män (%)	57/43	57/43	57/43

Källa: Ladok

I tabell 7 framgår att andelen studenter inom nätbaserad utbildning har ökat något under jämförelseperioden, från 21 % år 2018 till 23 % år 2020.

Tabell 7: Andelen helårsstudenter inom campusutbildning och nätbaserad utbildning

	2020	2019	2018
Andelen helårsstudenter inom utbildning på campus (%)	76	78	79
-varav andelen kvinnor/män (%)	50/50	50/50	50/50
Andelen helårsstudenter inom nätbaserad utbildning (%)	23	22	21
-varav andelen kvinnor/män (%)	68/32	67/33	70/30

Källa: Ladok

I tabell 8 anges antal helårsstudenter inom de olika utbildnings- och distributionsformerna, dvs. program och fristående kurs samt campus- och nätbaserad utbildning.

Tabell 8: Antal helårsstudenter inom program och fristående kurser samt campusutbildning och nätbaserad utbildning

	2020	2019	2018
Antal helårsstudenter totalt	3 944	3 722	3 492
Antal helårsstudenter inom program	3 245	3 027	2 904
-varav inom nätbaserad utbildning	418	311	317
Antal helårsstudenter inom fristående kurser	699	695	588
-varav inom nätbaserad utbildning	500	514	412

Källa: Ladok

Könsfördelning

Av tabellerna 6 och 7 framgår könsfördelningen inom de olika utbildnings- och distributionsformerna. Könsfördelningen bland programstudenter är relativt jämn, med 54 % kvinnor och 46 % män. I gruppen av studenter som läser fristående kurs är andelen kvinnor något större, 57 %. När det gäller campusstudenterna är könsfördelningen helt jämn under hela jämförelseperioden, med 50 % kvinnor och 50 % män. Inom den nätbaserade utbildningen är dock fördelningen mer ojämn, med två tredjedelar kvinnor och en tredjedel män. En svag ökning noteras dock av andelen män som studerar nätbaserat, med 33 % år 2019 och 32 % år 2020, jämfört med 30 % år 2018.

Utbildningsområde

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om jämställdhet inom utbildning:

- *Minst 40 % av studenterna inom utbildningsområdet teknik är kvinnor, minst 20 % av studenterna inom utbildningsområdena medicin och vård är män och minst 35 % av studenterna inom utbildningsområdena samhällsvetenskap och juridik är män.*

Studenternas fördelning inom olika utbildningsområden framgår av tabell 9. Enligt den profilering som valts vid Högskolan återfinns flertalet av studenterna inom områdena teknik, naturvetenskap, medicin och vård samt samhällsvetenskap och juridik.

Området teknik är störst, med 40 % av studenterna, följt av områdena naturvetenskap, medicin och vård samt samhällsvetenskap och juridik – som vardera står för knappt 20 % av studentvolymen. Mellan de olika åren syns en ökning av andelen studenter inom naturvetenskap och samhällsvetenskap medan andelen studenter inom vård och medicin har minskat något.

En mindre andel studenter finns inom humaniora, 3 %, och övriga områden, 2 %. Övriga områden utgörs år 2020 av design och musik men omfattade tidigare även undervisning och verksamhetsförlagd utbildning. Dessa områden tillhörde den yrkeslärarutbildning som avvecklades år 2017.

Tabell 9: Andelen helårsstudenter inom olika utbildningsområden

Utbildningsområden	2020	2019	2018
Teknik	40	41	40
-varav andelen kvinnor/män (%)	32/68	32/68	31/69
Medicin och vård	18	20	22
-varav andelen kvinnor/män (%)	88/12	86/14	88/12
Naturvetenskap	19	18	17
-varav andelen kvinnor/män (%)	58/42	57/43	55/45
Samhällsvetenskap och juridik	18	16	15
-varav andelen kvinnor/män (%)	69/31	69/31	69/31
Humaniora	3	3	4
-varav andelen kvinnor/män (%)	62/38	59/41	63/37
Övriga områden	2	2	2
-varav andelen kvinnor/män (%)	31/69	30/70	29/71

Källa: Ladok

Könsfördelning inom olika utbildningsområden

Könsfördelningen inom den samlade studentgruppen vid Högskolan är relativt jämn, med 55 % kvinnor och 45 % män, se sid 17. Inom de olika utbildningsområdena är fördelningen mellan könen dock mer ojämn. Kvinnorna är i majoritet inom medicin och vård, samhällsvetenskap och juridik samt humaniora. En motsatt situation finns inom teknik där männen är överrepresenterade. Inom naturvetenskap har könsfördelningen tidigare varit jämn. Där syns en trend under de tre senaste åren med en ökad andel kvinnor och en minskad andel män.

Den ojämna könsfördelningen inom de olika utbildningsområdena är i stort sett oförändrad under jämförelseperioden, trots de ambitiösa mål om jämnare könsfördelning som anges i utvecklingsplanen. Det fokus som finns på olika åtgärder för jämställdhetsintegrering, som inkluderar aktiviteter för breddad rekrytering vad gäller kön, är därför viktigt och välbehövligt.

Könsfördelningen inom högskoleingenjörs- och vårdutbildningarna, områden där könsfördelningen traditionellt är mycket sned, beskrivs och kommenteras i deras särskilda avsnitt, se sid 23-27.

Utbildningsnivå

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om andel studenter på avancerad nivå:

- Andelen studenter inom utbildning på avancerad nivå är minst 15 %.

Vissa mindre förändringar syns i tabell 10 vad gäller fördelning av studenter på olika utbildningsnivåer. Som framgår har andelen studenter inom den förberedande nivån (den behörighetsgivande utbildningen) ökat, från 2 till 3 %. En ökning med en procentenhet noteras även för andelen studenter på avancerad nivå som nu uppgår till 9 %. Flertalet av studenterna, knappt 90 %, studerar dock på grundnivå.

Tabell 10: Andelen helårsstudenter på olika nivåer

	2020	2019	2018
Förberedande nivå	3	2	3
-varav andelen kvinnor/män (%)	55/45	48/52	46/54
Grundnivå*	88	90	89
-varav andelen kvinnor/män (%)	54/46	53/47	54/46
Avancerad nivå	9	8	8
-varav andelen kvinnor/män (%)	58/42	60/40	65/35

Källa: Ladok. *I andelen helårsstudenter på grundnivå inkluderas helårsstudenter inom ej nivåindelade utlandsstudier.

Målet är att utbildningen på avancerad nivå ska öka i omfattning för att skapa bättre balans mellan de olika nivåerna. Tabell 10 visar att andelen studenter på avancerad nivå nu också har ökat något, relaterat till de två föregående åren.

I tabell 11 redovisas antal helårsstudenter på de olika nivåerna. Som framgår har volymen ökat på alla nivåer.

Tabell 11: Antal helårsstudenter på olika nivåer

	2020	2019	2018
Totalt	3 944	3 722	3 492
Förberedande nivå (behörighetsgivande utbildning)	133	84	101
Grundnivå*	3 457	3 345	3 123
Avancerad nivå	354	293	268

Källa: Ladok. *I antalet helårsstudenter på grundnivå inkluderas helårsstudenter inom ej nivåindelade utlandsstudier.

Under flera år har arbete pågått för att öka utbudet av utbildning på avancerad nivå, med nya program inom samtliga utbildningsmiljöer vid Högskolan. År 2020 startade nya program på avancerad nivå inom folkhälsovetenskap och informationsteknologi. Under året har ytterligare ett program inrättats, ett masterprogram inom systembiologi med planerad start 2021. Förhoppningen är att såväl antal som andel studenter på avancerad nivå ska fortsätta att öka under kommande år.

Den förberedande nivån ses som en god rekryteringsbas för utbildningen på grundnivå. Som framgår i tidigare avsnitt har Högskolans utbud av sådan utbildning ökat under året, i enlighet med de särskilda utbildningssatsningar som relaterar till utbrottet av coronapandemin. Volymen inom den behörighetsgivande utbildningen beräknas därför öka ytterligare framöver.

Könsfördelning inom olika utbildningsnivåer

Något fler kvinnor än män studerar på grundnivå men könsfördelningen är i stort sett jämn, med 54 % kvinnor och 46 % män år 2020. Inom den förberedande nivån noteras en kraftig ökning av andelen kvinnor, från 48 % år 2019 till 55 % år 2020. Ökningen av kvinnor inom utbildningen beror till stor del på att det naturvetenskapliga och tekniska basåret hösten 2020 utökades med ett programtillfälle på distans, något som attraherade kvinnor i högre grad än ordinarie utbildning på campus.

En positiv trend syns också inom utbildningen på avancerad nivå där fördelningen nu är 58 % kvinnor och 42 % män. Motsvarande andelar år 2018 var 65 % respektive 35 %. Att könsfördelningen inom utbildningen på avancerad nivå ändå är mer ojämn kan bero på att det vid Högskolan finns ett flertal program på avancerad nivå inom vårdområdet, ett område där det traditionellt finns flest kvinnor.

Ålder

Som framgår av tabell 12 har det under de senaste åren skett en viss förskjutning vad gäller åldersfördelning. Andelen studenter som är 24 år eller yngre har minskat med ett par procentenheter medan studenterna i åldersgruppen 35 eller äldre har ökat i motsvarande omfattning.

Förskjutningen mot en något äldre studentpopulation kan relatera till de förändringar som skett av utbildningsutbudet de senaste åren. En sådan faktor är att antalet program som erbjuds på avancerad nivå har blivit fler. Det ökade utbudet av fristående kurser, som ger möjlighet till livslångt lärande via fortbildning, är troligtvis också en bidragande orsak.

Tabell 12: Studenternas åldersfördelning

	2020	2019	2018
Andelen studenter – 24 år (%)	44	44	46
-varav andelen kvinnor/män (%)	52/48	52/48	51/49
Andelen studenter 25 – 34 år (%)	40	41	40
-varav andelen kvinnor/män (%)	53/47	52/48	54/46
Andelen studenter 35 år – totalt (%)	16	15	14
-varav andelen kvinnor/män (%)	65/35	64/36	67/33

Källa: Ladok

Könsfördelning inom olika åldersgrupper

Tabell 12 visar att fördelningen av kön är jämn i de två grupperna av yngre studenter, dvs. studenter som är yngre än 25 år och studenter mellan med 25 och 34 år. Bland de äldre studenterna, dvs. studenter som är över 35 år, är fördelningen mer ojämn. Där utgör kvinnorna två tredjedelar och männen en tredjedel av studentgruppen.

Genomströmning och examina

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om genomströmning och examina:

- Genomströmningen efter ett läsår inom Högskolans program på grundnivå är minst 85 %.
- Andelen studenter som registrerats på Högskolans program på grundnivå och avancerad nivå och som sedan tagit ut en examen 1,5 år efter nominell studietid är minst 55 %.

Genomströmning

I utvecklingsplanen betonas vikten av en god genomströmning, dvs. att studenterna fullföljer sina studier inom kurs och program med godkänt resultat. Högskolan ska, utan att kompromissa med utbildningens kvalitet och uppsatta mål, skapa förutsättningar för att så många studenter som möjligt slutför sina studier.

Tabell 13 visar genomströmningen inom program på grundnivå efter ett år, en indikator som ska följas upp enligt utvecklingsplanen. En positiv utveckling noteras, där kvarvaron efter ett läsår ökat med sex procentenheter sedan år 2018. År 2020 var kvarvaron 75 % för de programstudenter som startade sina studier året innan. Detta kan jämföras med motsvarande kvarvaron på 74 respektive 69 % de två föregående åren.

Tabellen visar också att det är inom den grupp av studenter som är män som genomströmningen ökat, med en kvarvaro efter ett läsår på 74 % år 2020 jämfört med kvarvaron på 71 % år 2019. Kvarvaron bland kvinnorna är 76 %, vilket är samma andel som föregående år.

Förhoppningen är att den systematiska uppföljningen av utbildning – som utgör en del av Högskolans kvalitetssystem – kan bidra till att genomströmningen ytterligare ökar under åren framöver, både bland de studenter som är kvinnor och de som är män. Som framgår ovan är målet att kvarvaron efter ett läsår ska uppgå till 85 %.

Tabell 13: Genomströmning inom program på grundnivå

År för studiestart	2019	2018	2017
Kvarvaro efter 1 år – andelen av samtliga registrerade studenter	75 %	74 %	69 %
Kvarvaro efter 1 år – andelen av samtliga registrerade kvinnor	76 %	76 %	70 %
Kvarvaro efter 1 år – andelen av samtliga registrerade män	74 %	71 %	69 %

Källa: Ladok

Examina

Antalet utfärdade examina vid Högskolan 2020 var totalt 993. Då vissa studenter har avlagt mer än en examen är antalet examinerade studenter mindre än antalet examina. Under året examinerades 805 individer. Som framgår av tabell 14 är såväl antalet examina som antalet examinerade individer något mindre än föregående år.

Den negativa trend som märks under perioden, med ett minskat antal utfärdade examina, stämmer väl överens med den minskning av det totala antalet studenter som ägde rum under åren 2016–2017. Då studentvolymen successivt har ökat sedan år 2017 förväntas även antalet uttagna examina öka under de kommande åren.

Några skillnader noteras jämfört med år 2019, förutom den minskning av den totala omfattningen som kommenteras ovan. Antalet högskoleingenjörsexamina och sjuksköterskeexamina har minskat medan en ökning noteras gällande specialistsjuksköterskeexamina. Dessa förändringar tas upp i de särskilda avsnitten för dessa utbildningar, se sid 23-27. Yrkeslärarutbildningen har avvecklats vilket förklarar att endast två yrkeslärarexamina har utfärdats år 2020.

Den variation som finns beror också på tillfälliga orsaker som berör situationen vid de olika årsskiftena. Sådana faktorer är fördelningen av ansökningar mellan december och januari samt handläggningstidernas längd. Olika grad av genomströmning för olika studentkullar bidrar också till variation. Då volymerna inom flera examenstyper är små kan denna typ av variation ge stort utslag vad gäller ökning eller minskning mellan åren.

Tabell 14: Antalet utfärdade examina

<i>Examenstyp</i>	<i>2020</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>
<i>Generella examina på grundnivå</i>			
Högskoleexamen	24	23	53
-varav andelen kvinnor/män (%)	50/50	43/57	81/19
Kandidatexamen	598	593	575
-varav andelen kvinnor/män (%)	56/44	59/41	55/45
<i>Generella examina på avancerad nivå</i>			
Magisterexamen	123	123	132
-varav andelen kvinnor/män (%)	73/27	73/27	66/34
Masterexamen	13	18	11
-varav andelen kvinnor/män (%)	38/62	44/56	55/45
<i>Yrkesexamina på grundnivå</i>			
Högskoleingenjörsexamen	37	44	53
-varav andelen kvinnor/män (%)	27/73	30/70	9/91
Sjuksköterskeexamen	107	151	123
-varav andelen kvinnor/män (%)	84/16	87/13	88/12
Yrkeslärarexamen	2	15	21
-varav andelen kvinnor/män (%)	0/100	60/40	52/48
<i>Yrkesexamina på avancerad nivå</i>			
Barnmorskeexamen totalt	19	24	22
-varav andelen kvinnor/män (%)	95/5	100/0	100/0
Specialistsjuksköterskeexamen totalt	68	44	54
-varav andelen kvinnor/män (%)	97/3	98/2	98/2
Lärarexamen (enligt tidigare utbildningsstruktur)	2	1	1
-varav andelen kvinnor/män (%)	50/50	100/0	0/100
Antalet examina totalt	993	1 036	1 045
-varav andelen kvinnor/män (%)	63/37	65/35	62/38
Antalet individer som tagit examen totalt	805	816	843
-varav andelen kvinnor/män (%)	59/41	61/39	59/41

Källa: Ladok

Examensfrekvens

Examensfrekvensen utgör en viktig del av genomströmningen. Studenterna ska uppmuntras att efter avslutad utbildning ta ut en examen. Ambitionen, som framgår av utvecklingsplanens mål, är att andelen programstudenter som avslutar sin utbildning med en examen ska öka avsevärt, till 55 % år 2022. Tabell 15 visar att andelen studenter som tagit ut en examen 1,5 år efter nominell studietid vid den mätning som gjorts år 2020 är 42 %. En positiv utveckling har skett under jämförelseperioden, med en ökning på två procentenheter sedan mätningen som genomfördes för två år sedan.

Tabell 15: Examensfrekvens

År då examensfrekvens mäts*	2020	2019	2018
Uttagen examen 1,5 år efter nominell studietid – andelen av samtliga registrerade studenter	42 %	42 %	40 %
Uttagen examen 1,5 år efter nominell studietid – andelen av samtliga registrerade kvinnor	54 %	50 %	49 %
Uttagen examen 1,5 år efter nominell studietid – andelen av samtliga registrerade män	30 %	33 %	30 %

Källa: Ladok. *Åren för studenternas studiestart ligger (beroende på programmets omfattning och uppläggning) 2, 3 eller 4 år bakåt i tiden.

Könsfördelning relaterat till examina

Vad gäller fördelning mellan examina som utfärdats till kvinnor respektive män är den relativt lik könsfördelningen i studentpopulationen. Som exempel kan nämnas att kvinnorna står för 56 % av de kandidatexamina som utfärdats, och de utgör 55 % av helårsstudenterna totalt och 54 % av helårsstudenterna inom utbildning på grundnivå. Könsfördelningen vad gäller magisterexamen är ojämn, med drygt en fjärdedel män och knappt tre fjärdedelar kvinnor. Detta beror sannolikt på att drygt hälften av dessa examina utfärdas till studenter på vidareutbildningar inom vård, ett område där männen är starkt underrepresenterade.

Könsfördelningen inom de examina som hör till högskoleingenjör- och vårdutbildningarna beskrivs och kommenteras i de särskilda avsnitten för dessa utbildningar, se sid 23-27.

Gällande examensfrekvens märks en viss skillnad mellan könen. Kvinnorna har en avsevärt högre examensfrekvens än männen. Som syns i tabell 15 har drygt hälften av kvinnorna tagit ut en examen 1,5 år efter nominell studietid. Motsvarande andel för männen är knappt en tredjedel. Jämfört med föregående års mätning har skillnaden mellan könen också ökat. I gruppen av kvinnor noteras en ökning på fyra procentenheter medan examensfrekvensen minskat i gruppen av män, från 33 % till 30 %.

Aspekter som rör kvalitet i högre utbildning

Enligt Högskolans utvecklingsplan ska en excellent lärmiljö vara utmärkande för Högskolans utbildning. I detta avsnitt redogörs för utvecklingen inom några aspekter som rör kvalitet i högre utbildning och som därför är viktiga för den excellenta lärmiljön. Aspekterna, som även betonas i utvecklingsplanen, är *studentinflytande, pedagogisk utveckling, breddad rekrytering, bedömning av reell kompetens och tillgodoräknande samt internationalisering*.

I utvecklingsplanen lyfts även andra aspekter fram som är viktiga för utbildningskvaliteten, nämligen integrering av temat *digitalisering för hållbar utveckling, attraktivitet, infrastruktur och kultur, genomströmning, kompetensförsörjning, lika villkor, jämställdhet och samverkan*. Redovisning av dessa aspekter lämnas i andra delar av årsredovisningen. Högskolans kvalitetsarbete, som är en förutsättning för excellens i verksamheten, redovisas i avsnittet som rör Högskolans vision och värdeordet excellens.

Studentinflytande

Krav enligt högskolelagen (1992:1434) om studentinflytande (1 kap. 4a §):

- *Studenterna skall ha rätt att utöva inflytande över utbildningen vid högskolorna. Högskolorna skall verka för att studenterna tar en aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen (1 kap 4a §).*

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om studentinflytande:

- *Svarsfrekvensen på kursvärderingar är i genomsnitt minst 60 %.*

Studentkåren har under året varit väl representerad i Högskolans olika organ och grupper.

Studentrepresentanterna har deltagit i det kontinuerliga arbete som bedrivs av högskolestyrelsen, rektors ledningsgrupp, rektors kvalitetsråd, fakultetsnämnden, rådet för verksamhetsstöd, rådet för digitalisering, utbildningskommittéer, programråd med mera. Studenterna har även varit aktiva i den särskilda scenariogrupp som har verkat under året. Scenariogruppen arbetar med samordning och stöd för Högskolans verksamhet relaterat till coronapandemin. Vidare har en studentrepresentant medverkat vid de beslutsmöten som rektor håller varannan vecka. Högskolans ledningsfunktioner, såväl på central nivå som på institutions- och avdelningsnivå, samt dekanerna har regelbundet haft dialogmöten med representanter från Studentkåren.

Studenternas synpunkter på utbildning och studiemiljö utgör ett centralt inslag i uppföljning och utveckling av utbildning. Under året har ett antal olika aktiviteter för insamling av studenters och alumniers synpunkter genomförts, inom ramen för kvalitetsarbetet inom utbildning.

En relativt ny kanal för att inhämta studenternas synpunkter är studentkårsskrivelsen. I studentkårsskrivelsen framförs viktiga synpunkter gällande Högskolans utbildningsverksamhet. Studentkårsskrivelsen följs upp av Högskolan, något som gjordes första gången 2020, varpå åtgärder planerades och genomfördes.

Projektet Integrerat stöd, som grundas i resultatet från den Studentbarometer som gjordes i slutet av år 2018, har fortsatt under året. Projektet syftar till att i utbildningsprogrammen integrera stödinsatser av olika slag, till exempel studieplanering och stresshantering. Ytterligare beskrivning av aktiviteter som genomförts för insamling av studentsynpunkter lämnas i avsnittet Excellens, sid 11-12.

Vikten av studentinflytande uppmärksammades vid den personaldag, med tema kvalitetsarbete, som arrangerades i oktober. En representant från Studentkårens sektion vid institutionen för ingenjörsvetenskap medverkade som presentatör. Presentationen handlade om samverkan mellan lärare och studenter vid nyutveckling av utbildningsprogram. En särskild presentation gjordes även av projektet Integrerat stöd (se ovan).

Studentinflytande, inklusive möjligheter för studenter att framföra klagomål, granskades vid den lärosätets tillsyn som UKÅ genomförde vid Högskolan år 2020. I rapporten från tillsynen bekräftas att studentinflytandet vid lärosätet fungerar väl och att de klagomålsrutiner som finns är ändamålsenliga. Några utvecklingsområden identifierades och där har ett åtgärdsarbete inletts.

Kursvärdering

Tabell 16: Svarsfrekvensen på kursenkäter

	2020	2019	2018
Genomsnittsvärde för svarsfrekvens på kursenkäter	23 %	23 %	25 %

Källa: Kursenkäter genomförda i det digitala systemet EvaSys, läsperiod 1 och 2 (vårtermin). Könsuppdelade uppgifter beräknas inte pga. lågt deltagande på kursenkäter.

Utvecklingsplanens mål är att studenternas svarsfrekvens på enkäter inom ramen för kursvärderingar i genomsnitt ska vara 60 %. Som framgår av tabell 16 uppgick svarsfrekvensen endast till 23 % vid årets mätning. Utfallet 2020 visar att de satsningar som gjorts de senaste åren, bland annat omformulering av enkätfrågorna och mer tid för lärarna att sammanställa sin återkoppling till studenterna, inte gett önskat resultat. Den fakultetsnämnd som tillträdde i januari 2020 har därför tagit tag i utmaningen med kursvärderingar – och ett nytt utvecklingsprojekt har inletts under året. Nya åtgärder kommer att presenteras under våren 2021.

Utvecklingen av inflytandet för Högskolans doktorander redovisas i avsnittet Utbildning på forskarnivå, se sid 45.

Pedagogisk utveckling

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om pedagogisk utveckling:

- *Av de tillsvidareanställda lärarna är minst 50 % meriterade lärare och minst 10 % excellenta lärare. Minst en excellent lärare finns inom varje ämnesgrupp för ämnen som utgör huvudområden.*

Det övergripande syftet för Högskolans modell för pedagogisk karriärstege är att den ska bidra till den excellenta lärmiljön genom kvalitetsdrivande processer för pedagogik i högre utbildning. Den pedagogiska karriärstegen utgör ett verktyg för att kompetensutveckla och bedöma ämneskunniga lärares skicklighet i att bedriva högskolepedagogisk verksamhet i praktiken. I modellen för pedagogisk karriärstege finns två nivåer med en tydlig progression dem emellan: meriterad lärare och excellent lärare. Ansvaret för bedömningar av ansökningar inom den pedagogiska karriärstegen har lagts hos rådet för högskolepedagogisk meritering. För den slutliga bedömningen anlitas utbildade pedagogiskt sakkunniga vid andra lärosäten. Rådet är inrättat av och organiserat under Högskolans fakultetsnämnd.

Under 2020 har sju lärare blivit utsedda till meriterade lärare, vilket är i det närmaste en dubblering om man jämför med året innan. Merparten av dem har deltagit i de workshopserier som anordnas vid lärosätet för att stödja lärarna i processen att sammanställa sin pedagogiska portfölj. Under senhösten 2020 startade en seminarierie för att stimulera och stödja meriterade lärare i deras fortsatta meriteringsprocess mot excellent lärare.

I Högskolans utvecklingsplan anges mål som rör den pedagogiska meriteringen. Den utveckling som skett under den senaste treårsperioden framgår av tabell 17.

Tabell 17: Meriterade och excellenta lärare

	2020	2019	2018
Andelen meriterade lärare (%)	9	8	7
Andelen excellenta lärare (%)	0,4	0,4	0
Totalt antal meriterade lärare	23	19	18
-varav andelen kvinnor/män (%)	57/43	47/53	44/56
Totalt antal excellenta lärare	1	1	0
-varav andelen kvinnor/män (%)	0/100	0/100	0/0

Källa: Primula

Breddad rekrytering

Krav enligt högskolelagen (1992:1434) om breddad rekrytering:

- *Högskolorna skall också aktivt främja och bredda rekryteringen till högskolan (1 kap 5 §).*

Högskolans bedriver ett kontinuerligt arbete kring breddad rekrytering. Arbetet avser alla de åtgärder som genomförs för att rekrytera fler studenter från underrepresenterade grupper.

De aspekter av breddad rekrytering som Högskolan främst fokuserar på är kön och social bakgrund. Som mått på social bakgrund används föräldrarnas utbildningsnivå. Målet är att rekrytera fler kvinnor till högskoleingenjörutbildning samt fler män till utbildningar inom ekonomi och vård, utbildningar som har sned könsfördelning. Då utbildningsnivån i Skaraborg är under riksgenomsnittet innebär fokus på social bakgrund att satsningar görs på rekrytering i närregionen Skaraborg.

I den studentrekrytering som bedrivits under året har Högskolan arbetat med hur målgrupperna för den breddade rekryteringen ska nås och vilka budskap som ska användas. Samarbetet med Teknikcollege samt Vård- och omsorgscollege i Skaraborg har fortsatt under året. Lärare och studenter från Högskolan har besökt gymnasieskolor i närregionen, dock i mindre utsträckning än tidigare år då

besöken fick avbrytas i samband med utbrottet av coronapandemin. Syftet med besöken var att öka intresset för högre studier samt bjuda in till Högskolans Öppet hus. På grund av pandemiutbrottet kunde inte Öppet hus genomföras fysiskt på campus utan ändrades till ett digitalt arrangemang. Extra satsningar har gjorts för att öka Högskolans synlighet i närregionen, bland annat via digital marknadsföring, radioreklam och reklamfilm.

Högskolan har tillsammans med andra lärosäten i Västra Götaland under året deltagit i projektet Street Games Academy. Projektet, som drivs av Riksidrottsförbundet och SISU Idrottsutbildarna, syftar till att stimulera fysisk aktivitet och studiemotivation hos ungdomar i socioekonomiskt utsatta områden. För Högskolans del har det inneburit att studenter har varit med och gett läxhjälp till de ungdomar som deltagit.

De aktiviteter som genomförts syftar till att bredda rekryteringen till Högskolan, såväl på kort som lång sikt.

Breddat deltagande

Breddat deltagande är de aktiviteter som görs för att introducera och stödja studenterna. Som exempel kan nämnas introduktionsarbete vid terminsstarter, olika studentstödande insatser under hela studietiden, högskolepedagogisk utbildning för Högskolans lärare och projekt som syftar till att ge studenter bättre studieförutsättningar. Det pågår också ett ständigt förbättringsarbete i den fysiska miljön för att möta olika studenters behov samt öka möjligheterna till naturliga möten och inkludering. Lärosätets strävan är att ha inkluderande miljö och undervisning som ger lika möjligheter för alla studenter.

Högskolan har också deltagit i det nationella nätverket Include som arbetar för att stärka breddad rekrytering och breddat deltagande inom högre utbildning.

Reell kompetens och tillgodoräknande

Krav enligt högskoleförordningen (1993:100) om arbetet med bedömning av reell kompetens:

- *Universitet och högskolor ansvarar för att göra bedömningar av studenters reella kompetens.*

Mål i regleringsbrevet för 2020 avseende tillgodoräknande av tidigare utbildning och yrkeserfarenhet:

- *Tillgodoräknande av tidigare utbildning och yrkeserfarenhet kan främja genomströmning inom t.ex. lärar- och förskolläraryt utbildningar och vårdutbildningar. Universitet och högskolor ska under 2020 utveckla och intensifiera sitt arbete med tillgodoräknande av tidigare utbildning eller yrkeserfarenhet. I årsredovisningen ska lärosätena redogöra för hur arbetet med tillgodoräknande har fortlöpt.*

Reell kompetens

Under 2020 har arbetet med bedömning av reell kompetens vid såväl behörighetsprövning som tillgodoräknande fortsatt enligt den process som tagits fram i samverkan med andra lärosäten inom Valideringsnätverk Väst. Högskolan har under året varit aktiv i detta nätverk där ett flertal västsvenska lärosäten ingår.

Högskolans särskilda grupp för bedömning av reell kompetens, REKO-gruppen, har under året handlagt ett antal ansökningar. Flertalet ansökningar har rört behörighetsprövning medan ett fåtal handlat om tillgodoräknande. Ungefär hälften av ansökningarna, såväl rörande behörighetsprövning som tillgodoräknande, beviljades. Informationen om reell kompetens på Högskolans webbsidor har utvecklats under året.

REKO-gruppen har under år 2020 även arbetat med bedömning av reell kompetens hos yrkesverksamma inom industrin, inom ramen för projektet Virtuella Fabriker. Bedömningar har gjorts av reell kompetens för tillträde till kurser inom informationsteknologi och ingenjörsvetenskap.

Tillgodoräknade

Under året har arbetet med tillgodoräknande utvecklats, i syfte att främja genomströmningen. Totalt har 202 ärenden behandlats år 2020, varav 56 rör utbytesstudier och fem reell kompetens. Utvecklingsarbetet har bland annat skett rörande tillgodoräknande inom sjuksköterskeutbildningen. Studenter som antas till utbildningen, och som har tidigare utbildning och/eller erfarenhet, erbjuds en snabbare och kvalitetssäkrad metod för tillgodoräknande. Detta görs genom att en studie- och karriärväglare deltar vid sjuksköterskeprogrammets introduktion och då informerar om möjlighet till tillgodoräknande. Intresserade studenter tar kontakt med vägledaren som ger stöd för sammanställning av underlag för bedömningen. Vägledaren sammankallar sedan programansvarig lärare, ämnesföreträdare samt ansvarig handläggare för tillgodoräknandet. En plan för studentens studiegång tas fram och studenten får skriftlig information om vilka kurser som kan tillgodoräknas i en slutlig examen. Under året har tillgodoräknande beviljats i åtta ärenden av detta slag.

Internationalisering inom utbildning

Krav enligt högskolelagen (1992:1434) om internationalisering:

- *Högskolorna bör vidare i sin verksamhet främja förståelsen för andra länder och för internationella förhållanden (1 kap 5 §).*

Mål i regleringsbrevet för budgetår 2020 om studieavgifter för tredjelandsstudenter:

- *Den studieavgiftsfinansierade verksamhetens omfattning ska redovisas. Redovisningen ska även innehålla en redogörelse för den studieavgiftsfinansierade verksamhetens eventuella påverkan på ett universitets eller en högskolas övriga verksamhet. Universitet och högskolor ska redovisa antalet tredjelandsstudenter som har deltagit i utbildning inom ett utbytesavtal och de eventuella förändringar som har skett i denna verksamhet. Vidare ska universitet och högskolor redovisa hur samarbetet med Migrationsverket har fungerat.*
- *Universitet och högskolor ska även redovisa antalet avgiftsskyldiga studenter som har antagits genom separat antagning samt hur den studieavgiftsfinansierade verksamheten har påverkats av denna.*

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om internationalisering inom utbildning:

- *Av de studenter som tagit ut en examen vid Högskolan har minst 15 % studerat eller praktiserat utomlands under en del av sin studietid.*

Internationalisering bidrar till utbildningarnas kvalitet och gör Högskolan till en del av den globala akademiska gemenskapen. Högskolan har under året planerat för och genomfört en rad insatser som syftar till att stärka Högskolans internationalisering. Coronapandemin har dock haft en stor påverkan på den planerade internationaliseringsverksamheten med inställda och framskjutna aktiviteter samt minskad mobilitet bland personal och studenter. Pandemin har samtidigt gett ökade möjligheter för Högskolan att delta i virtuella rekryteringsaktiviteter världen över, riktade mot betalande studenter. Ett fortsatt arbete har bedrivits för att identifiera och utveckla relevanta samarbeten för Högskolans utbildningsprogram med avsikt att erbjuda attraktiva utbyten och därmed främja mobilitet.

Mobilitet

De utbytesprogram som Högskolan huvudsakligen har varit aktiva i under 2020 är Erasmus+, Nordplus och Linnaeus-Palme. En ny avsiktsförklaring har etablerats med ett universitet i Japan. Två samarbetsavtal har också förnyats i Hong Kong och Sydkorea. En omfattande översyn av utbytesavtalen inom Erasmus+ har genomförts under året inför att programperioden för Erasmus+ löper ut år 2021. Ett 60-tal Erasmus+-avtal har förlängts ytterligare ett år för att överbygga övergången till det nya Erasmus+ programmet.

Arbetet för att väcka intresset för utlandsstudier bland studenter har bedrivits vidare under året med olika virtuella marknadsförings- och informationsinsatser. Utmaningar kring programstrukturer som försvårar utlandsstudier samt avsaknad av anpassade utbytesavtal kvarstår för många program. En

översyn har startats för att revidera programstrukturer, identifiera relevanta samarbetspartners för programmen samt se över fördelningen av utbytesplatser mellan programmen.

Tabell 18 visar på en minskning av både inresande och utresande studenter som en direkt följd av coronapandemin. Då både partneruniversiteten och Högskolan periodvis under året växlat mellan campus- och distansundervisning har detta begränsat möjligheten till fysiska utbyten. Begränsningarna i inresetillstånd till Sverige och andra länder samt utrikesdepartementets avrådan från resor har medfört att studenter inte kunnat genomföra sina utbyten som planerat. Trots Högskolans avrådan från utlandsstudier inför höstterminen valde ändå 14 studenter att genomföra sina utbytesstudier. Under höstterminen har majoriteten av de inresande utbytesstudenterna som kommit till Högskolan varit från Europa. Fler av de utomeuropeiska partneruniversiteten stoppade sina utbyten inför hösten i samklang med deras länders pandemirekommendationer/restriktioner.

Tabell 18: Årlig studentmobilitet inom utbytesavtal

	2020	2019	2018
Antalet utresande studenter (personer)	25	46	48
-varav andelen kvinnor/män (%)	56/44	46/54	46/54
varav till länder utanför EES	8	25	19
-varav andelen kvinnor/män (%)	37/63	56/44	37/63
Antalet utresande studenter (helårsstudenter)	15	23	22
Antalet utresande praktikstudenter (personer)*	4	8	5
Antalet inresande studenter (personer)	143	200	182
-varav andelen kvinnor/män (%)	38/62	48/52	47/53
varav från länder utanför EES	28	52	64
-varav andelen kvinnor/män (%)	61/39	67/33	59/41
Antalet inresande studenter (helårsstudenter)	90	113	102

Källa: Ladok. *Interna uppgifter, antalet avser genomförd/avslutad praktik innevarande år. Könsuppdelade uppgifter redovisas inte pga. det låga antalet utresande praktikstudenter. Praktikmobilitet kräver inte utbytesavtal utan kan ske genom överenskommelser med olika organisationer.

Antalet utresande studenter på kortare utbyten (<3 månader) registreras inte i Ladok och finns inte med i tabellen ovan. Dessa har minskat från 27 utbyten till fyra mellan 2019 och 2020. Antalet utresande praktikstudenter minskade från åtta studenter år 2019 till fyra år 2020. Under året beviljades och genomfördes ett Minor Field Studies-stipendie för fältstudier i ett utvecklingsland.

Förändringarna i könsfördelningen bland utbytesstudenterna är svåranalyserad eftersom utbytena har påverkats av åtgärder föranledda av pandemin. Utbyten inom ämnesområden med hög andel män, exempelvis informationsteknologi, kan ha stoppats vilket kan ha lett till att färre män kunnat resa ut från sina länder. När det gäller inresande studenter från EES-området ser man istället en ökning av andelen män. Detta kan bero på att utbyten inom ingenjörsvetenskap har fortsatt, trots pandemin. Endast marginella förändringar märks i könsfördelningen bland inresande studenter från länder utanför EES-området.

Enligt utvecklingsplanens mål ska minst 15 % av de studenter som tar ut en examen vid Högskolan ha studerat eller praktiserat utomlands. Som framgår av tabell 19 har denna andel endast utgjort 2 % år 2020. I gruppen av studenter som har studerat eller praktiserat utomlands under sin studietid är andelen män högre än andelen kvinnor, 53 % jämfört med 47 %. Andelen utresande män har ökat i jämförelse med föregående år då andelen var 44 %. Att andelen utresande män har ökat kan ha sin förklaring i att fler studenter inom informationsteknologi, där majoriteten av studenterna är män, deltar i utlandsstudier.

Tabell 19: Av de studenter som tagit ut en examen från Högskolan har minst 15 % studerat eller praktiserat utomlands under en del av sin studietid

	2020	2019	2018
Studier eller praktik utomlands under del av studietid – andel av samtliga registrerade studenter	2 %	3 %	3 %
-varav andelen kvinnor/män*	47/53	56/44	72/28

Källa: Ladok (interna uppgifter avseende praktik utomlands går inte att få fram i systemet).

När det gäller personalmobilitet har Högskolan under året haft två planerade utresande lärarutbyten som ställdes in på grund av pandemin. Ett inresande lärarutbyte genomfördes. Av sex planerade personalutbyten för teknisk/administrativ personal genomfördes fem virtuellt. Detta var en ny form av utbyte och som möjliggjorde en bibehållen nivå av personalutbyten jämfört med föregående år.

Studieavgiftsfinansierad verksamhet

Antalet registrerade avgiftsskyldiga studenter var 138 år 2020, en minskning med 21 studenter jämfört med 2019 (tabell 20). Intäkterna från studieavgifter har dock minskat marginellt, från 10 933 tkr 2019 till 10 863 tkr år 2020. Detta kan bero på att studenterna varit registrerade på fler poäng än föregående år. De skärpta kraven från Migrationsverket, som innebär att avgiftsskyldiga studenter ska vara registrerade på heltidsstudier för att få förlängt uppehållstillstånd, kan ha bidragit till detta.

Tabell 20: Antalet avgiftsskyldiga studenter

	2020	2019	2018
Antalet avgiftsskyldiga studenter	138	159	109
-varav andelen kvinnor/män (%)	47/53	42/58	46/54
Helårsstudenter	81	83	57
-varav andelen kvinnor/män (%)	45/55	44/56	46/54
Helårsprestationer	64	52	42
-varav andelen kvinnor/män (%)	46/54	47/53	50/50
Studieavgifter (tkr)*	10 863	10 933	6 671

Källa: Ladok, Unit4. *I summan ingår studie- och anmälningsavgifter, stipendier från UHR, Svenska institutet, STINT, Science without Border samt US Department of Veterans Affairs.

Andelen kvinnor i gruppen av studenter inom den avgiftsfinansierade utbildningen har ökat något jämfört med 2019. År 2020 utgjorde andelen kvinnor i denna grupp 47 % av det totala antalet studenter.

Helårsprestationerna bland de avgiftsskyldiga studenterna har ökat men är fortsatt låga (se tabell 20). Orsakerna kan vara flera, bland annat ökat inslag av distansstudier, bristande studiemotivation och svårigheter med att klara förkunskapskraven i kurserna samt att anpassa sig till det svenska studieupplägget.

Antalet nyantagna avgiftsskyldiga studenter ökade under 2020 likasom även antalet som betalade sina studieavgifter. På grund av pandemin kunde många studenter inte resa eller finansiera sina studier vilket innebar ett kraftigt ökat antal återbetalningsärenden.

Andelen avgiftsskyldiga studenter som rekryterats av Högskolans anlitade rekryterare är 44 % 2020 jämfört med 47 % 2019. Av de avgiftsskyldiga studenterna rekryterades 56 % från Indien, Bangladesh och Pakistan, en minskning med sex procentenheter jämfört med 2019. 33 % av alla de avgiftsskyldiga registrerade studenterna blev rekryterade från Indien. Andelen studenter från Kina har ökat från 2 % 2019 till 7 % 2020. Andelen avgiftsskyldiga studenter på kandidatprogram ligger på samma nivå som föregående år dvs. 14 %. Under året har Högskolan deltagit i ett 40-tal virtuella rekryteringsaktiviteter riktade mot presumtiva avgiftsskyldiga studenter ibland annat Indonesien, Vietnam, Turkiet, Kina, Indien, Nigeria, Kamerun, Uganda, Sri Lanka, Pakistan samt Bangladesh. Fyra avtal med rekryteringsagenter i Pakistan, Vietnam, Indonesien har ingåtts. Flera av rekryteringsaktiviteterna har

skett inom ramen för det samarbete som har inletts mellan Högskolan i Skövde, Högskolan Väst samt Högskolan i Borås kring internationell rekrytering.

Av samtliga avgiftsskyldiga studenter har cirka 17 % finansierat sina studier med stipendier jämfört med 26 % föregående år, främst gäller det stipendier från Universitets- och högskolerådet (UHR) och Svenska institutet. Sammantaget utgör dessa stipendieprogram en betydande del av de tillgängliga stipendierna för de avgiftsskyldiga studenterna och de spelar därför en avgörande roll för Högskolans studieavgiftsfinansierade verksamhet. Minskningen i andelen avgiftsskyldiga studenter som finansierat sina studier med stipendier beror på att beviljade stipendiemedel från UHR inte har ökat i samma takt som antalet avgiftsskyldiga studenter. Detta har lett till att en mindre andel studenter har haft möjlighet att få stipendier.

Den studieavgiftsfinansierade verksamheten har inte påverkat antalet inresande studenter från tredjeländ inom ramen för utbytesavtal och inte heller Högskolans övriga utbytesverksamhet. Högskolan har inte antagit studenter genom separat antagning under 2020.

Samarbete med Migrationsverket

Samarbetet med Migrationsverket har fungerat i stort sett bra, då myndigheten i större utsträckning än tidigare har varit öppen för dialog med lärosätena. Den nationellt samordnade informationen från Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) av lärosätenas åtgärder till följd av pandemin, har till viss del underlättat kommunikationen med Migrationsverket. Det har dock funnits vissa utmaningar. Trots den samlade information som redan finns angiven på antagningsbeskeden har Migrationsverket begärt ytterligare information från lärosätet. De strama regelverken kring uppehållstillstånd för distansstudier har varit svårnavigerade och försvårat processen för både lärosätet och studenterna.

Högskolans fortsatta önskan är att Migrationsverket visar en större flexibilitet i de enskilda bedömningarna, särskilt när det gäller presterande studenter som är i slutfasen av sin utbildning. Där borde Migrationsverket kunna ta hänsyn till vilka utbildnings- och examinationstillfällen som är möjliga att genomföra i rimlig tid för att slutföra utbildningen, även om det kan innebära att kravet på heltidsstudier inte kan uppfyllas. Dagens regelverk möjliggör för de studenter som inte alls klarat sina studier att kunna fortsätta studera medan studenter som presterat väl under sin studietid och endast saknar enstaka poäng för att kunna slutföra sin utbildning stoppas från att avsluta sina studier. Det är stor skillnad på de krav som ställs på internationella studenter avseende studieprestation jämfört med exempelvis CSN:s krav på nationella studenter.

Ett problem som också har uppmärksammats tidigare år, och som varit påtagligt i år, är att Migrationsverket och ambassaderna har svårt att hinna handlägga ansökningar om uppehållstillstånd i den tid som krävs för att studenterna ska hinna anlända i tid till terminsstarterna. I vissa fall har uppehållstillstånd beviljats efter att sista ankomstdag har passerats. Det tas inte heller hänsyn till att utfärdande av uppehållstillståndskort förlänger tiden innan studenterna i praktiken kan infinna sig i värdlandet.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Utvecklingen av forskning och utbildning på forskarnivå under 2020 presenteras i tre avsnitt. Indelningen, som utgörs av avsnitten *publicering*, *utbildning på forskarnivå* och *forskningsfinansiering* grundas på den struktur som finns i Högskolans utvecklingsplan.

Publicering

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om publicering:

- *Andelen publikationer i de kanaler som räknas som de mest ledande och prestigefyllda inom respektive fält är minst 30 %.*
- *Andelen högt citerade artiklar, dvs. artiklar som finns bland de 10 % mest citerade inom respektive fält inom en fyraårsperiod, är minst 10 %.*
- *Andelen publikationer som utgörs av internationell sampublicering är minst 45 %.*

Det totala antalet publikationer har under 2020 ökat något jämfört med föregående år, se tabell 21. Ökningen syns främst i kategorin tidskriftsartiklar. Medelvärde för antalet publikationer sett över en femårsperiod (2016-2020) är 284. Sett över tid är produktionen för 2020 något starkare än normalt.

Högskolans forskare publicerar främst tidskriftsartiklar och konferensartiklar. Sett över en femårsperiod utgör tidskriftsartiklar 67 % av publikationerna och konferensartiklar 23 %. Publiceringen av omedelbart öppet tillgängliga tidskriftsartiklar (open access) har ökat kraftigt under de senaste tre åren och utgör 76 % av Högskolans artiklar i tidskrifter. Utvecklingen ska ses mot bakgrund av att publikationsmönstret håller på att förändras för hela sektorn, eftersom bidragsgivare i allt större utsträckning ställer krav på öppet tillgängliga data och publikationer.

Tabell 21: Antalet referegranskade publikationer

	2020		2019		2018	
Totalt	296		280		302	
	<i>Antal</i>	<i>Andel (%)</i>	<i>Antal</i>	<i>Andel (%)</i>	<i>Antal</i>	<i>Andel (%)</i>
varav tidskriftsartiklar	209	71	195	70	194	64
-varav tidskriftsartiklar som är open access*	158	76	117	60	108	56
varav böcker	-	-	1	-	2	1
varav konferensartiklar	71	24	68	24	73	24
varav bokkapitel	15	5	16	6	33	11
varav rapporter	1	-	-	-	-	-

Källa: DiVA. *Den typ av open access som redovisas är artiklar som är omedelbart öppet tillgängliga vid publicering, antingen via en tidskrift som är direkt öppet tillgänglig eller via en tidskrift som är prenumerationsbaserad, men där författarna genom avtal eller betalning har gjort artikeln open access.

Den könsmässiga fördelningen bland publikationsförfattarna ligger över tid på 35–40 % kvinnor och 60–65 % män. Fördelningen för 2020 visar att det som 2018 och 2019 såg ut som en oroväckande trend i den könsmässiga fördelningen sannolikt var en tillfällig avvikelse, se tabell 22.

Tabell 22: Andelen kvinnor och män i procent av författare med hemvist vid Högskolan

	2020	2019	2018
Fördelning totalt - Andelen kvinnor/män	38/62	33/67	34/66

Källa: Interna uppgifter

Inom de olika forskningsmiljöerna varierar dock fördelningen mer, beroende på om forskningsområdena traditionellt är mansdominerade (exempelvis ingenjörsvetenskap) eller kvinnodominerade (exempelvis omvårdnad). Sett per institution är det enbart en av de fem institutionerna som uppvisar jämställd fördelning i siffrorna över publikationerna (46 % kvinnor, 54 % män).

I relation till helheten forskarutbildad lärarpersonal (41 % kvinnor och 59 % män med lägst doktorsexamen) har män under 2020 en högre produktivitet än kvinnor. Underlaget för 2020 visar på 1,44 publikationer per disputerad man; motsvarande siffra för disputerade kvinnor är 1,27.

Andelen publikationer i kanaler som räknas som de mest ledande och prestigefyllda publiceringskanalerna inom respektive fält² uppgår till 25 % för 2020. Sett över en femårsperiod motsvarar värdet väl de senaste årens utfall. Värdet för 2018 sticker dock ut. Det målvärde om 30 % som utvecklingsplanen har pekat ut för 2022 uppnåddes då, men följande år har andelen gått tillbaka, se tabell 23.

Tabell 23: Andelen publikationer i ledande och prestigefyllda kanaler

	2020	2019	2018
Andelen publikationer i de mest ledande och prestigefyllda kanalerna inom respektive fält	25 %	26 %	32 %
-varav andelen kvinnor/män (%)	44/56	32/68	39/61

Källa: DiVA

Värdet för andelen högt citerade artiklar under perioden 2016-2019 når det målvärde om 10 % som utvecklingsplanen har pekat ut för 2022, se tabell 24. Andelen högt citerade artiklar ligger vid de senaste två mätillfällena runt 10 %, vilket ger en positiv signal om genomslaget för Högskolans publikationer. Fortsatt är det dock viktigt att iaktta hur värdet utvecklas över tid för att kunna konstatera en stabil nivå. Den könsmässiga fördelningen bland artikelförfattarna ligger fortfarande inom den acceptabla relationen 40/60.

Tabell 24: Andelen högt citerade artiklar

Fyraårsperiod	2016-2019	2015-2018	2014-2017
Andelen högt citerade artiklar inom en fyraårsperiod	10,2 %	9,8 %	7,8 %
-varav andelen kvinnor/män (%)	57/43	52/48	55/45

Källa: Web of Science

Målet för 2022 gällande sampublicering med internationella forskare är 45 %. Denna andel uppnåddes redan under 2019, se tabell 25. Indikatorn för 2020 visar på en stabil nivå vad gäller andelen internationella forskningssamarbeten. Den könsmässiga fördelningen bland publikationsförfattarna har dock backat betänkligt både 2019 och 2020 och ligger under den acceptabla relationen 40/60.

Tabell 25: Andelen internationell sampublicering

	2020	2019	2018
Andelen publikationer som utgörs av internationell sampublicering	46 %	46 %	41 %
-varav andelen kvinnor/män (%)	32/68	38/62	49/51

Källa: DiVA

Utbildning på forskarnivå

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om utbildning på forskarnivå:

- Högskolan har rätt att i egen regi bedriva utbildning på forskarnivå inom två områden.
- Antalet utfärdade doktorsexamina under åren 2017–2022 är minst 70. Av dessa hör minst 40 till den utbildning som genomförs i egen regi.
- Antalet forskarstuderande som antas under åren 2017–2022 är minst 90. Av dessa antas minst 50 inom utbildning som genomförs i egen regi.

Högskolan har i dagsläget examenstillstånd för utbildning på forskarnivå inom området informationsteknologi. I utvecklingsplanen finns ett uttalat mål om att i egen regi 2022 bedriva forskarutbildning inom ytterligare ett områden. Arbetet med en ansökan om utbildning på forskarnivå

² Som grund för den beräkning som görs används de så kallade norska, danska respektive finska listorna för vetenskapliga publikationskanaler.

inom området *Hälsa och hållbar utveckling i det digitaliserade samhället*, som inletts tidigare, har fortsatt under år 2020.

Högskolans ambition är, att genom samverkan med andra lärosäten, även fortsatt kunna bedriva utbildning på forskarnivå inom de områden där Högskolan saknar eget examenstillstånd. Under 2020 har sådan samverkan bland annat funnits med Högskolan i Borås, Jönköping University, Göteborgs universitet, Linköpings universitet och Åbo universitet. Under året tecknades även ett samarbetsavtal med Högskolan i Halmstad.

Under 2020 fanns det vid Högskolan totalt 72 personer som någon gång under året varit registrerade som doktorand, antingen antagen till Högskolans egen forskarutbildning i informationsteknologi, eller antagen vid något annat lärosäte men fortfarande anställd alternativt fick sin finansiering av Högskolan, se redovisning i tabellerna 26 och 27. Av dessa 72 hade elva antagits under året. Under innevarande sexårsperiod (2017-2022) har totalt 50 doktorander antagits. Som framgår ovan är målet att minst 90 doktorander ska antas under perioden. Sex doktorsexamina utfärdades under året. Sedan år 2017 har 26 doktorsexamina utfärdats, vilket ska relateras till de 70 examina som utgör målvärde för år 2022. Såväl antalet nya doktorander som antalet utfärdade examina varierar år från år. Sammantaget är dock volymerna något låga i förhållande till målen, särskilt när det gäller antalet examina.

Forskarstudierna finansieras genom anställning. Anställningen kan vara en doktorandanställning vid Högskolan, en doktorandanställning vid ett annat lärosäte, en annan anställning (ej doktorandanställning) vid antingen Högskolan eller hos en annan arbetsgivare. Av det totala antalet doktorander under 2020 var merparten anställda som doktorander (61 %) eller hade annan anställning inom Högskolan eller vid ett annat lärosäte, exempelvis en anställning som adjunkt (25 %). Övriga (14 %) hade annan anställning utanför universitet eller högskola, huvudsakligen vid ett företag, så kallade företagsdoktorander. Dessa bedriver sin forskarutbildning inom sin anställning.

I avsnitten nedan beskrivs utbildningen på forskarnivå mer i detalj, såväl utbildningen i informationsteknologi i egen regi som den utbildning som bedrivs i samverkan med andra lärosäten.

Utbildning på forskarnivå i egen regi

Utvecklingen inom Högskolans utbildning på forskarnivå i egen regi (det vill säga i informationsteknologi) framgår av tabell 26.

År 2020 har åtta nya doktorander antagits till Högskolans egen utbildning på forskarnivå i informationsteknologi. Under den sexårsperiod som mäts, som startade år 2017, har totalt 32 doktorander antagits. Målet i utvecklingsplanen för hela perioden är 50 nya doktorander. Två av de doktorander som antogs under 2020 är knutna till den nya företagsforskarskolan Smart Industry Sweden. Inom de närmaste åren kommer fler doktorander att antas till denna.

När det gäller antalet doktorsexamina redovisas fem sådana examina under året och 16 under perioden. I utvecklingsplanen anges 40 examina som målvärdet år 2022. Som framgår av siffrorna är antalet antagna doktorander under perioden något under målsättningsnivån. Hälften av den önskade volymen har antagits under första halvan av perioden. Antalet doktorsexamina är dock lågt, relaterat till målet.

Könsfördelningen inom utbildningen är sned med tre fjärdedelar män och en fjärdedel kvinnor. Den höga andelen män är i paritet med liknande utbildningar nationellt. Av de doktorander som antagits under hela perioden (2017-2020) är 28 % kvinnor.

Tabell 26: Utbildning på forskarnivå i informationsteknologi

	2020	2019	2018
Antalet nya doktorander	8 (32)	2 (24)	12 (22)
-varav andelen kvinnor/män (%)	25/75	50/50	17/83
Antalet doktorander totalt	46	45*	46
-varav andelen kvinnor/män (%)	24/76	29/71*	24/76
Antalet utfärdade doktorsexamina	5 (16)	2 (11)	8 (9)
-varav andelen kvinnor/män (%)	20/80	50/50	13/87
Antalet utfärdade licentiatexamina	0 (3)	1 (3)	1 (2)
-varav andelen kvinnor/män (%)	-	100/0	100/0

Källa: Registerutdrag från Ladok. Mätmetoden justerades år 2019. Ackumulerade värden från en sexårsperiod anges inom parentes, där ny sexårsperiod inleddes 2017, enligt indikator i utvecklingsplanen 2017-2022.*Korrigerade siffror.

Den genomsnittliga bruttostudietiden³ för alla de sex personer som avlagt doktorsexamina år 2020 är 7,75 år. Observera att man här inte har tagit hänsyn till studietakten. När man gör det får man en genomsnittlig studienettotid på 4,2 år (från 3,4 år till 5 år), vilket ligger mycket nära de 4 års heltidsstudier som en doktorsexamen beräknas ta.

Utbildning på forskarnivå i samverkan med andra lärosäten

Inom den utbildning på forskarnivå som sker i samverkan med andra lärosäten redovisas totalt 26 doktorander vid utgången av året, se tabell 27. Av dessa doktorander har tre antagits år 2020. En doktorsexamen har utfärdats under året.

Tabell 27: Utbildning på forskarnivå i samverkan med andra lärosäten

	2020	2019	2018
Antalet nya doktorander	3* (18)	5 (15)	3 (10)
-varav andelen kvinnor/män (%)	33/67	100/0	33/67
Antalet doktorander totalt	26	24	20
-varav andelen kvinnor/män (%)	46/54	46/54	50/50
Antalet doktorsexamina	1 (10)	3 (9)	2 (6)
-varav andelen kvinnor/män (%)	100/0	33/67	100/0
Antalet licentiatexamina	0	0	1
-varav andelen kvinnor/män (%)	-	-	100/0

Källa: Registerutdrag från Ladok samt interna uppgifter. Mätmetoden justerades år 2019. Ackumulerade värden från en sexårsperiod anges inom parentes, där ny sexårsperiod inleddes 2017, enligt indikator i utvecklingsplanen 2017-2022.

*Ytterligare en doktorand är anställd vid IBI, men då han är antagen till Högskolans forskarutbildning i egen regi, det vill säga den i informationsteknologi, redovisas dessa uppgifter där.

Av tabell 28 framgår inom vilka områden som utbildningen på forskarnivå i samverkan bedrivs. År 2020 redovisas 14 doktorander inom biovetenskap⁴, två inom handel och företagande och tio inom hälsovetenskaper.

När det gäller könsfördelning inom de olika områdena märks tydliga snedfördelningar. Männerna är i majoritet bland doktoranderna inom biovetenskap samt handel och företagande. Motsatt förhållande

³ Den totala tiden i utbildning beräknad som "antal kalenderhalvår från antagning till utfärdad examen/2" hänsyn tagen till aktivitetsgrad.

⁴ Vid institutionen för biovetenskap finns ytterligare en doktorand, men då han antogs till Högskolans egen forskarutbildning i informationsteknologi under 2020, rapporteras hans uppgifter där.

råder i den hälsovetenskapliga utbildningen på forskarnivå där flertalet av doktoranderna är kvinnor.

Tabell 28: Utbildning på forskarnivå i samverkan med andra lärosäten, uppdelat på områden

	2020	2019	2018
Biovetenskap - Antalet doktorander	14	12	9
-varav andelen kvinnor/män (%)	29/71	33/67	33/67
Handel och företagande - Antalet doktorander	2	3	2
-varav andelen kvinnor/män (%)	0/100	0/100	0/100
Hälsovetenskaper - Antalet doktorander	10	9	9
-varav andelen kvinnor/män (%)	80/20	78/22	78/22

Källa: Registerutdrag från Ladok samt interna uppgifter.

Doktorandinflytande

Doktorandernas delaktighet i Högskolans arbete och utveckling, främst relaterat till utbildning på forskarnivå och forskning, är mycket viktig. Doktorandrådet, som är en förening under Studentkåren, samlar doktorander inom all utbildning på forskarnivå vid lärosätet. Representanter utsedda av rådet har under året deltagit i det kontinuerliga arbetet som bedrivs inom fakultetsnämnden och utbildningskommittén för utbildning på forskarnivå i informationsteknologi. Vidare har en representant för doktoranderna funnits med i Forskningsetiska rådet samt i anti-korruptionsgruppen.

Under ett flertal år har en Doktorandspegel genomförts vid Högskolan, så även år 2020. I enkäten samlas uppgifter om hur studiesituation och handledning upplevs, av både doktorander och handledare. Styrkor och svagheter identifieras i syfte att förbättra och utveckla forskarutbildningen. Årets Doktorandspegel kompletterades med ett avsnitt med frågor om effekten av coronapandemin. Då enkäten stängdes för svar precis innan jul, har materialet ännu inte analyserats djupgående. Många doktorander har dock upplevt mer stress och att det har fungerat sämre att arbeta hemifrån. Handledningen har däremot fungerat förhållandevis bra, men det finns stor oro bland doktoranderna att examen kommer att senareläggas på grund av pandemin.

Forskningsfinansiering

Mål i Högskolans utvecklingsplan för 2022 om forskningsfinansiering:

- *Forskningsintäkterna utgör minst 40 % av Högskolans totala intäkter. Målvärdet grundas på en prognos där utbildningsvolymen i stort sett är oförändrad jämfört med utgångsläget år 2016.*
- *Andelen extern forskningsfinansiering av de totala intäkterna för Högskolans forskning är minst 65 %.*
- *Andelen intäkter från de tre forskningsråden Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd och Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggnad av de totala intäkterna för forskning är minst 10 %.*
- *Andelen intäkter som utgörs av EU-medel av de totala intäkterna för forskning är minst 10 %.*

Högskolan bedriver profilerad forskning i utvalda miljöer. Forskning med tydliga inslag av samproduktion prioriteras, samtidigt som även tvärvetenskaplig forskning uppmuntras, särskilt forskning med anknytning till Högskolans tema *Digitalisering för hållbar utveckling*.

Forskningsintäkter

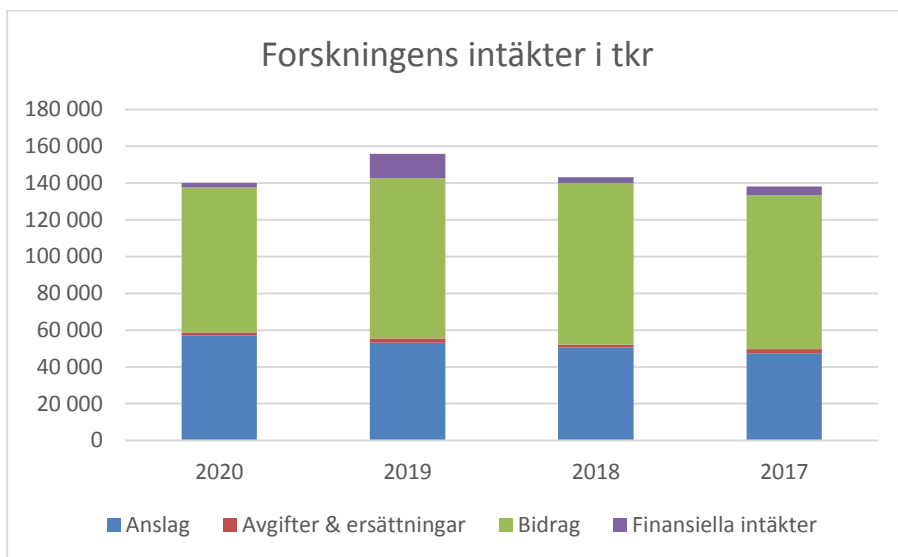
Av Högskolans totala intäkter utgörs 28 % av forskningsintäkter, se tabell 29. Nedgången med tre procentenheter jämfört med föregående år kan förklaras av att intäkterna på forskningssidan har minskat då flera projekt har avslutats samtidigt som Högskolan har sett ökade intäkter på utbildningssidan, bland annat kopplat till coronapandemin.

Tabell 29: Andelen forskningsintäkter av Högskolans totala intäkter

	2020	2019	2018
Andelen forskningsintäkter	28 %	31 %	30 %

Källa: Unit4

Forskningens intäkter, det vill säga de periodiserade inbetalningarna, illustreras i figur 1. Fördelningen mellan anslag, avgifter och ersättningar, bidrag samt finansiella intäkter visar att en viss ökning har skett av anslagsdelen under 2020. Totalt minskar dock forskningsintäkterna, efter att de senaste fem åren (2015-2019) ha visat på en stigande trend.

Figur 1: Forskningens intäkter i tkr. Källa Unit4

Andelen externfinansierad forskning, det vill säga bidrag, avgifter och finansiella intäkter, utgör 59 % av de totala forskningsintäkterna, se tabell 30. Sett mot målbilden att andelen extern finansiering ska utgöra 65 % av forskningsmedlen år 2022 konstateras att andelen extern finansiering minskade betänkligt under 2020. Minskningen är sannolikt en effekt av coronapandemin, då många forskningsprojekt tvingades att dra ner på aktiviteten, varpå även förbrukningen av medel minskade. En annan orsak till minskningen av intäkter är att flera stora projekt avslutades under 2020.

Tabell 30: Andelen extern forskningsfinansiering av de totala intäkterna för forskning

	2020	2019	2018
Andelen forskningsfinansiering	59 %	66 %	65 %

Källa: Unit4

Högskolan har i sin utvecklingsplan en uttalad ambition att höja andelen intäkter från tre av de statliga forskningsråden; Vetenskapsrådet, Forte och Formas. I tabell 31 redovisas utvecklingen för denna andel. Andelen intäkter från de tre forskningsråden uppgår till 2,7 % av de totala intäkterna för forskning 2020. Det innebär att andelen för dessa finansiärer nu visar en nedåtgående trend, efter att ha legat på cirka 4 % under åren 2015–2017.

Tabell 31: Andelen intäkter från VR, Forte och Formas av de totala intäkterna för forskning

	2020	2019	2018
Andelen forskningsintäkter	2,7 %	3,3 %	3,5 %

Källa: Unit4

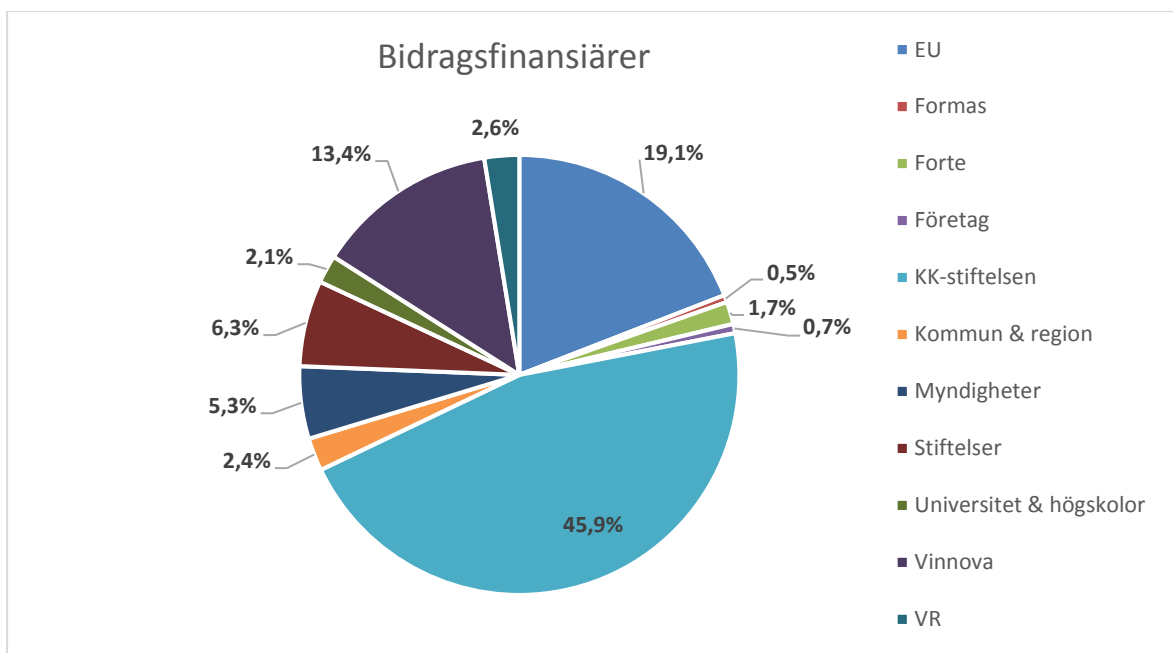
Ett strategiskt arbete för att öka finansieringen från EU:s olika ramprogram påbörjades under 2014 med stöd av särskilda medel ur myndighetskapitalet. Denna satsning ledde till kraftigt ökad andel EU-medel de därpå följande åren. Andelen EU-finansiering uppgick 2020 till 11 % av de totala intäkterna för forskning, en minskning som bland annat beror på att stora projekt med EU-finansiering avslutades under 2020. Utvecklingsplanens målvärde för 2022 om att 10 % av forskningsintäkterna ska utgöras av EU-medel överträffas dock fortsatt, vilket redovisas i tabell 32.

Tabell 32: Andelen forskningsintäkter som utgörs av EU-medel av de totala intäkterna för forskning

	2020	2019	2018
Andelen forskningsintäkter	11 %	16 %	16 %

Källa: Unit4

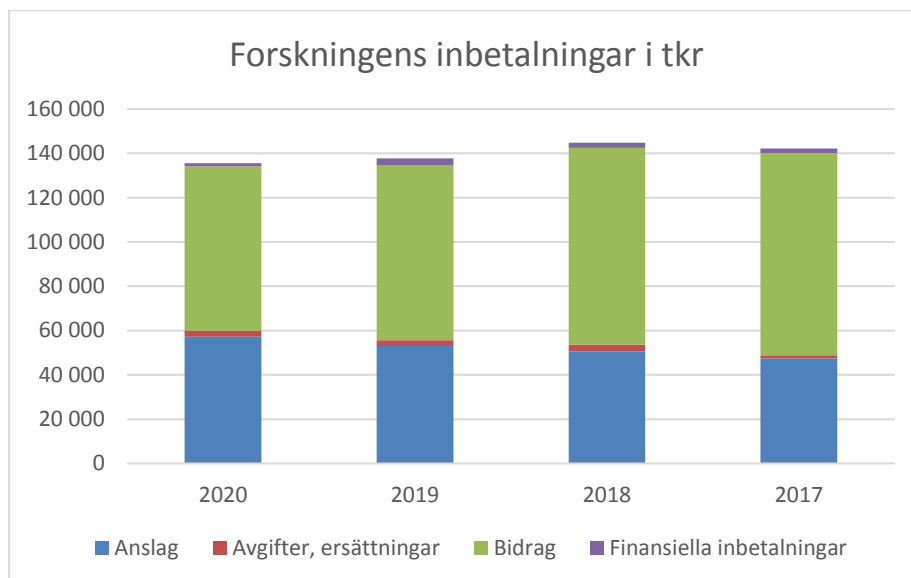
När det gäller bidragsdelen av forskningsintäkterna, se figur 2, så är fördelningen relativt lik föregående år. Noteras kan att KK-stiftelsens dominerande andel fortsatt är stark och till och med har ökat ytterligare jämfört med 2019. Andelen från Vinnova har nästan fördubblats jämfört med 2019, medan andelen intäkter som utgörs av EU-medel har minskat till 19,1 % (jämfört med 28,5 % under 2019) på grund av att projekt har avslutats.

Figur 2: Olika finansiärers andelar av bidragsintäkterna, i procent, år 2020. Källa: Unit4

Forskningens inbetalningar

Utvecklingen för forskningens inbetalningar sedan 2017 framgår av figur 3. För 2019 och 2020 noteras en svag tillbakagång, efter två starka år 2017 och 2018. Minskningen märks i bidragsdelen (ca 17 Mkr jämfört med 2017) medan forskningsanslaget har ökat kontinuerligt under perioden 2017-2020. Forskningens ekonomiska resultat presenteras mer utförligt i avsnittet Ekonomiskt resultat och prestationer.

Figur 3: Forskningens inbetalningar i tkr. Källa: Unit4

Samverkan, nyttiggörande och forskningskommunikation

Krav enligt högskolelagen (1992:1434) om samverkan:

- *I högskolornas uppgift ska ingå att samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet samt verka för att forskningsresultat tillkomna vid högskolan kommer till nytta (1 kap 2 §).*

Coronapandemin och dess konsekvenser har under 2020 starkt påverkat aktiviteter relaterat till samverkan. Trots detta har ett antal aktiviteter genomförts i syfte att skapa, utveckla och fördjupa olika typer av samverkan relaterat till Högskolans verksamhet. En del sådana aktiviteter ryms inom områden som redovisas i andra delar av årsredovisningen, exempelvis anpassning av utbildningsutbudet till det omgivande samhällets behov.

Dialog och kunskapsutbyte har under året skett mellan akademi och arbetsliv inom ramen för olika samverkansplattformar. Under 2020 fanns följande samverkansplattformar etablerade; Sweden Game Arena, Centrum för Ledarskap och Arbetsliv i Skaraborg, ASSAR Industrial Innovation Arena, Bio-science for Society och Privacy, Information and Cyber Security samt Skaraborgs Hälsoteknikcentrum. Plattformarna är knutna till olika forsknings- och utbildningsmiljöer vid Högskolan.

Möjligheterna till ökad samverkan mellan Högskolan och det omgivande samhället främjas också av de samarbetsavtal som ingåtts med olika intressenter i närområdet. Inom ramen för avtalen med Skövde kommun och Skaraborgs kommunalförbund har samverkan under året skett inom exempelvis följande områden: näringslivsutveckling, kunskaps- och kompetensutveckling inom kommunal vård och omsorg, bostads- och lokalfrågor samt marknadsföringsfrågor. Dialogmöten har hållits för att diskutera gemensamma intressen.

Under 2020 har en företagsforskarskola inom området smart industri startat i samverkan med fyra andra lärosäten och tillsammans med industriella partners. Företagsforskarskolan är en gemensam satsning mellan akademi och näringsliv, med syftet att genom utbildning på forskarnivå tillgodose den svenska industrins behov av spetskompetens främst inom digitalisering för att stärka industrins digitala transformation och öka dess konkurrenskraft. Under 2020 har tio industridoktorander rekryterats till företagsforskarskolan, fördelat på de deltagande lärosätena.

Högskolan har också under 2020 accelererat i sin utveckling rörande det livslånga lärandet. Kursutbud

för yrkesverksamma har ökat markant, dels på grund av den rådande situationen med coronapandemin men också utifrån ett ökat strategiskt fokus på det livslånga lärandet. Genom utbildningsinsatser, särskilt riktade mot yrkesverksamma, nyttiggörs den forskning som Högskolan bedriver. Olika insatser, såväl inom forskning som utbildning, genomförs också i samverkan med näringsliv och omgivande samhälle. Sådana initiativ bäddar för fortsatt och utökad samverkan inom fler områden.

Samverkan med det omgivande samhället utgör också en viktig del i Högskolans arbete med att söka examenstillstånd för utbildning på forskarnivå inom hälsovetenskap. Till exempel har diskussioner förts med Skaraborgs kommunalförbund, Skaraborgs sjukhus, primärvården, Skaraborgsinstitutet och Västra Götalandsregionen om möjligheter till gemensamma forskningsprojekt. Två av Högskolans forskare inom vårdområdet har adjungerats till klinikledningsgrupper vid Skaraborgs sjukhus. Syftet med adjungeringarna är att tillsammans utveckla en starkare samverkan inom forskning. På grund av coronapandemin har arbetet avstannat men kommer att tas upp så snart det är möjligt.

En väl fungerande kontakt med tidigare studenter, alumner, är betydelsefullt. Antalet alumner kopplade till Högskolans LinkedIn-konto har ökat under året och uppgår till nästan 19 000. En alumnenkät har genomförts bland alla studenter som tog examen under 2017, för att utvärdera utbildningarnas nytta för arbetslivet. Alumnenkäten visade över lag ett positivt resultat, bland annat att studenter ofta väljer att stanna i Skaraborg efter avslutad examen samt att majoriteten av alumnerna har haft användning av sin utbildning i arbetslivet.

Nyttiggörande

Under 2020 har Högskolans innovationsrådgivning fortsatt att jobba med forskningsgrupperna inom ramen för forskningsstrategier, så kallade road maps. Dock i mindre utsträckning än planerad på grund av coronapandemin. Valideringsprojekt är ofta ett första steg till ökad nytta av forskningen i samhället. Antalet valideringsprojekt ligger på en fortsatt hög nivå, dock något färre än förra året. En ökad samverkan kring innovationsrådgivning har etablerats med framförallt Chalmers tekniska högskola, Högskolan i Borås, Högskolan i Halmstad, Högskolan Väst och Jönköping University. Detta har gjorts inom ramen för Innovationspartnerskapet Väst som leds av Chalmers tekniska högskola, men också via direkta samverkansaktiviteter mellan lärosätena. Dessutom har det funnits samarbeten om framtagande av en policy för intellektuella rättigheter med ovannämnda lärosäten samt Lunds Universitet.

Även uppdragsutbildning bidrar till nyttiggörande av forskning. Exempel på detta är ett följeforskningsprojekt där en samverkansmodell kring social hållbarhet har utvärderats. Uppdraget har dels handlat om att förmedla forskningsresultat, dels att i reflektionsmöten tillsammans med praktiker i arbetslivet vidareutveckla dessa nya kunskaper.

Forskningskommunikation

Under 2020 har Högskolan sammanställt och kommunicerat ut ett stort antal forskningsnyheter av bredare intresse. Nyheterna har förmedlats till pressen men också via insatser på sociala medier mot allmänheten. Högskolan är ansluten till tjänsten Expertsvar, där journalister som står i begrepp att rapportera om ett område kan söka lämpliga experter att intervjua. Årets forskningsnyheter har publicerats på expertsvar.se och på Twitter-kontot forskning.se.

I början av mars 2020 ställdes många av våra forskningsfokuserade evenemang in på grund av pandemin. Därefter har det skett en omställning och upptrappning av vår forsknings digitala närvaro och tillgänglighet. INFINIT-dagen, ForskarFredag och populärvetenskapliga caféer har genomförts. De senare har genomförts i samarbete mellan Högskolan, Folkuniversitetet och Skaraborgs Senioruniversitetet. Högskolan var under hösten värd för en stor internationell och digital forskningskonferens, 6th International Digital Human Modeling Symposium (DMH2020). Flera digitala sändningar från ASSAR har lyft Högskolans forskning bland annat under Sweden Game Conference och inom forskningsprofilen Virtuella Fabriker med kunskapsdriven optimering (VF-KDO). Högskolan har lanserat en ny externwebb våren 2020, där information om forskning nu är

bättre tillgänglig än tidigare.

Attraktivitet och synlighet för Högskolans utbildning

Mål i Högskolans utvecklingsplan om attraktivitet och synlighet:

- *Högskolans utbildningar är så attraktiva och kända att det i genomsnitt finns minst 1,6 behöriga förstahandssökande per antagen till program och kurs.*

Attraktivitet och synlighet för Högskolans utbildningar skapas främst genom digital marknadsföring. Inslaget av personliga möten, som i vanliga fall också är en del av Högskolans strategi för synlighet, har under året varit mycket begränsat. Mindre gymnasie-mässor, besök på gymnasier, stora nationella utbildningsmässor och Högskolans eget Öppet hus har ställts in på grund av coronapandemin. Flera av insatserna ovan har dock kunnat ersättas med olika former av nätbaserade event.

För Högskolans dataspelutbildningar är det fortsatt viktigt att rekrytera studenter från fler delar av landet. Högskolan gjorde därför en särskild marknadsföringsinsats i Stockholm under våren. Marknadsföringen har riktats till olika målgrupper, via annonser, filmer och artiklar som berättar om Högskolan och de olika utbildningar som erbjuds.

Som tidigare nämnts släppte Högskolan i februari en ny extern webbplats som kommer att göra det lättare för olika målgrupper att hitta den information de söker om Högskolan. Först släpptes de delar av webbplatsen som var riktad mot presumtiva studenter. Under senare delen av året har även andra delar av webbplatsen förnyats och utvecklats. Den nya externa webbplatsen ökar i en förlängning synligheten för Högskolans utbildningar och övriga verksamhet.

Under året har Högskolan också börjat arbeta mer med sitt så kallade arbetsgivarvarumärke. Bland annat har en ny strategi börjat användas för att presentera Högskolan på plattformen LinkedIn.

När det gäller studentrekrytering har stort fokus lagts på att öka söktrycket regionalt, främst till utbildningar inom ingenjörsvetenskap och vård. Lokalt och regionalt görs även vissa satsningar för att öka Högskolans synlighet i det offentliga rummet, bland annat genom reklam på kollektivtrafikens bussar. Högskolan har fortsatt marknadsfört sig i radio för att nå en bredare målgrupp, till exempel människor som idag finns i yrkeslivet men som kan tänka sig att börja studera på Högskolan. Reklamfilmen *Jag är ingenjör* visades även i år på regionala biografier under januari. Satsningen för att öka söktrycket regionalt är en del av arbetet med breddad rekrytering, se särskilt avsnitt om detta på sid 35-36.

Under hösten skickades en ansökan in om att bli årets studentstad 2021-2022. Ansökan togs fram igenom ett mycket gott samarbete med Skövde kommun och Studentkåren.

Utvecklingsplanens mål om ökat antal behöriga förstahandssökande per antagen följs upp via den statistik som SCB presenterar årligen. Som framgår av tabell 33 ligger antalet behöriga förstahandssökande per antagen fortsatt på samma nivå som 2018. Denna utveckling ligger i linje med den nationella trenden för högskoleutbildning.

Tabell 33: Antalet behöriga förstahandssökande per antagen till program och kurs

	Ht 2020	Ht 2019	Ht 2018
Totalt	0,9	1,0	0,9
-varav kvinnor/män	0,9/0,9	0,9/1,0	0,8/1,0

Källa: SCB: Sveriges officiella statistik, Statistiska meddelanden UF 46 SM 2001, UF 46 SM 1901, UF 46 SM 1801

Antalet behöriga förstahandssökande per antagen till program och kurs 2020 är densamma för kvinnor som för män. Nationellt är trenden dock fortsatt att en större andel av de sökande männen blir antagna jämfört med andelen sökande kvinnor. Detta förklaras av att kvinnor i större utsträckning söker sig till utbildningar inom områdena hälso- och sjukvård samt social omsorg, områden med högt söktryck men färre utbildningsplatser. Män söker sig i större utsträckning till utbildningar inom

områdena teknik och tillverkning, områden där söktrycket är svagare men utbildningsplatserna fler. Hösten 2020 ökade antalet antagna studenter till Högskolans utbildningsprogram till nästan 2 700 nya programstudenter. Det är nästan 700 studenter fler än 2019 eller en ökning med drygt 26 %. Motsvarande ökning nationellt var knappt 8 %.

Ökningen på programsidan går i hög grad att koppla direkt till de satsningar på högskoleutbildning som regeringen gjort för att dämpa de samhällsekonomiska effekterna av coronapandemin. Inom ramen för denna satsning har Högskolan bland annat ökat antalet utbildningsplatser på det naturvetenskapliga och tekniska basåret.

Uppdragsutbildning

Högskolan erbjuder kompetensutveckling för yrkesverksamma genom uppdragsutbildning. Utbildningarna ges som utbildningsprogram med poänggivande kurser, fristående poänggivande kurser eller icke poänggivande kurser, seminarier eller föreläsningar. Som visas i tabell 34 uppgick intäkterna för uppdragsverksamheten till 6 503 tkr varav uppdragsutbildning till 4 905 tkr.

Tabell 34: Uppdragsverksamhet i tkr

	2020	2019	2018
Uppdragsverksamhet	6 503	8 340	6 058
-varav uppdragsutbildning	4 905	6 253	4 827

Källa: Unit4

Under året har Högskolan genomfört och påbörjat 29 uppdragsutbildningar för 17 olika uppdragsgivare. I tabell 35 framgår det att totalt 694 personer har deltagit i uppdragsutbildning. Av dessa har 217 personer deltagit i poänggivande kurser, vilket motsvarar 35 helårsstudenter.

Tabell 35: Antalet deltagare inom uppdragsutbildning

	2020	2019	2018
Helårsstudenter inom poänggivande kurser*	35	32	22
-varav andelen kvinnor/män (%)	57/43	66/34	41/59
Antalet deltagare i poänggivande kurser*	217	100	258
-varav andelen kvinnor/män (%)	60/40	45/55	57/43
Antalet deltagare i ej poänggivande kurser**	477	329	610
-varav andelen kvinnor/män (%)	75/25	55/45	65/35

*Källa: Ladok. **Interna uppgifter

Som framgår av tabellerna har intäkterna minskat medan antalet deltagare ökat. Skälet är främst att de uppdrag som genomförts 2020 är av mindre omfattning samt att kursen Högskolepedagogik från och med 2020 redovisas under uppdragsutbildning. På grund av coronapandemin har vissa kurser förlängts och andra har övergått från uppdragsutbildning till andra erbjudanden inom livslångt lärande.

Antalet helårsstudenter inom poänggivande kurser har ökat, exempel på kurser är *Införande av tillämpning av ledningssystem för informationssäkerhet*, *Anatomi och fysiologi* och *Reflekterad handledning i omvårdnad*. Utbildningsprogram för specialistsjuksköterskor inom inriktningarna anestesi och operation har också genomförts.

En ökning har skett där yrkesverksamma utbildas genom samläsning med ordinarie programstudenter. Exempel är genom platser på sjuksköterskeutbildningen och på kurser i projektledning, socialrätt, praktisk retorik, ekonomistyrning, socialpsykologi samt praktisk kommunikation och beslutsfattande. En utbildning för Volvo Group Trucks Operations, *Framtidens ledare*, bygger på ett koncept där chefer läser kurser med högskolepoäng tillsammans med programstudenter. Utbildningen går på halvfart under två år. Den fjärde kursomgången har startat

under året och en femte planeras.

Det har också getts kurser under året som inte är poänggivande kurser *Hälsoinformatik för medicinska sekreterare, Dokumentation inom elevhälsan, Nätverk för samordnare för nyanländas lärande, chefsutbildningen Motivation utifrån chefs- och ledarperspektiv* samt diverse föreläsningar.

Bibliotek

Krav enligt bibliotekslagen om högskolebibliotek:

- *Det ska finnas tillgång till högskolebibliotek vid alla universitet och högskolor som omfattas av högskolelagen (1992:1434). Dessa bibliotek ska svara för biblioteksverksamhet inom de områden som anknyter till utbildning och forskning vid universitetet eller högskolan (12 §).*

En central uppgift för Högskolebiblioteket är att bidra till Högskolans informationsförsörjning. I början av året lanserades LibSearch – en tjänst för att samtidigt söka i det mesta av det material som finns tillgängligt via biblioteket, tryckt och elektroniskt, böcker såväl som artiklar. Samtidigt fick Högskolan en ny webb och bibliotekets webbsidor genomgick inför detta en gedigen översyn i samarbete med studenter på programmet för User Experience Design.

Bibliotekets öppethållande och studiemiljöer har återkommande justerats under året för att begränsa smittspridning och anpassa till gällande restriktioner. Besöksantalet har varit nästan 40 % lägre än de föregående åren. Digitalisering av tjänster har präglat året och för att underlätta tillgången till kurslitteratur på distans har strävan varit att i de fall det är möjligt och ekonomiskt försvarbart tillhandahålla e-böcker. Från höstterminens start har bibliotekarier funnits tillgängliga via chatt och frågorna från studenterna har varit många, inte minst om referenshantering. Undervisning och handledning i informationssökning och akademiskt skrivande har till största delen hållits på distans och nya arbetssätt har utvecklats.

Samarbetet med avdelningen för utbildnings- och studentstöd och programansvariga på utvalda program inom projekt Integrerat stöd har inneburit en möjlighet till ett helhetsperspektiv på undervisning i informationskompetens och nära dialog med program- och kursansvariga. Studieverkstan, som tidigare haft fokus på individuell vägledning i akademiskt skrivande, har i projektet nått ut till fler studenter genom föreläsningar och workshops integrerade i utbildningarna.

Ett arbete har under året gjorts i publikationsdatabasen DiVA (Digitala vetenskapliga arkivet) för att kunna ta ut pålitlig statistik rörande Högskolans open access-publicering. Statistiken visar att antalet referegranskade tidskriftsartiklar som publicerats open access har ökat med 35 % jämfört med föregående år, vilket innebär att Högskolans forskningsresultat i större utsträckning än tidigare kan nå allmänheten, yrkesverksamma, beslutsfattare samt studenter och forskare vid andra lärosäten runt om i världen. Många av artiklarna har publicerats inom de nationella avtal som de senaste åren tecknats med de stora tidskriftsförlagen och som inkluderar både kostnader för läsning och för öppen publicering.

Referensgruppen för forskningsdata har, med stöd av Högskolans Data Access Unit (DAU), tagit fram riktlinjer för hantering av forskningsdata. Fakultetsnämnden har beslutat om riktlinjerna som syftar till att ge forskaren stöd för hantering av digitala forskningsdata och ger övergripande vägledning rörande planering, tillgängliggörande, lagring, arkivering och skydd av forskningsdata.

Med målsättningen att använda biblioteksrummet på bästa sätt och skapa en varierad studiemiljö har ombyggnad och ommöblering skett i de ovanligt tomma lokalerna. Den tysta läsesalen har fått en annan utformning och en helt ny studieyta har skapats i ett utrymme som tidigare använts som tidskriftsmagasin. För att fånga in studenternas behov och upplevelser inreddes ytan inledningsvis provisoriskt och val av möbler har sedan gjorts efter observationer och dialog med användarna.

Lika villkor

Arbetet för lika villkor har sin grund i diskrimineringslagen (2008:567):

- *Diskrimineringslagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. I lagen anges att det inom en verksamhet måste genomföras aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter (1 kap 1 § och 3 kap 1 §).*

Arbetet med att förebygga alla former av diskriminering och trakasserier vid Högskolan har fortsatt under året. Föregående års bokslut för lika villkorsområdet har utgjort ett underlag för samordningsgruppens fokusområden för året. Vissa planerade aktiviteter och åtgärder har inte kunnat genomföras på grund av coronapandemin.

Lika villkorsspelet, som sedan år 2019 använts för att kartlägga risker och identifiera åtgärder, har vidareutvecklats till en digital variant. Detta verktyg har även i år bidragit till att öka medvetenheten om lika villkorsfrågor i organisationen. De verksamheter som använde spelet föregående år har följt upp tidigare identifierade risker och åtgärder samt kartlagt nya riskområden och åtgärder för året. Utöver lika villkorsspelet görs för andra året en årlig utvärdering av alla verksamheter kring årets arbete med lika villkor som därefter sammanställs i ett bokslut.

Olika aktiva åtgärder för lika villkor har genomförts under året. Flera avdelningar har haft personaldagar med lika villkorsfrågor som inslag där föreläsningar och diskussioner har ägt rum. Hänsyn till lika villkorsområdet har tagits vid revidering och skapande av nya och stödjande dokument, som vid upprättande av ett nytt arbetstidsavtal samt vid lönekartläggning. Vid marknadsföring av utbildningar pågår ett löpande arbete med att marknadsföring sker på ett så könsneutralt sätt som möjligt. Här har såväl underrepresenterat kön som etnicitet beaktats i bildval och uttryckssätt. Under året har en ny extern webbplats lanserats. I det arbetet har tillgänglighet varit centralt. Filmer har textats och möjligheten till syntolkning är förberedd.

En medarbetarenkät genomfördes under året där frågor om diskriminering och trakasserier ställdes. Resultatet visar att en övervägande majoritet, 94 %, inte upplevt att de varit utsatta för diskriminering i arbetet och att 95 % inte upplevt att de varit utsatta för trakasserier eller sexuella trakasserier. Ett arbete för en nolltolerans har fortgått. Fysiska skyddsronder inomhus, där tillgänglighetsperspektivet beaktats, har ägt rum under året. Högskolans olika verksamheter har regelbundna möten med företrädare för Studentkåren och fackliga parter, där signaler om avvikelser inom området diskriminering och kränkande särbehandling kan uppmärksammas.

När det gäller gruppen studenter med funktionsnedsättning som har fått tillgång till särskilt pedagogiskt stöd, har antalet fortsatt att öka markant. År 2019 uppgick antalet till 373 medan siffran för 2020 var 460, en ökning som motsvarar 23 %. För att möta de behov som finns kring dessa studenter har en rad insatser genomförts under året. Tillgängligheten till information och personliga möten med samordnare har förbättrats med digitala metoder, som film och möten i zoom. Flera studentgrupper har fått undervisning i hur de kan använda Högskolans programvaror utifrån ett studietekniskt perspektiv. Samordnaren har deltagit i högskolepedagogiska kurser samt haft informationsmöten med lärararbetslag, för att öka förståelsen för studenters olika förutsättningar.

Tillgänglighetsverktyget Ally har implementerats i lärplattformen Canvas. Verktyget ger studenter möjlighet att ta del av information i tillgängligt format samt hjälper lärare att tillgängliggöra information som publiceras. Specifika och generella åtgärder har också genomförts för att förbättra den fysiska miljön för studenter, exempelvis med förbättrad AV-utrustning i flera undervisningssalar.

Jämställdhet

Krav enligt högskolelagen (1992:1434) om jämställdhet och mångfald:

- *I högskolornas verksamhet skall jämställdhet mellan kvinnor och män alltid iakttas och främjas (1 kap 5 §).*

Mål i regleringsbrevet för budgetåret 2020 vad gäller jämställdhetsintegrering:

- *Universitetet och högskolor ska fortsätta utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering i syfte att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen (skr. 2016/17:10), t.ex. i fråga om lika möjligheter till karriärvägar, könsbundna studieval och genomströmning. Varje universitet och högskola ska fortsätta arbeta utifrån en individuell plan för lärosätet med utvecklingsbehov, mål och aktiviteter som lärosätet avser att vidta samt beskriva på vilket sätt jämställdhet ska integreras och bli en del av ordinarie verksamhet, exempelvis i lärosätets styrprocesser. Åtgärder och resultat utifrån planen ska redovisas.*
- *Universitetet och högskolor ska också redovisa hur de beaktar jämställdhet vid fördelning av forskningsmedel.*

Under året har ett aktivt jämställdhetsarbete bedrivits. Arbetet har skett i enlighet med Högskolans handlingsplan för jämställdhetsintegrering 2020-2022. Nedan följer redovisning enligt de fem effektmål som har satts upp i handlingsplanen.

Högskolan erbjuder en normmedveten utbildning och en könsneutral studiemiljö med mindre könsbundna studieval

Marknadsföringen av utbildningar har under året skett på ett så könsneutralt sätt som möjligt. Jämställdhetsperspektivet har funnits med vid val av bilder, representanter för utbildning, i beskrivande texter och liknande. Stereotypa bildval och uttryckssätt har undvikits. En av de aspekter som Högskolan har fokuserat på i arbetet med breddad rekrytering är rekrytering av underrepresenterat kön till utbildningar med sned könsfördelning, se särskilt avsnitt på sid 28.

Högskolans lärare är generellt väl medvetna om vikten av att arbeta med jämställdhetsintegrering. Program och kurser utformas så att valet av utbildning inte ska påverkas av kön eller föreställningar om kön. Jämställdhet har varit tema för flera institutioners personaldagar under året. Exempel på frågor som har tagits upp är vikten av genuskunskap i kontakten med studenter, bland annat för att undvika könsstereotyp jargong i samtal och diskussioner.

Ett initiativ som har pågått sedan 2011 och som har varit, och fortsatt är, en viktig del i Högskolans arbete för en normmedveten utbildning är DONNA. DONNA, som är en intressegrupp med studenter och lärare vid dataspelsutbildningarna arbetar för en jämställd spelkultur och spelbransch. Genom DONNA har under 2020 flera aktiviteter genomförts i syfte att opinionsbilda, väcka intresse och rekrytera studenter.

Ett liknande initiativ finns inom ingenjörsutbildningarna, nätverket QI. Arbetet inom detta nätverk har varit vilande under några år men har under år 2020 åter aktualiserats.

Genus och jämställdhet är en integrerad del i Högskolans utformning, genomförande och uppföljning av utbildningar.

Arbetet med att integrera jämställdhet i fler kurser, genom särskilda kursmål, har fortsatt under året. Av den uppföljning som gjordes i december 2020 framgår att inom 88 % av Högskolans utbildningsprogram finns ett jämställdhetsperspektiv integrerat, genom minst ett mål i en kurs. I många fall finns mål som rör jämställdhet i flera kurser i programmet. Till exempel finns sådant mål i sex kurser inom sjuksköterskeprogrammet och i sju kurser inom de dataspelsprogram på grundnivå som har en inriktning mot ljud och musik.

Inom olika ämnesgrupper har man under året granskat kurslitteraturen, med ambitionen att det ska

finnas både kvinnor och män bland författarna. Vid inbjudan av externa föreläsare har ambitionen också varit att föreläsare av båda könen ska medverka. Vidare har man, vid en institution, undersökt hur jämställdhetsperspektivet examineras. Avsikten har varit att ta fram goda exempel som sedan kan spridas i lärarlagen. Könsuppdelad statistik när det gäller studenters prestationsgrad har också tagits fram vid några institutioner.

Inom utbildningen på forskarnivå i informationsteknologi har en ny kurs med fokus på jämställdhet inrättats under året, nämligen kursen *Kön, teknik och kultur*. Tidigare fanns en annan kurs där jämställdhetsaspekter behandlades men den kursen hade inte fått tillräckligt många anmälningar och därför inte genomförts någon gång. Ett utvecklingsarbete gjordes därför under år 2020, som resulterade i den nya kursen. Förhoppningen är att kursen ska bidra till ökad integrering av jämställdhetsperspektiv i forskarutbildningen.

Jämställdhetsperspektiv beaktas vid såväl inrättande som uppföljning av utbildning. Jämställdhet finns med som en särskild bedömningsgrund i dessa processer. Inom ramen för ansökningar och självvärderingar beskriver institutionerna hur jämställdhetsperspektivet är integrerat i befintliga respektive planerade utbildningsprogram.

Under 2020 har utbildningsprogram inom fyra huvudområden följts upp, som en del av sexårsuppföljningen av utbildning. Utfallet av den granskning som skett under året visade att en jämställdhetsintegrering fanns i flertalet av berörda utbildningsprogram. Inom två huvudområden fanns dock program där omdömet blev *med tvekan tillfredsställande*. Berörd institution ansvarar för att utvecklingsarbete sker inom de utbildningar där utvecklingsbehov identifierades i granskningen.

I de planer för programutveckling som under året togs fram inom ramen för den årliga uppföljningen av utbildningsprogram har jämställdhetsperspektiv angetts som en prioriterad kvalitetsaspekt i tio olika program. Samtliga institutioner har program representerade i denna grupp. Efter fastställandet av planerna under våren har arbete skett och åtgärder vidtagits, i syfte att utveckla jämställdhetsperspektivet i utbildningarna. Åtgärderna slutrapporteras i de programutvecklingsrapporter som fastställs i inledningen av år 2021.

En normmedvetenhet präglar fördelningen av personella resurser, processen med forskningsansökningar och tilldelning av forskningsmedel.

Jämställdhetsperspektivet finns integrerat i de högskoleinterna mallarna för ansökningar inom ramen för forsknings- och utbildningsmiljön INFINIT, vilket på ett generellt plan främjar en normmedvetenhet hos forskarna vid skrivandet av forskningsansökningar. När sakkunniga granskare anlitas för kvalitetssäkring av forskningsansökningar läggs stor vikt vid en jämställd fördelning. I syfte att skapa goda förutsättningar för både kvinnor och män att forska etablerade Högskolan 2019 en intern fördelningsmodell för fördelning av forskningsanslag. Modellen gynnar forskningsområden med övervägande andel kvinnor, då Högskolan historiskt kan konstatera att dessa områden missgynnats av tidigare fördelningsmodeller. Den nya modellen visade på en god effekt 2019. Fördelningen av forskningsanslag 2020 visar dock ett avsevärt större glapp mellan kvinnor (39 %) och män (61 %). Följande års statistik kommer att göra tydligt om det handlar om en tillfällig variation, eller om Högskolan behöver se över och förändra fördelningsmodellen.

Tabell 36: Fördelning av forskningsanslag

	2020	2019	2018
Total fördelning av forskningsanslag -varav andelen kvinnor/män (%)	39/61	45/55	-

Källa: Unit4

Fördelningsmodellen är inte tillämpningsbar på extern finansiering, som söks i konkurrens. Av Högskolans externa forskningsfinansiering står kvinnor för 30 % och män för 70 %. I relation till helheten forskarutbildad lärarpersonal (41 % kvinnor och 59 % män med lägst doktorsexamen) erhåller män avsevärt mycket mer extern finansiering än kvinnor.

Den totala fördelningen av forskningsmedel (anslagsmedel och extern finansiering) framgår av tabell

37. Den könsmässiga fördelningen av forskningsmedel ligger över tid på 37-34 % kvinnor och 63-66 % män. Även om siffrorna de senaste tre åren visar på ett ökande glapp mellan kvinnor och män är variationerna för små för att utläsa en tydlig trend när det gäller fördelning av forskningsmedel.

Tabell 37: Fördelning av forskningsmedel

	2020	2019	2018
Total fördelning av forskningsmedel (verks 23 och 24) -varav andelen kvinnor/män (%)	34/66	36/64	37/63

Källa: Unit4

Jämställdhetsperspektiven är integrerade i strategiska och stödjande verksamhetsprocesser samt i styrande dokument.

Jämställdhetsperspektivet beaktas i Högskolans verksamhetsplanering och årsredovisning.

Institutionernas verksamhetsplaner, såväl för 2020-2022 som för 2021-2023, innehåller planerade aktiviteter som rör jämställdhet, ur olika perspektiv. I årsredovisningen redovisas så gott som samtliga resultatuppgifter uppdelat per kön, vilket ger ett kvalitetssäkrat underlag att analysera jämställdheten utifrån.

Jämställdhetsperspektivet är integrerat i alla delar av Högskolans samlade kvalitetssystem, vilket består av kvalitetsarbete i utbildning, forskning, verksamhets- och ledningsstöd samt högskoleövergripande ledning och styrning. Jämställdhet är därmed en viktig kvalitetsfråga för Högskolan.

Vid revidering och skapande av nya och stödjande och styrande dokument under året, till exempel vid upprättande av ett nytt arbetstidsavtal samt vid lönekartläggning, har hänsyn tagits till jämställdhetsaspekter.

Olika ledningsgrupper inom Högskolan har spelat Lika villkorsspelet. Spelet har som syfte att kartlägga risker och identifiera åtgärder inom lika villkorsområdet där jämställdhet utgör en del. Några institutioner har arbetat med att ta fram statistik över könsfördelningen inom olika anställningsformer, råd och ledningsgrupper.

En samordningsgrupp för jämställdhetsintegrering finns sedan 2017 och denna har fått ett förnyat uppdrag under året. Gruppen utgör en knutpunkt för frågor som rör jämställdhet, främst genom att verka för aktiviteter och erfarenhetsutbyte inom området. Studentkåren har aktivt medverkat i samordningsgruppens arbete.

Samtliga institutioner har jämställdhetskoordinatorer och under året har denna roll förtydligats och likriktats. Vissa institutioner har även jämställdhetsambassadörer som stöd till koordinatorens arbete.

Högskolan erbjuder medarbetare såväl som framtida medarbetare en arbetsplats som präglas av normmedvetenhet och där arbetsmiljö, rekrytering, karriärvägar och kompetensutveckling inte påverkas av kön eller föreställningar om kön.

I annonser för de anställningar som utlysts under året har det framgått att Högskolan arbetar aktivt med ett förebyggande diskrimineringsarbete för att bibehålla och förbättra en inkluderande arbetsmiljö. Annonsernas utformning och möjlighet att söka en tjänst har inte påverkats av kön eller föreställningar om kön. Rekryteringen har skett på ett systematiskt sätt där samma förutsättningar getts och samma frågor ställts till alla sökande. Jämställdhetsperspektiv har också beaktats vid tillsättning av grupper, råd och andra organ.

Flera institutioner och avdelningar har arbetat med jämställdhetstemat på personaldagar och ledningsgruppsmöten. Lika villkorsspelet (se ovan) har i flera fall använts vid dessa tillfällen.

Medarbetare

Som framgår av Högskolans utvecklingsplan är medarbetarna lärosätets viktigaste tillgång. Högskolan ska vara en attraktiv arbetsplats dit potentiella medarbetare söker sig och där redan anställda medarbetare ges förutsättning för utveckling.

Viktiga aspekter för att skapa en attraktiv arbetsplats är väl etablerade strukturer för kompetensförsörjning och kompetensutveckling, en god arbetsmiljö och, inte minst, en god kultur där positiva värden betonas och främjas. Grunden för detta utgörs av ett professionellt ledarskap och ett aktivt medarbetarskap.

De personalrelaterade frågorna presenteras i fyra avsnitt, *personalstruktur, kompetensförsörjning, arbetsmiljö och bisysslor*.

Personalstruktur

Vid Högskolan fanns i december 2020 totalt 551 medarbetare anställda, motsvarande 472,15 årsarbetskrafter, tabell 38. Jämfört med 2019 är antalet anställda en minskning med fyra medarbetare, antalet årsarbetskrafter har dock ökat med cirka fem årsarbetskrafter. Detta innebär att de medarbetare som är anställda har en högre aktuell tjänstgöringsgrad än föregående år. Gruppen lärarpersonal har ökat något i antal medan gruppen teknisk/administrativ personal har minskat.

Totalt sett är könsfördelningen bland personalen vid Högskolan jämn med 49,5 % kvinnor och 50,5 % män. Könsfördelningen skiljer sig dock mellan olika personalkategorier. Inom lärarkåren är 43 % kvinnor och 57 % män. Kategorin doktorander är mansdominerad medan kategorierna teknisk/administrativ personal inom verksamhetsstödet och institutionerna samt bibliotekspersonal är kvinnodominerade. Könsfördelningen är i stort sett oförändrad i förhållande till tidigare år med den skillnaden att andelen män totalt sett ökat något. Personalstrukturen presenteras i sin helhet i tabell 38.

Chefsbefattningar och ledningsuppdrag bemannades under 2020 av totalt 44 personer. Könsfördelningen är jämn, med 23 kvinnor och 21 män. I jämförelse med 2019 är könsfördelningen i stort sett oförändrat vilket också gäller för antalet medarbetare med chefsbefattningar och ledningsuppdrag.

Av alla anställningar vid Högskolan är 77 % tillsvidareanställningar, undantaget anställningar som per definition är tidsbegränsade. Bland lärarpersonalen har 79 % en tillsvidareanställning och bland teknisk/administrativ personal och bibliotekspersonal har 93 % en tillsvidareanställning. Anställningsformen är i stort sett oförändrat i förhållande till 2019. Genomsnittsåldern för alla anställda är 46 år vilket är i nivå med övrig statlig sektor och oförändrat jämfört med tidigare år. Under året har Högskolan inte haft några stora pensionsavgångar. Några större pensionsavgångar är heller inte att vänta under den kommande tioårsperioden.

Tabell 38: Antalet anställda per 31 december 2020 (årsarbetskrafter inom parantes)

	2020			2019			2018		
	Totalt	K	M	Totalt	K	M	Totalt	K	M
Professor (inklusive adjungerade professorer och gästprofessorer)	44 (27,2)	11 (7,85)	33 (19,35)	46 (27,9)	12 (7,9)	34 (20,0)	44 (28,6)	15 (10,4)	29 (18,3)
Biträdande professor	29 (23,6)	18 (14,9)	11 (8,7)	27 (21,8)	17 (13,6)	10 (8,2)	21 (16,4)	13 (10,2)	8 (6,2)
Lektor (inklusive adjungerade och kliniska lektorer)	132 (109,6)	52 (39,0)	80 (70,6)	129 (104,3)	48 (38,5)	81 (65,8)	135 (110,7)	55 (42,0)	80 (68,7)
Lektor, biträdande	7 (7,0)	5 (5,0)	2 (2,0)	12 (10,6)	8 (6,6)	4 (4,0)	16 (14,5)	8 (7,6)	8 (6,9)
Postdoktor	3 (3,0)	0 (0,0)	3 (3,0)	4 (3,9)	2 (2,0)	2 (1,9)	4 (4,0)	2 (2,0)	2 (2,0)
Adjunkt (inklusive adjungerade adjunkter)	106 (90,65)	53 (43,8)	53 (46,85)	99 (82,2)	50 (39,7)	49 (42,5)	98 (81,7)	49 (37,2)	49 (44,6)
Lärarpersonal totalt	321 (261,1)	139 (110,57)	182 (150,48)	317 (250,7)	137 (108,3)	180 (142,4)	318 (255,8)	142 (109,2)	176 (146,6)
-varav disputerade	215 (170,95)	88 (68,22)	127 (102,73)	218 (167,3)	88 (68,9)	130 (98,4)	219 (173,5)	94 (73,1)	125 (100,5)
Annan undervisande och forskande personal	30 (25,45)	9 (7,15)	21 (18,3)	32 (27,7)	15 (12,2)	17 (15,5)	31 (21,7)	9 (7,2)	22 (14,5)
Doktorander*	34 (32,0)	14 (13,0)	20 (19,0)	35 (32,0)	13 (12,0)	22 (20,0)	34 (33,8)	12 (12,0)	22 (21,8)
Teknisk/adm. personal verksamhetsstöd	139 (130,45)	89 (83,7)	50 (46,75)	144 (133,4)	94 (85,3)	50 (48,1)	133 (121,2)	90 (81,9)	43 (39,4)
Teknisk/adm. personal institutionerna	11 (9,3)	9 (7,9)	2 (1,4)	12 (8,9)	10 (7,6)	2 (1,3)	12 (10,0)	10 (8,7)	2 (1,3)
Bibliotekspersonal	16 (13,9)	13 (10,9)	3 (3,0)	15 (14,2)	12 (11,2)	3 (3,0)	14 (13,3)	11 (10,3)	3 (3,0)
Anställda totalt	551 (472,15)	273 (233,22)	278 (238,93)	555 (466,9)	281 (236,6)	274 (230,3)	542 (455,8)	274 (229,3)	268 (226,5)

Källa: Primula. *Uppgifterna avser anställningar som doktorand.

Kompetensförsörjning

Förordning om årsredovisning och budgetunderlag:

- *Myndigheten skall redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att nå verksamhetens mål. I redovisningen skall det ingå en analys och en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till att nå verksamhetens mål (3 kap 3 §).*

Mål i regleringsbrevet för budgetåret 2020 vad gäller rekryteringsmål för professorer:

- *Universitet och högskolor ska fortsatt verka för en jämställd könsfördelning vid rekrytering av professorer.*

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om andelen professorer och lärare med doktorsexamen:

- *Andelen av professorer av lärarpersonalen är minst 20 %. Andelen lärare med doktorsexamen av lärarpersonalen är minst 75 %.*

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om jämställdhet inom forskning:

- *Minst 45 % av Högskolans professorer är kvinnor. Inom varje forskningsmiljö är minst en tredjedel av professorerna kvinnor och minst en tredjedel män.*

Under 2020 har ett arbete gjorts med att systematisera införandet av kompetensförsörjningsplaneringsplaner i organisationen. Arbetet har fokuserats mot vår lärarpersonal men en modell har även tagits fram för de administrativa grupperna. Syftet med kompetensförsörjningsplanen är att säkerställa att rätt kompetens finns för utbildningens behov och för att nå verksamhetens mål. Detta sker genom att värdera den befintliga kompetensen, identifiera kompetensbehov och dra slutsatser om utvecklingsbehov. Med analysresultatet som grund kan institutionen/avdelningen planera för rätt kompetensförsörjningsaktiviteter och uppnå rätt kompetens, den kompetens som bäst matchar verksamhetens behov. Kompetensförsörjningsplaner har implementerats i delar av organisationen medan andra delar ännu inte slutfört implementeringen.

Behov av ledarutveckling finns kontinuerligt och ett antal medarbetare har under året deltagit i en högskolegemensam ledarskapsutbildning. Parallellt har interna insatser för chefer genomförts. Ledningsgruppsutveckling har även skett med stöd av externa konsulter av en för Högskolan gemensam leverantör. Chefer har haft möjlighet till individuell ledarutveckling genom coaching och i vissa fall individuellt mentorskap.

Under året avslutades den under 2019 startade utbildningsinsatsen introduktion till ledarskap. Insatsen syftar till kontinuerlig chefsförsörjning och utveckling av medarbetare som idag inte innehar ett chefsuppdrag.

Olika kategorier av chefsmöten och råd har med regelbundenhet haft möten, dessa i syfte att skapa goda kommunikationskanaler mellan verksamhetsstöd och institutioner samt för att fokusera på specifika frågeställningar.

Professorer och lärare med doktorsexamen

Antalet professorer⁵ har minskat under året från 46 till 44 personer. Under året har fyra nya professorer anställts. Sex professorer har slutat sin anställning under 2020. Andelen uppgår 2020 till

⁵ I kategorin professor inkluderas befordrade professorer, adjungerade professorer, gästprofessorer och professor emeritus till skillnad från tabell 40 där regleringsbrevet anger följande kriterier - I målet inkluderas befordrade professorer och gästprofessorer, men inte adjungerade professorer.

14 %, jämfört med 15 % 2019. Utvecklingsplanens mål är att andelen professorer ska uppgå till 20 %.

Under året har Högskolan haft 29 biträdande professorer jämfört med 27 år 2019. En avsikt med anställningsformen är att skapa förutsättningar för fortsatt meritering till professor.

Andelen lärare med doktorsexamen var 67 % år 2020 vilket är en minskning i jämförelse med 2019 då andelen var 69 %. Utgångspunkten är att i första hand rekrytera lärare med doktorsexamen för att nå utvecklingsplanens målvärde på 75 %. Måluppfyllelsen påverkas dock av fler faktorer än nyanställningar – som antalet nyanställda lärare totalt sett, antalet disputationer bland befintlig personal samt antalet anställda som slutar sin anställning – och är därför svår att förutsäga och styra i detalj.

Andelen professorer som är kvinnor har minskat och är 25 % år 2020 jämfört med 26 % år 2019. Ambitionen enligt Högskolans utvecklingsplan är att minst 45 % av professorerna är kvinnor, senast år 2022. Andelen kvinnor i förhållande till män som har doktorsexamen har ökat något i jämförelse mellan åren 2020 och 2019, se tabell 39.

Tabell 39: Andelen* professorer av lärarpersonalen och andelen* lärare med doktorsexamen

	2020	2019	2018
Andelen professorer av lärarpersonalen	14 %	15 %	14 %
varav andelen kvinnor/män	25/75	26/74	34/66
Andelen lärare med doktorsexamen	67 %	69 %	69 %
varav andelen kvinnor/män	41/59	40/60	43/57

Källa: Primula. *Andelen utgår från antalet personer inom gruppen lärare med doktorsexamen och professorer av lärarpersonalen.

Högskolan har under 2020 nyrekryterat fyra professorer varav en kvinna och tre män, se tabell 40.

Tabell 40: Andelen könsmässig fördelning bland nyrekryterade professorer⁶

	2020	2019	2018
Andelen kvinnor	25 %	0	30 %

Källa: Primula

I utvecklingsplanen anges även mål avseende professorernas könsfördelning inom Högskolans forskningsmiljöer. Inom varje forskningsmiljö ska minst en tredjedel vara kvinnor och minst en tredjedel män. Som framgår av tabell 41 når bara en forskningsmiljö målet om könsfördelningen bland professorer motsvarande en tredjedel av respektive kön under 2020. Jämfört med föregående år minskar det med en forskningsmiljö. Då antalet medarbetare inom vissa områden är lågt får varje enskild individ stor påverkan på utfallet. Siffrorna bygger på det totala antalet personer med anställningsformen professor (inklusive adjungerade professorer), oavsett tjänstgöringsgrad.

⁶ I kategorin professor, i tabell 40, i målet inkluderas befordrade professorer och gästprofessorer, men inte adjungerade professorer.

Tabell 41: Andelen professorer som är kvinnor respektive män inom Högskolans forskningsmiljöer

	2020	2019	2018
Framtidens företagande (andelen kvinnor/män)	25/75	25/75	33/67
Hälsa, hållbarhet och digitalisering (andelen kvinnor/män)	60/40	64/36	75/25
Informationsteknologi (andelen kvinnor/män)	0/100	6/94	8/92
Systembiologi (andelen kvinnor/män)	29/71	33/67	40/60
Virtual Engineering (andelen kvinnor/män)	13/87	13/87	11/89*

Källa: Primula. *Uppdaterad siffra från 81 % till 89 % pga. felräkning.

Arbetsmiljö

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om arbetet med arbetsmiljö:

- *Högskolans medarbetare är mycket nöjda med sin arbetsmiljö. Medarbetarindex (eller motsvarande) i de medarbetarundersökningar som görs är för samtliga medarbetare minst 80 % och för chefer minst 85 %.*

Arbetsmiljöfrågorna har fått stort fokus under 2020 kopplat till pågående coronapandemi. Högskolan har arbetat aktivt med att säkerställa en god arbetsmiljö trots pandemin. Arbetet har sin utgångspunkt i de riskbedömningar som gjorts och aktiviteter kopplat till dessa. Anpassningar har skett utifrån detta och olika typer av insatser har vidtagits för att säkerställa en god arbetsmiljö. För att minska smittspridningen i den fysiska arbetsmiljön har olika åtgärder vidtagits, exempelvis genom att begränsa antalet medarbetare och studenter i lokaler och begränsa antalet tjänsteresor/arbetsresor samt genom ökad städning. En stor del av medarbetarna har arbetat hemma helt eller delvis under 2020. I förebyggande syfte har också smittspårning skett enligt Västra Götalandsregionens anvisningar vid de tillfällen som medarbetare och studenter har testats positivt för Covid-19.

Det ökade utbildningsuppdrag som Högskolan fick under 2020, och konsekvenserna av den pågående pandemin, har påverkat den undervisade personalens arbetssituation och arbetsuppgifter. Vissa utbildningsprogram med internationell antagning har fått färre studenter än planerat. I dessa fall har institutionen omorganiserat och omfördelat lärarresurser till de utbildningar där antalet studenter istället har ökat. Majoriteten av Högskolans institutioner har också anställt fler lärare för att hantera det utökade utbildningsuppdraget.

Det finns vissa indikationer på att det ökade antalet studenter, omställningen till distansundervisning och coronapandemin som helhet har ökat den arbetsrelaterade stressen bland lärarpersonalen. Bilden skiljer sig dock åt mellan Högskolans institutioner. Vissa institutioner uppger att det finns en markant ökad stress hos medarbetarna medan andra institutioner inte ger samma bild av situationen.

Inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet har också avdelningar och institutioner fortsatt att arbeta med resultatet från medarbetarundersökningen som genomfördes i början på 2018. Under hösten 2020 genomfördes, utifrån vissa resultat i medarbetarundersökningen, en kortare så kallad pulsmätning av arbetsmiljön. Pulsmätningen omfattade områdena effektivitet, socialt klimat, ledarskap och medarbetarskap. Inom samtliga områden har Högskolan ett högre resultat 2020 i förhållande till 2018. Resultatet av pulsmätningen kommer Högskolan arbeta vidare med på olika nivåer. Ett revideringsarbete avseende styrande dokument inom arbetsmiljöområdet har pågått och kommer att fortsätta. Under 2019 påbörjades ett arbete med att erbjuda alla medarbetare en hälsokontroll genom företagshälsovården. Detta arbete har fortgått under 2020.

Under hösten har stora delar av verksamheten genomfört fysiska skyddsronder. Enstaka skyddsronder har fått skjutas upp på grund av coronapandemin.

Friskvård

Under 2020 har Högskolan, liksom tidigare år, erbjudit medarbetare ett friskvårdsbidrag som nyttjas genom en friskvårdsportal. Under våren har också en tillfällig höjning av bidraget med 500 kronor till totalt 2 000 kronor genomförts. Syftet med friskvårdsbidraget är att uppmuntra alla medarbetare till friskvårdsaktiviteter. Styrke- och konditionsträning står för den aktivitet som nyttjats mest, följt av massage och vattensporter. Under året har friskvårdsbidraget flera gånger uppmärksammats på Medarbetarportalen, med avsikt att sprida kännedom om möjligheten till bidrag och uppmuntra till aktivitet. Under året har 392 medarbetare använt friskvårdsbidraget, se tabell 42. Det är 66 % av alla de som tilldelats bidraget, vilket är en höjning med tre procentenheter från år 2019.

Tabell 42: Nyttjandegrad av friskvårdsbidraget

	2020	2019	2018
Nyttjandegrad	63 %	61 %	59 %
Aktiveringsgrad	66 %	63 %	60 %
Antalet medarbetare som tilldelats bidrag	593*	589*	586*
Antalet aktiverade medarbetare	392	373	352

Källa: ActiWay. *Bidraget tilldelas initialt 1 januari respektive år till befintligt anställda och sedan sker tilldelningen löpande till nyanställda för den delen av året de arbetar. Nyttjandegrad är förhållandet mellan tilldelad summa och nyttjad summa av friskvårdsbidraget Aktiveringsgrad är förhållandet mellan antal anställda och antal som nyttjat friskvårdsbidraget.

Sjukfrånvaro

I tabell 43 redovisas de anställdas sjukfrånvaro som andel sjukfrånvarotimmar av total tillgänglig arbetstid. I uppgifterna ingår även sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda tillgängliga arbetstid. Den totala sjukfrånvaron var 3,2 % under 2020 vilket är en minskning med 0,2 % jämfört med år 2019. Kvinnors sjukfrånvaro har minskat något medan männens sjukfrånvaro ligger kvar på samma nivå som 2019. Fördelat på olika åldersgrupper är sjukfrånvaron till viss del förhållandevis jämn, man kan även se en minskning i åldersgruppen 30-49 år. Sjukfrånvaron för gruppen upp till 29 år har dock visat på en tydlig ökning. Andelen långtidssjukskrivna har minskat något i förhållande till 2019.

Tabell 43: Andelen sjukfrånvaro i procent av arbetstid

	2020	2019	2018
Totalt	3,2	3,4	3,2
Kvinnor	4,4	4,8	4,5
Män	1,9	1,9	2,0
Anställda - 29 år	5,3	3,6	0,3
Anställda 30 - 49 år	2,7	3,2	3,5
Anställda 50 år -	3,3	3,5	3,3
Andel långtidssjukskrivna (60 dagar eller mer)*	67,6	68,2	72,8

Källa: Primula. *Andelen långtidssjukskrivna är presenterad som andel av total sjukfrånvaro.

Högskolan fortsätter arbetet med noggranna och regelbundna uppföljningar av sjukfrånvaron. År 2019 reviderades processen för Högskolans arbete med rehabilitering och under 2020 har ett implementeringsarbete pågått i organisationen. Under 2020 har en ny företagshälsovård upphandlats. Ett särskilt fokus i upphandlingen och i det uppstartade samarbetet har varit att förbättra proaktiviteten och det förebyggande arbetet avseende sjukskrivningar och ohälsa.

Bisysslor

För att öka andelen medarbetare som anmäler bisyssla/inte bisyssla arbetar Högskolan efter en speciell rutin som löper över ett kalenderår. I slutet på januari varje år påminner Högskolans HR-avdelning medarbetarna om att det är dags att redovisa bisysslor. Påminnelsen läggs ut på Högskolans

medarbetarportal. Under årets gång följer HR-avdelningen därefter systematiskt upp hur många medarbetare som anmäler bisyssla/inte bisyssla och kommunicerar resultatet med respektive chef. Rutinen har visat sig lyckosam och andelen medarbetare som anmäler bisyssla/inte bisyssla har sedan 2018 ökat stadigt. År 2020 hade 92 % av medarbetarna redovisat bisyssla/inte bisyssla, vilken är en ökning med sex procentenheter jämfört med 2019.

Ekonomiskt resultat och prestationer

Förordning om årsredovisning och budgetunderlag:

- *Myndigheten ska redovisa och kommentera verksamhetens resultat i förhållande till de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion och till vad regeringen, i förekommande fall, har angett i regleringsbrev eller i något annat beslut.*

Resultatredovisningen ska främst avse hur verksamhetens prestationer har utvecklats med avseende på volym och kostnader.

Resultatredovisningen ska lämnas enligt en indelning som myndigheten bestämmer, om inte regeringen har beslutat annat (3 kap 1 §).

Myndigheten ska fördela verksamhetens totala intäkter och kostnader enligt den indelning som följer av 1 § tredje stycket (3 kap 2 §).

Ekonomiskt resultat

Samlad verksamhet

Resultatet för Högskolans samlade verksamhet uppgår under 2020 till -4,8 Mkr, se tabell 44. Resultatet fördelas med 6,2 Mkr för utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive -11,0 Mkr för forskning och utbildning på forskarnivå. Lärosätets resultat beror på en rad olika faktorer. Coronapandemin har haft stor inverkan på resultatet. Högskolan tilldelades drygt 22 Mkr i den vårandringsbudget (VÄB) som betalades ut via Kammarkollegiets anslag 2:64. Lärosätet har till största delen klarat av att producera utbildning för de flesta av de områden som efterfrågades. De olika uppdragen som baseras på helårsstudenter och helårsprestationer redovisas i separata tabeller i samband med redovisning av takbelopp (enligt bilaga 2 till regleringsbrev). Coronapandemin har även medverkat till att kostnaderna för resor har minskat med 77 % jämfört med 2019. En väsentlig post som ökat under senare år är kostnaderna för avtalspensioner. Så är även fallet för 2020 då ökningen var 4,5 Mkr.

De totala intäkterna uppgår under 2020 till 509 Mkr vilket innebär en marginell ökning jämfört med 2019. År 2019 var de totala intäkterna 507 Mkr. Under budgetåret svarar anslagen för huvuddelen av intäkterna, 75 %. Anslagsfinansieringen har i stort sett varit oförändrad under åren, jämförelsetalen för både 2019 och 2018 var 75 %. Vi ser en ökning av icke anslagsfinansiering. Då medel från departementet för VÄB utbetalats som bidrag från Kammarkollegiet är denna bild inte helt rättvisande. Inom forskningsområdet noteras en minskning av intäkter för bidrag vid jämförelse med 2019. Orsaken är att några större forskningsprojekt har avslutats och nya projekt har inte hunnit komma igång. Över en längre tidshorisont har lärosätet haft en tillväxt motsvarande cirka 7 % per år för forskning finansierad av bidrag.

Tabell 44: Intäkter, kostnader och verksamhetsutfall

<i>Belopp i tkr</i>	<i>2020</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>
Intäkter*	509 124	506 768	469 573
varav anslag	379 743	373 376	354 527
varav avgifter	24 315	28 144	21 058
varav bidrag	102 733	91 808	90 715
Kostnader	-513 881	-502 154	-490 085
Verksamhetsutfall	-4 757	4 614	-20 512

Källa: Regleringsbrev 2020, Unit4, Ladok. *I de totala intäkterna ingår även - förutom anslag, avgifter och bidrag - finansiella intäkter.

Årets underskott om -4,8 Mkr kommer att balanseras i Högskolans myndighetskapital. Myndighetskapitalet uppgick vid utgången av 2020 till 93 Mkr. Myndighetskapitalets minskning är lägre än vad som budgeterats för året (-14 Mkr). Högskolans styrelse har fattat ett strategiskt beslut om att arbeta ned myndighetskapitalet till som lägst 50 Mkr eller 10 % av omsättningen genom olika strategiska insatser.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

För 2020 uppgick antalet helårsstudenter till 3 626 finansierade av ordinarie anslag för utbildning på grund- och avancerad nivå. Det är en minskning med 13 helårsstudenter i jämförelse med 2019 års utfall. Högskolans totala antal helårsstudenter inkl. satsningar pga. coronapandemin uppgår till 3 863. Högskolan tror att våra strategiska satsningar på anpassning av verksamheten, framåt kommer innebära ett större antal studenter. Högskolan kommer över takbeloppet och tar i anspråk våra sparade anslag med 2,2 Mkr samt kommer att ha 5,7 Mkr i sparade prestationer för framtiden.

De totala intäkterna inom området uppgår till 369 Mkr, se tabell 45. Intäkterna utgörs till 87 % av anslag. Kostnaderna har ökat med 3,4 % under året. En viss ökning av personalkostnader har skett. Fördrade pensionskostnader är en del av kostnadsökningen. Intäkter av avgifter har minskat något under 2020, inställda eller uppskjutna uppdragsutbildningar pga. coronapandemin tros vara orsaken. Övrig uppdragsutbildning har prioriterats ned till förmån för de utbildningsuppdrag som blivit en följd av regeringens insatser för att motverka coronapandemins effekter. Bidragen har ökat beroende på att anslag fördelade i VÄB fördelats som bidrag från Kammarkollegiet.

Med anledning av extra uppdrag och medel för coronapandemin har Högskolan haft ökade intäkter på grundnivå och avancerad nivå. För ändamålet har lärosätet inte kunnat anställa personal i den utsträckning som motsvarar intäkten.

Tabell 45: Resultaträkning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

<i>Belopp i tkr</i>	<i>2020</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>
Verksamhetens intäkter			
Anslag	322 584	320 288	304 004
Avgifter	22 795	25 821	19 382
Bidrag	23 771	4 656	2 890
Finansiella intäkter	2	132	219
Summa intäkter	369 152	350 897	326 495
Verksamhetens kostnader			
Personal	-256 538	-243 458	-229 226
Lokaler	-52 125	-50 947	-47 740
Övrig drift	-40 568	-44 608	-43 746
Finansiella kostnader	-102	-362	-690
Avskrivningar	-13 608	-11 624	-11 934
Summa kostnader	-362 941	-350 999	-333 336
Verksamhetsutfall	6 211	-102	-6 841
Transfereringar			
Medel från statsbudgeten för finansiering av bidrag	896	896	896
Medel från myndigheter för finansiering av bidrag	1 753	2 365	2 710
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	0	77	78
Lämnade bidrag	-2 649	-3 338	-3 684
Summa transfereringar	0	0	0
Resultat	6 211	-102	-6 841

Källa: Regleringsbrev 2020, Unit4, Ladok

Det sammantagna resultatet (kapitalförändringen) för området utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgår till 6,2 Mkr.

Uppdragsutbildning

I tabell 46 redovisas resultatet inom uppdragsverksamheten, inom området utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Intäkterna för uppdragsutbildning har minskat vid jämförelse med 2019.

Tabell 46: Resultaträkning för uppdragsverksamhet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

<i>Belopp i tkr</i>	<i>2020</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>
Verksamhetens intäkter			
Avgifter	4 973	6 554	5 115
Bidrag	1 529	1 785	943
Finansiella intäkter	0	0	0
Summa intäkter	6 502	8 339	6 058
Verksamhetens kostnader			
Personal	-5 713	-6 615	-4 473
Lokaler	-324	-397	-281
Övrig drift	-409	-1 253	-978
Finansiella kostnader	0	0	0
Avskrivningar	-4	0	0
Summa kostnader	-6 450	-8 265	-5 732
Verksamhetsutfall	52	74	326
Transfereringar			
Medel från myndigheter för finansiering av bidrag	498	545	736
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	0	78	78
Lämnade bidrag	-498	-623	-814
Summa transfereringar	0	0	0
Resultat	52	74	326

Källa: Unit4

Redovisning av den samlade avgiftsfinansierade verksamheten, enligt särskild tabell i regleringsbrevets bilaga 4, lämnas i årsredovisningens finansiella del.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Intäkterna inom området forskning och utbildning på forskarnivå har för året minskat. Lärosätet har en 61 % ökning av forskningens intäkter mellan 2012–2020. Ökningstakten har mattats av med anledning av årets minskning. Intäkterna uppgår till 140,0 Mkr, se tabell 47, 59,2 % av intäkterna utgörs av externa medel. Bidragsintäkterna har minskat i förhållande till 2019. Detta har påverkats av coronapandemin då ett flertal projekt har förlängts då forskning inte kunnat genomföras som planerat. Lärosätet kan konstatera att bidragen till forskningen har haft en årlig tillväxt med 7 % per år sedan 2010. Intäkterna följer de mål som finns i Högskolans utvecklingsplan för perioden 2017-2022. Arbetet med profilering av forskningen vid Högskolan leder till mer komplexa och ekonomiskt större projekt inom vissa områden.

Personalkostnadsökningen beror bl.a. på ökade pensionskostnader. Driftskostnaderna har minskat jämfört med 2019. Minskat resande beroende på coronapandemin är största orsaken till nedgången.

Tabell 47: Resultaträkning för forskning och utbildning på forskarnivå

	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter			
Anslag	57 159	53 088	50 523
Avgifter	1 520	2 323	1 676
Bidrag	78 962	87 152	87 825
varav från forskningsråd	3 738	5 081	4 984
varav från statliga myndigheter	16 452	10 442	8 267
varav från kommun/landsting	1 907	1 727	7 585
varav från EU	15 083	24 882	23 224
varav från svenska företag	529	3 937	3 299
varav från svenska org utan vinstsyfte	41 273	41 059	40 424
varav från utländska org utan vinstsyfte	7	24	42
Finansiella intäkter	2 331	13 308	3 054
Summa intäkter	139 972	155 871	143 078
Verksamhetens kostnader			
Personal	-123 526	-121 572	-119 214
Lokaler	-11 159	-10 877	-10 754
Övrig drift	-14 655	-17 627	-21 450
Finansiella kostnader	-205	-101	-4 590
Avskrivningar	-1 395	-978	-741
Summa kostnader	-150 940	-151 155	-156 749
Verksamhetsutfall	-10 968	4 716	-13 671
Transfereringar			
Medel från myndigheter för finansiering av bidrag	5 502	12 776	3 941
Övriga medel för finansiering av bidrag	6 128	5 683	21 320
Lämnade bidrag	-11 630	-18 459	-25 261
Summa transfereringar	0	0	0
Resultat	-10 968	4 716	-13 671

Källa: Regleringsbrev 2020, Unit4

I tabell 48 redovisas resultatet inom uppdragsverksamheten, inom området forskning och utbildning på forskarnivå.

Tabell 48: Resultaträkning för uppdragsverksamhet inom forskning och utbildning på forskarnivå

	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter			
Anslag	0	0	0
Avgifter	1 165	1 949	756
Bidrag	0	0	0
Finansiella intäkter	0	0	0
Summa intäkter	1 165	1 949	756
Verksamhetens kostnader			
Personal	-1 042	-1 708	-628
Lokaler	-58	-98	-42
Övrig drift	-46	-148	-86
Finansiella kostnader	0	0	0
Avskrivningar	0	0	0
Summa kostnader	-1 146	-1 954	-756
Verksamhetsutfall	19	-5	0
Transfereringar			
Medel från myndigheter för finansiering av bidrag	0	0	0
Övriga medel för finansiering av bidrag	0	0	0
Lämnade bidrag	0	0	0
Summa transfereringar	0	0	0
Resultat	19	-5	0

Källa: Regleringsbrev 2020, Unit4

Redovisning av den samlade avgiftsfinansierade verksamheten, enligt särskild tabell i regleringsbrevets bilaga 4, lämnas i årsredovisningens finansiella del.

Kostnad per prestation

I tabell 49 redovisas Högskolans kostnader per prestation med avseende på kostnad per helårsstudent, helårsprestation och referegranskad vetenskaplig publikation.

Tabell 49: Kostnad per helårsstudent, helårsprestation och publikation

	2020	2019	2018
Kostnad per helårsstudent (kr)*	90 388	92 085	101 815
Kostnad per helårsprestation (kr)*	112 849	120 605	128 860
Kostnad per referegranskad vetenskaplig publikation (kr)**	509 932	539 839	508 509

Källa: * Unit4, Ladok. **Unit4, intern uppgift

Kostnad för prestationer avseende samverkan

Enligt 3 kap 1§ i förordningen (SFS 2000: 605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheterna redovisa hur verksamhetens prestationer har utvecklats med avseende på volym och kostnader. Vad gäller prestationer för samverkan kan dessa vara av helt olika karaktär och ekonomiska

mått är svåra att definiera och ställa i relation till prestationer. Ett sätt att åskådliggöra prestationer för samverkan kan vara att redovisa andelen av externt finansierad verksamhet i ekonomiska termer som omsättning i relation till total omsättning för grundutbildning respektive forskning, se tabell 50. Detta mått kan påvisa förändringen av samverkan med ekonomiska mått som bas. Årets andel för grundutbildning har påverkats av de anslag som tilldelades lärosätet i VÅB via Kammarkollegiet för extra insatser vid coronapandemin. Exkluderas dessa medel är andelen 7,8 %.

Tabell 50: Andel externfinansierad verksamhet i procent

	2020	2019	2018
Grundutbildning	12,6	8,7	6,9
Forskning	59,2	65,9	64,7

Källa: Unit4

Finansiell redovisning

Resultaträkning

Högskolans samlade verksamhet (tkr)

	Not	2020	2019
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		379 743	373 376
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	24 315	28 144
Intäkter av bidrag		102 733	91 808
Finansiella intäkter	2	2 333	13 440
Summa intäkter		509 124	506 768
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	3	-380 064	-365 030
Kostnader för lokaler		-63 284	-61 824
Övriga driftskostnader	4	-55 223	-62 235
Finansiella kostnader	5	-307	-463
Avskrivningar och nedskrivningar		-15 003	-12 602
Summa kostnader		-513 881	-502 154
Verksamhetsutfall		-4 757	4 614
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		896	896
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		7 255	15 141
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	6	6 128	5 760
Lämnade bidrag		-14 279	-21 797
Summa transfereringar		0	0
Årets kapitalförändring	7	-4 757	4 614

Balansräkning

Balansräkning (tkr)

Tillgångar	Not	2020-12-31	2019-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling		0	2 341
Rättigheter och andra immateriella anläggnings tillgångar		2 827	1 246
Summa	8	2 827	3 587
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet		17 311	20 571
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		39 045	29 753
Pågående materiella nyanläggningar		19	3 224
Summa	9	56 375	53 548
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	10	82 714	82 431
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		4 592	2 971
Fordringar hos andra myndigheter	11	7 543	8 661
Övriga kortfristiga fordringar	12	16	8
Summa		12 151	11 640
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		22 944	18 482
Upplupna bidragsintäkter		12 917	13 397
Övriga upplupna intäkter			0
Summa	13	35 861	31 879
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	14	0	-2 284
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		79 860	94 270
Kassa och bank		0	5 403
Summa		79 860	99 673
Summa tillgångar		269 788	280 474

Balansräkning (fortsättning)

Balansräkning (tkr)

Kapital och skulder	Not	2020-12-31	2019-12-31
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring		97 953	93 339
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-4 757	4 614
Summa	15	93 196	97 953
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		668	651
Övriga avsättningar		776	333
Summa	16	1 444	984
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	17	53 805	55 593
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	18	11 950	10 591
Leverantörsskulder		4 948	10 787
Övriga kortfristiga skulder	19	6 028	11 195
Depositioner		395	395
Förskott från uppdragsgivare och kunder		2 159	1 678
Summa		79 285	90 239
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader		37 967	34 338
Oförbrukade bidrag		44 254	45 438
Övriga förutbetalda intäkter		13 642	11 522
Summa	20	95 863	91 298
Summa kapital och skulder		269 788	280 474

Anslagsredovisning 2020-12-31

Belopp i tkr

Anslag	Benämning	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Om-disponerat anslagsbelopp	In-dragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
16'2:49	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (ramanslag)							
16'2:49:001	Takbelopp	2 284	321 195			323 479	-323 479	0
16'2:50	Forskning och utbildning på forskarnivå							
16'2:50:001	Basresurs (ram)	0	57 159			57 159	-57 159	0
	Summa	2 284	378 354	0		380 638	-380 638	0

Finansiella villkor	Maximerat belopp i kr	Utnyttjat belopp i kr
Universitet och högskolor får belasta anslagen med kostnader för personskadeförsäkringar för studenter	24	19
Kostnader får högst uppgå till 24 kr per helårsstudent		

Tilläggsupplysningar

Kommentarer till noter

Högskolan i Skövde (Högskolan) om ingenting annat anges. Belopp i tkr där inte annat anges.

Undantag

Högskolan har undantag från bestämmelsen om redovisning av anslagsmedel enligt 12 § anslagsförordningen (2011:223).

Högskolan medges undantag från 7 § anslagsförordningen (2011:223) på så sätt att lärosätet får överföra såväl överproduktion som outnyttjat takbelopp (anslagssparande) till ett värde av högst 10 % av takbeloppet till efterföljande budgetår utan att särskilt begära regeringens medgivande.

Högskolan medges undantag från bestämmelsen om att årsredovisningen ska innehålla redovisning av väsentliga uppgifter enligt 2 kap 4 § tredje stycket enligt förordningen (2000:605) årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Högskolan ska i stället lämna uppgifter enligt, bilaga 1 till regleringsbrev för budgetår 2020 universitet och högskolor, tabell 2 i avsnitt 3 Väsentliga uppgifter.

Högskolan har undantag från bestämmelserna om budgetunderlag i 9 kap 3 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Regeringen beslutar om särskilda anvisningar om vilka uppgifter som ska redovisas i budgetunderlaget.

Högskolan medges undantag från bestämmelsen enligt 2 kap 4 § förordningen (2000:605) andra stycket om årsredovisning och budgetunderlag om att i årsredovisningen upprätta och lämna en finansieringsanalys till regeringen.

Högskolan medges undantag från 2 kap 1 § första stycket och 3 § kapitalförsörjningsförordningen (2011: 210) om finansiering av anläggningstillgångar.

Högskolan medges undantag från 25 a § andra och tredje stycket avgiftsförordningen (1992:191) om disposition av inkomster från avgiftsbelagd verksamhet.

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Högskolan har följt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till densamma. Högskolan följer god redovisningssed enligt ESV:s allmänna råd till 6 § Förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring. Högskolan avviker från allmänna råd utfärdade av ESV vid redovisningen av bärbara datorer samt immateriella anläggningstillgångar. Dessa avvikelser kommenteras i anslutning till aktuell post.

Transfereringar

Årets transfereringar består till stor del av medel från Vinnova där vi är koordinatörer för ett antal projekt (ca 3,5 Mkr). I övrigt består de av medel från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Erasmusmedel, stipendiemedel till 3:e landsstudenter samt medel till Skövde Studentkår från Kammarkollegiet och från vårt anslag.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringarna har upptagits till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. I de fall faktura har inkommit efter fastställd brytdag (2021-01-05) eller när fordrings- eller skuldbeloppet inte är exakt känt när bokslutet upprättas, redovisas beloppen som periodavgränsningsposter. Övriga händelser tas upp som fordringar respektive skulder.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr och en beräknad livslängd på tre år eller längre definieras som anläggningstillgångar. Anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden. För förbättringsutgifter på annans fastighet ska värdet vara minst 100 tkr.

Följande avskrivningstider tillämpas:

<i>Datorer</i>	<i>3 år</i>
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	<i>3 år</i>
<i>Maskiner, fordon m.m.</i>	<i>5 år</i>
<i>Inredning, möbler m.m.</i>	<i>7 år</i>
<i>Förbättringsutgifter på annans fastighet</i>	<i>10 år</i>

Högskolan avviker från ESV:s allmänna råd till 5 kap 4 § FÅB avseende rekommenderad livslängd för datorer. Högskolan redovisar inte bärbara datorer som anläggningstillgångar utan kostnadsför dem löpande. Anledningen till detta är att utrustningen har en livslängd som är kortare än 3 år på grund av det slitage användningen innebär.

Enligt 5 kap 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag gäller: Utgifter för en utveckling som är av väsentligt värde för myndighetens kommande år ska tas upp som Immateriell anläggningstillgång. Detta innebär att Högskolan tillämpar sedvanliga kriterier även för immateriella anläggningstillgångar med en livslängd om minst 3 år och ett värde på minst 20 tkr. För egenutvecklad immateriell anläggningstillgång ska värdet vara minst 100 tkr för att tillgången ska aktiveras.

Värdering av finansiella anläggningstillgångar

Högskolan finansiella anläggningstillgångar värderas till marknadsvärdet 2020-12-31, enligt 5 kap 13 § förordningen (2000:605) årsredovisning och budgetunderlag.

Brytdag

Löpande redovisning avseende räkenskapsåret har gjorts fram till 2021-01-05.

Ersättningar och uppdrag

Ersättningar till Högskolans styrelse år 2020 samt uppgifter om övriga uppdrag (uppdrag som anges är styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag, såväl svenska som utländska).

Styrelsen 2020/2021

Uppgifter om styrelsen enligt 7 kap 2 § FÅB gällande ersättning m.m. till styrelse och ledande befattningshavare. Pia Kronqvist, Ann Lantz samt Kerstin Norén har under året erhållit ersättning för hösten 2019 samt hela 2020. Övrigas ersättning avser 2020.

Allmänna företrädare	tkr
Carlberg, Anders	0
Gustavsson, Susanne	15
Kronqvist, Pia	33
<i>Ledamot i Sveriges Radio och Film Stockholm AB</i>	
<i>Ledamot i Svensk scenkonst</i>	
<i>Ledamot i Nycirkus Öst</i>	
Lantz, Ann	33
Norén, Kerstin	75
Sjöquist, Stefan	15
<i>Ledamot i styrelsen för Exportkreditnämnden</i>	
<i>Ersättare i Skolverkets nationella programråd för industritekniska programmet</i>	
Werthén Öhman, Nina	15
Östberg, Bertil	15
<i>Styrelseledamot i Liab Liberal Information AB</i>	
<i>Styrelseledamot i Liberala Nyhetsbyrån AB</i>	
<i>Styrelseledamot i Tryckfrihet i Stockholm AB</i>	
Niklasson, Lars	1 096
<i>Ledamot i Science Park Skövde AB</i>	
<i>Ledamot i Länsstyrelsen Västra Götalands Läns Insynsråd</i>	

Till företrädarna för verksamheten utgår inget arvode utan dessa fullgör sitt uppdrag inom ramen för sina respektive anställningar.

Andersén, Jim (professor)	824
Larsson, Margaretha (lektor)	591
Lindström, Birgitta (bitr. professor)	690

Företrädare för studenterna	
Lindeberg, Victoria	84
Ståhl, Niclas	454
Wallin, Simon	22

Notupplysningar

Noter till resultaträkningen

Not 1 Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2020	2019
§ 4 avgiftsförordningen	6 660	8 044
Avgiftsintäkter från tjänsteexport	10 863	10 933
Avgift enl. 6 kap 1 § Kapitalförsörjningsförordningen	0	0
Offentligrättsliga avgifter	381	585
Uppdragsutbildning	4 905	6 253
Uppdragsforskning	1 165	1 949
Övrigt	341	380
Summa	24 315	28 144

Avgiftsintäkterna har minskat till stor del pga. Covid19 då några uppdragsutbildningar istället erbjudits inom livslångt lärande där särskilda medel erhållits från Kammarkollegiet, samt att vissa kurser har skjutits fram eller förlängts.

Not 2 Finansiella intäkter	2020	2019
Ränteintäkter avseende lån i Riksgäldskontoret	3	132
Ränteintäkter från bankmedel	287	257
Utdelning på aktier	1 106	1 846
Orealiserade värdeförändr. för finansiella tillgångar	48	10 154
Reavinst vid avyttring finansiell anläggnings tillgång.	889	1 051
Övriga finansiella intäkter	0	0
Summa	2 333	13 440

Not 3 Kostnader för personal	2020	2019
Lönekostnader, exklusive arbetsgivaravgifter m.m.	244 187	236 869
Övriga personalkostnader	135 877	128 161
Summa	380 064	365 030

Lön till styrelseledamöter, kommittéer eller ej anställd personal (uppdragstagare) uppgår till 5 532 tkr

Not 4 Övriga driftskostnader	2020	2019
Reparationer, underhåll m.m.	2 544	1 479
Offentligrättsliga avgifter	0	0
Resor, representation, information	4 714	11 349
Inköp av varor	13 672	16 992
Inköp av tjänster	34 293	32 415
Summa	55 223	62 235

Resor, representation, information har påverkats av coronapandemin.

Not 5 Finansiella kostnader	2020	2019
Räntekostnader avseende räntekonto RGK	5	263
Räntekostnader avseende leverantörsskulder	5	3
Bankkostnader	42	47
Realiserade valutakursförluster	57	55
Orealiserade värdeförändr. för finansiella tillgångar	198	95
Summa	307	463

Not 6 Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2020	2019
EU	6 128	0
Stiftelser	0	5 683
Västra Götalandsregionen	0	0
Övriga	0	77
Summa	6 128	5 760

Not 7 Årets kapitalförändring (se tabell under not 15)	2020	2019
Kapitalförändring anslagsfinansierad verksamhet	-2 495	-5 956
Kapitalförändring bidragsfinansierad verksamhet	-2 100	9 706
Kapitalförändring avgiftsbelagd verksamhet	-162	864
Kapitalförändring finansiella aktiviteter	0	0
Summa	-4 757	4 614

Noter till balansräkningen

Not 8 Immateriella anläggningstillgångar

Balanserade utgifter för utveckling	2020	2019
IB anskaffningsvärde	6 830	4 489
Tillkommande tillgångar	0	2 341
Avgående tillgångar	0	0
Överföringar	-2 341	0
Anskaffningsvärde UB	4 489	6 830
IB ackumulerade avskrivningar	-4 489	-4 489
Årets avskrivningar	0	0
Avgående tillgångar	0	0
Ackumulerade avskrivningar UB	-4 489	-4 489
Bokfört värde	0	2 341

Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2020	2019
IB anskaffningsvärde	8 231	7 161
Tillkommande tillgångar	1 770	1 070
Avgående tillgångar	0	0
Anskaffningsvärde UB	10 001	8 231

IB ackumulerade avskrivningar	-6 985	-6 513
Årets avskrivningar	-189	-472
Avgående tillgångar	0	0
Ackumulerade avskrivningar UB	-7 174	-6 985
Bokfört värde	2 827	1 246

Not 9 Materiella anläggningstillgångar

Förbättringsutgifter på annans fastighet	2020	2019
IB anskaffningsvärde	61 734	59 963
Tillkommande tillgångar	1 115	1 771
Avgående tillgångar	0	0
Anskaffningsvärde UB	62 849	61 734
IB ackumulerade avskrivningar	-41 163	-35 660
Årets avskrivningar	-4 375	-5 503
Avgående tillgångar	0	0
Ackumulerade avskrivningar UB	-45 538	-41 163
Bokfört värde	17 311	20 571

Maskiner, inventarier, installationer m.m.

	2020	2019
IB anskaffningsvärde	113 383	91 752
Tillkommande tillgångar	19 731	9 437
Överföringar	0	12 194
Avgående tillgångar	0	0
Anskaffningsvärde UB	133 114	113 383
IB ackumulerade avskrivningar	-83 630	-77 004
Årets avskrivningar	-10 439	-6 626
Avgående tillgångar	0	0
Ackumulerade avskrivningar UB	-94 069	-83 630
Bokfört värde	39 045	29 753

I posten maskiner, inventarier, installationer m.m. finns en post om 4 804tkr som avser en immateriell tillgång

Pågående materiella nyanläggningar	2020	2019
IB anskaffningsvärde	3 224	12 194
Tillkommande tillgångar	527	3 224
Överföringar	-3 732	-12 194
Anskaffningsvärde UB	19	3 224
Bokfört värde	19	3 224

Not 10 Andra långfristiga värdepappersinnehav

Bokfört värde (marknadsvärde)	2020	2019
Aktiefonder	55 269	55 322
Obligationsfonder	27 445	27 109
Summa	82 714	82 431

Anskaffningsvärde

Aktiefonder		27 706	27 560
Obligationsfonder		28 741	28 454
Summa		56 447	56 014

Beloppen avser medel placerade hos Kammarkollegiets fondförvaltning.

I enlighet med ESV:s allmänna råd till 10§ Donationsförordningen är Högskolans donationer placerade hos Kammarkollegiets fondförvaltning. Kapitalet är placerat enligt följande:

	Ansk värde 201231	Markn värde 201231	Utdelning	Köp	Försäljning	Värdetförändr. 2020
Aktieindexkonsortiet Utland	6 577	15 017	636	636		4,9 %
Aktiekonsortiet Sverige	21 129	40 251	470	470	1 850	2,8 %
Räntekonsortiet	28 741	27 445	287	287		1,2 %

Not 11 Fordringar hos andra myndigheter

	2020	2019
Kundfordringar statliga	621	3 363
Mervärdesskattfordran	5 127	5 275
Övriga fordringar	1 795	23
Summa	7 543	8 661

Not 12 Övriga kortfristiga fordringar

	2020	2019
Fordringar personal	16	8
Summa	16	8

Not 13 Periodavgränsningsposter

	2020	2019
Förutbetalda hyror	13 444	13 581
Upplupna bidragsintäkter (utomstatliga)	9 291	10 077
Övriga periodavgränsningsposter	13 126	8 221
Summa	35 861	31 879

Posten upplupna bidragsintäkter (utomstatliga) består av upparbetade kostnader avseende 36 bidragsfinansierade projekt år 2020.

Not 14 Avräkning med statsverket

	2020	2019
Avräkning mot statsverket – IB	-2 284	-9 693
Redovisat mot anslag	380 638	374 272
Anslagsmedel som tillförs räntekonto	-378 354	-366 863
Återbetalning av anslagsmedel		
Skuld avseende anslag i räntebärande flöde	0	-2 284

Not 15 Balanserad kapitalförändring**Redovisning av myndighetskapital m.m.**

	Belopp
A. Ackumulerat över- eller underskott (årets och balanserad kapitalförändring)	93 196
B. Årets totala kostnader	513 881
A i procent av B	18,1 %

Redovisning av kapitalförändring per område

Verksamhet	Balanserad kapitalförändring (A)	Årets kapitalförändring (B)	Summa (A+B)
------------	----------------------------------	-----------------------------	-------------

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Utbildning enligt uppdrag i regleringsbrev	92 052	6 392	98 444
Uppdragsverksamhet (enligt bilaga 1)	1 557	-181	1 376
Summa	93 609	6 211	99 820

Forskning och utbildning på forskarnivå

Forskning och utbildning på forskarnivå	-42 593	-10 987	-53 580
Uppdragsverksamhet (enligt bilaga 1)	31 252	19	31 271
Förändrad redovisningsprincip finansiella aktiviteter	15 685	0	15 685
Summa	4 344	-10 968	-6 624

Förändring av myndighetskapitalet (enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, bilaga 8)

	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring i bidragsfinansierad verksamhet	Finansiella aktiviteter	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Utgående balans 2019	31 155	31 354	15 145	15 685	4 614	97 953
A Ingående balans 2020	31 155	31 354	15 145	15 685	4 614	97 953
Föregående års kapitalförändring	-5 956	864	9 706	0	-4 614	0
Ändrad redovisningsprincip	0	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	0	0	0	0	-4 757	-4 757
B Summa årets förändring	-5 956	864	9 706	0	-9 371	-4 757
C Utgående balans 2020	25 199	32 218	24 851	15 685	-4 757	93 196

Not 16 Avsättningar

	2020	2019
Ingående avsättning pensioner	651	539
+ Årets kostnad	+356	453
- Årets utbetalning	-339	-341
= Utgående avsättning	668	651

Ingående avsättning övrigt	333	1 998
+ Årets kostnad	776	0
- Årets utbetalning	-333	-1 665
= Utgående avsättning	776	333

Utgående avsättning avser övertalighet inom ämnesområde som omfattar en person.

Not 17 Lån i Riksgäldskontoret	2020	2019
Ingående skuld	55 593	38 106
Lån upptagna under året	8 750	29 476
Årets amorteringar	-10 538	-11 989
Summa	53 805	55 593

Beviljad låneram 75 000

Decemberinvesteringar 2020 som inte finansierats via lån är 931 tkr. Vid jämförelse med not 9 Maskiner, inventarier, installationer m.m. finns anläggning finansierad av bidrag motsvarande 4 466 tkr.

Not 18 Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2020	2019
Skuld till Skatteverket (arbetsgivaravgifter)	6 533	6 207
Skuld till Skatteverket (mervärdesskatt)	702	913
Leverantörsskulder till statliga myndigheter	4 715	3 471
Summa	11 950	10 591

Not 19 Övriga kortfristiga skulder	2020	2019
Sociala avgifter och skatt	6 018	5 790
Övriga skulder	10	5 405
Summa	6 028	11 195

I posten övriga skulder ingick 2019 saldo på valutakonto som består av slutbetalning för ett EU-projekt som skulle transfereras vidare till andra aktörer. Inbetalningen till valutakontot kom sent i december 2019.

Not 20 Periodavgränsningsposter	2020	2019
Oförbrukade bidrag (statliga)	11 074	10 552
Oförbrukade bidrag (utomstatliga)	31 316	33 342
Oförbrukade bidrag angående transfereringar	1 864	1 544
Upplupna löner inkl. sociala avgifter	1 065	1 820
Semesterlöneskuld inkl. sociala avgifter	31 703	28 239
Kompetensutvecklingsmedel	2 341	2 241
Upplupna räntor (statliga)	0	0
Övriga upplupna kostnader	2 858	2 038
Övriga förutbetalda intäkter	13 642	11 522
Summa	95 863	91 298

I posten oförbrukade bidrag består saldot av 112 bidragsfinansierade projekt. Ca 41 % av bidraget är förskottsinsbetalning för fyra KKS finansierade projekt.

Beräknad förbrukning av oförbrukade bidrag (statliga)	2020	2019
- inom tre månader	511	2 638
- mer än tre månader till ett år	7 452	7 914
- mer än ett år till tre år	4 975	0
- mer än tre år	0	0

Redovisning av avgiftsfinansierad verksamhet

(enligt bilaga 4, regleringsbrev)

Intäkter av avgifter och andra ersättningar (tkr)

Verksamhet	Över-/underskott tom år 2018	Över-/underskott år 2019	In-täkter år 2020	Kostnader år 2020	Över-/underskott år 2020	Ack över-/underskott utgående år 2020
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå						
Beställd utbildning	86	0	0	0	0	86
Yrkehögskola, KY m.m.	0	0	0	0	0	0
Uppdragsutbildning	- 126	74	4 905	-4 853	52	0
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	79	903	10 863	-11 077	-214	768
Övrigt	0	0	0	0	0	0
Summering	39	977	15 768	-15 930	-162	854
Forskning eller utbildning på forskarnivå						
Uppdragsforskning	-137	-5	1 165	-1 146	19	-123
Övrigt	0	0	0	0	0	0
Summering	-137	-5	1 165	-1 146	19	-123
Verksamhet där krav på full kostnadstäckning inte gäller						
Högskoleprovet	260	-108	381	-400	-19	133
Upplåtande av bostadslägenhet -utbytesprogram och gästforskare	0	0	0	0	0	0
Upplåtande av bostadslägenhet -regeringsbeslut (U2018/03635/UH)	0	0	0	0	0	0
Övrigt	0	0	0	0	0	0
Summering	260	-108	381	-400	-19	133

Redovisning av takbelopp

Tabell 1 Redovisning av antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR)

Utfall avseende perioden 2020-01-01 – 2020-12-31

Enligt bilaga 1 till regleringsbrev för budgetåret 2020 avseende universitet och högskolor: Avräkning av helårsstudenter och helårsprestationer m.m. Summan utfall total ersättning ska avse den totala ersättningen som lärosätet genomför produktion för, dvs. oberoende av om den ryms inom tilldelade medel eller inte.

Utbildningsområde	Utfall HST	Utfall HPR	HST Ersättning (tkr)	HPR Ersättning (tkr)	Utfall Total Ersättning
Humaniora	137	75	4 520	1 606	6 126
Juridik	95	71	3 146	1 520	4 666
Samhällsvetenskap	598	525	19 673	11 248	30 921
Naturvetenskap	699	491	39 185	23 198	62 383
Teknik	1 550	1 191	86 928	56 352	143 280
Vård	546	503	32 535	25 971	58 506
Medicin	178	179	11 854	14 482	26 336
Undervisning	0	0	0	14	14
VFU	0	0	0	13	13
Övrigt	0	0	0	0	0
Design	50	50	7 946	4 841	12 787
Musik	10	10	1 371	867	2 238
Summa	3 863	3 095	207 158	140 112	347 270

Takbelopp (tkr) 321 195. Tabellen innehåller även de uppdrag som tilldelats i samband med Vårändringsbudget 2020 och som utbetalts via Kammarkollegiet och anslag 2:64. De respektive anslagsposterna redovisas i separata tabeller nedan.

Antal helårsstudenter inom vissa konstnärliga områden

Totalt antal utbildade helårsstudenter 54 inom **design**. Högst får 50 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom design har avräknats mot utbildningsområdet teknik.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 24 inom **musik**. Högst får tio avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom musik har avräknats mot utbildningsområdet teknik.

Anslag fördelade från Kammarkollegiet och anslag 2:64 ap 30 avseende – Behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning (9 450tkr)

Utbildningsområde	Utfall HST	Utfall HPR	HST Ersättning (tkr)	HPR Ersättning (tkr)	Utfall Total Ersättning
Naturvetenskap	128	48	7 185	2 265	9 450
Summa	128	48	7 185	2 265	9 450

Anslag fördelade från Kammarkollegiet och anslag 2:64 ap 28 avseende sommarkurser (3 810 tkr)

Utbildningsområde	Utfall HST	Utfall HPR	HST Ersättning (tkr)	HPR Ersättning (tkr)	Utfall Total Ersättning
Teknik	45	27	2 532	1 278	3 810
Summa	45	27	2 532	1 278	3 810

Anslag fördelade från Kammarkollegiet och anslag 2:64 ap 31 avseende bristyrkesutbildningar (5 684,6tkr)

Utbildningsområde	Utfall HST	Utfall HPR	HST Ersättning (tkr)	HPR Ersättning (tkr)	Utfall Total Ersättning
Samhällsvetenskap	10	8	319	162	481
Teknik	25	18	1 402	869	2 271
Vård	10	9	596	454	1 050
Summa	45	35	2 317	1 485	3 802

Lärosätet har återbetalt 1 882tkr till Kammarkollegiet avseende ej helt utnyttjad anslagspost.

Anslag fördelade från Kammarkollegiet och anslag 2:64 ap 34 avseende livslångt lärande (1 600 tkr)

Utbildningsområde	Utfall HST	Utfall HPR	HST Ersättning (tkr)	HPR Ersättning (tkr)	Utfall Total Ersättning
Teknik	20	10	1 111	489	1 600
Summa	20	10	1 111	489	1 600

Anslag 2:49 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (Ramanslag)

Utbildningsområde	Utfall HST	Utfall HPR	HST Ersättning (tkr)	HPR Ersättning (tkr)	Utfall Total Ersättning
Humaniora	137	75	4 520	1 606	6 126
Juridik	95	71	3 146	1 520	4 666
Samhällsvetenskap	588	517	19 354	11 086	30 440
Naturvetenskap	571	443	32 000	20 933	52 933
Teknik	1 460	1 136	81 883	53 716	135 599
Vård	536	494	31 939	25 517	57 456
Medicin	178	179	11 854	14 482	26 336
Undervisning	0	0	0	14	14
VFU	0	0	0	13	13
Övrigt	0	0	0	0	0
Design	50	50	7 946	4 841	12 787
Musik	10	10	1 371	867	2 238
Summa	3 625	2 975	194 013	134 595	328 608

Takbelopp (tkr) 321 195. Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med 7 413 tkr.

Redovisning av takbelopp (fortsättning)

Tabell 2 Beräkning av anslagssparande och överproduktion (tkr)

<i>A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)</i>	
Årets takbelopp (tkr)	321 195
+ Ev ingående anslagssparande (tkr)	2 284
Summa (A)	323 479
<i>B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad nivå</i>	
Ersättning för HPR från december föregående budgetår	619
Utfall total ersättning enligt tabell 1	328 608
+ Ev utnyttjande av tidigare överproduktion	0
Summa (B)	329 227
Summa (A - B)¹	-5 748

¹ Positiv summa förs till tabell över anslagssparande nedan.
Negativ summa förs till tabell över överproduktion nedan.

<i>Tabell. Anslagssparande</i>	
Totalt utgående anslagssparande (A – B)	0
- Ev anslagssparande över 10 % av takbeloppet ²	0
Utgående anslagssparande	0

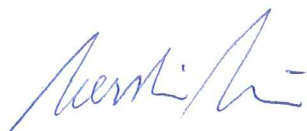
<i>Tabell. Överproduktion</i>	
Totalt utgående överproduktion	5 748
- Ev. överproduktion över 10 % av takbeloppet ²	0
Utgående överproduktion	5 748

² Den del av anslagssparandet respektive överproduktion som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

Underskrifter

Högskolans styrelse har vid sitt sammanträde 2021-02-12 beslutat att fastställa årsredovisningen för Högskolan i Skövde 2020.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Kerstin Norén

Ordförande

Lars Niklasson

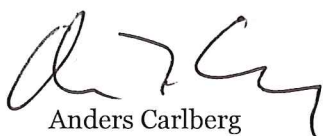
Rektor

Jim Andersén

Susanne Gustavsson

Anders Carlberg

Pia Kronqvist

Ann Lantz

Margaretha Larsson

Victoria Lindeberg

Birgitta Lindström

Stefan Sjöquist

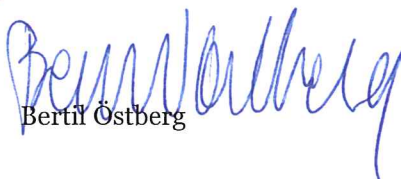
Niclas Ståhl

Simon Wallin

Nina Werthén Öhman

Bertil Östberg

HÖGSKOLAN I SKÖVDE

POSTADRESS

Högskolan i Skövde
Box 408, 541 28 Skövde

BESÖKSADRESS

Högskolevägen

TELEFON

0500-44 80 00

FAX

0500-41 63 25

INTERNET

www.his.se
